

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

INFORMATOR STATYSTYCZNY

miasto
TARNÓW

2011

Kraków 2011

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

INFORMATOR STATYSTYCZNY

miasto
TARNÓW

2011

Kraków 2011

Urząd Statystyczny w Krakowie
31-223 Kraków, ul. Kazimierza Wyki 3
tel. 12 4156011 fax 12 3610191
e-mail: sekretariatuskrrk@stat.gov.pl

Opracowanie	Oddział w Tarnowie
Redakcja:	Krzysztof Pawlaczek Anna Gubernat
Autorzy:	Lucyna Cuber, Danuta Kalista, Danuta Krystek, Jolanta Piątek, Jadwiga Seremet, Anna Seweryn, Anna Siadek, Jadwiga Szponder
Skład komputerowy, Autor zdjęcia	Elżbieta Niemiec
Wykresy i mapy	Elżbieta Niemiec
Tłumaczenie	Marcin Łacic
Projekt okładki	Mikołaj Karklissyjski

ISSN 2082-4076

Przy publikowaniu danych prosimy o podanie źródła

Publikacja dostępna na www.stat.gov.pl/krak

Szanowni Czytelnicy,

Przekazujemy Państwu czwartą edycję opracowania „Informator statystyczny – miasto Tarnów”. Podobnie jak w roku poprzednim wydanie jest opracowane w wersji elektronicznej i dostępne tylko w Internecie.

W części opisowej przedstawiono sytuację społeczno-gospodarczą ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień demograficznych, lokalnego rynku pracy, podmiotów gospodarki narodowej, usług społecznych, sytuacji mieszkaniowej oraz dochodów i wydatków budżetu miasta. Zaprezentowano także podstawowe informacje i wskaźniki charakteryzujące Tarnów na tle wybranych porównywalnych miast na prawach powiatu w Polsce. Zawarte w Informatorze dane pozwalają na ocenę zmian, jakie zaszły w strukturze i dynamice procesów społeczno-gospodarczych w Tarnowie w ciągu ostatnich lat.

W poprzedniej edycji opracowania wyznaczono obszar wpływu miasta na gminy powiatu tarnowskiego. W obecnej zawarto rozdział z analizą procesu suburbanizacji w Tarnowie i gminach sąsiadujących, pełniących wobec miasta uzupełniające funkcje mieszkaniowe oraz gospodarcze. Konsekwencje przemieszczania się funkcji miejskich na tereny przyległych gmin przedstawiono za pomocą wskaźników w latach 1999 – 2010.

Mam nadzieję, że opracowanie będzie stanowiło użyteczne uzupełnienie informacji o Tarnowie i okaże się pomocne dla władz samorządowych, a także osób i instytucji zainteresowanych rozwojem Tarnowa.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Krakowie

dr Krzysztof Jakóbiak

Kraków, wrzesień 2011 r.

Dear Readers,

We present you the fourth edition of the elaboration entitled “Statistical Guidebook – city of Tarnów”. Similarly to the previous edition, this one has been prepared in electronic form and is available only in Internet.

The descriptive part presents the socio-economic situation with the special consideration of demographic issues, local labour market, entities of the national economy, social services, housing as well as revenues and expenditures of the city budget. Basic information and indicators characterising Tarnów against a background of comparable cities with powiat status are also presented. Data included in the Guidebook allow to evaluate changes which has occurred in structure and dynamics of socio-economic processes in Tarnów during last years.

In previous edition of the elaboration the area of influence of the city on powiat tarnowski gminas was determined. The present one includes a chapter containing an analysis of the sub-urbanization of Tarnów and its neighbouring gminas which perform a supplementary housing and economic functions towards the city. The consequences of moving of urban functions to adjacent gminas’ areas are presented with indicators for years 1999 – 2010.

I hope that the elaboration will be a useful information supplement on the city of Tarnów and will be helpful for self-government authorities and also for persons and institutions interested in development of Tarnów.

*Director
of the Statistical Office in Kraków*

Krzysztof Jakóbiak, Ph.D.

Kraków, September 2011

Spis treści

	Strona
Przedmowa	3
Uwagi ogólne	11
Uwagi metodyczne	12
Ogólne tendencje	15
Sytuacja demograficzna	20
Rynek pracy	27
Pracujący	27
Zatrudnienie	28
Wynagrodzenia	29
Bezrobocie	31
Infrastruktura komunalna	36
Zasoby mieszkaniowe	38
Budownictwo mieszkaniowe	42
Infrastruktura socjalna	45
Edukacja	45
Ochrona zdrowia	48
Pomoc społeczna	50
Kultura i sztuka	52
Turystyka i sport	54
Dochody i wydatki budżetu miasta	56
Podmioty gospodarki narodowej	61
Tarnów na tle innych miast na prawach powiatu	66
Suburbanizacja gmin powiatu tarnowskiego	70
Część tabelaryczna	
Wybrane dane o Tarnowie	83
Miasta Małopolski na prawach powiatu na tle województwa w 2010 r.	101
Tarnów na tle innych miast w 2010 r.	103
Wybrane wskaźniki według gmin powiatu tarnowskiego w 2010 r.	105

Spis wykresów

	Nr	Strona
Ludność Tarnowa w latach 2000-2010 i prognoza do 2035 r.	1	20
Prognoza liczby ludności w 2035 r. w porównaniu do 2010 r. w Tarnowie.....	2	21
Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w 2005 i 2010 r.	3	23
Urodzenia, zgony i przyrost naturalny w Tarnowie w latach 2000-2010 i prognoza do 2035 r.	4	24
Ruch naturalny na 1 tys. ludności w 2010 r.	5	25
Migracje stałe ludności w Tarnowie w latach 2000-2010 i prognoza do 2035 r.	6	26
Pracujący w Tarnowie	7	27
Pracujący w Tarnowie według sektorów własności i wybranych sekcji PKD w 2010 r.	8	28
Struktura zatrudnienia w Tarnowie według sektorów ekonomicznych	9	29
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie	10	30
Odchylenie przeciętnej płacy w wybranych sekcjach PKD od średniej w Tarnowie w 2010 r.	11	31
Bezrobocie rejestrowane w Tarnowie	12	32
Bezrobotni zarejestrowani w Tarnowie według wieku.....	13	33
Bezrobotni zarejestrowani w Tarnowie według poziomu wykształcenia	14	34
Bezrobotni zarejestrowani w Tarnowie według czasu pozostawania bez pracy	15	34
Bezrobotni zarejestrowani w Tarnowie według stażu pracy.....	16	35
Zużycie wody i gazu na 1 mieszkańca Tarnowa.....	17	36
Zużycie wody i gazu na 1 mieszkańca w 2010 r.	18	37
Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca w 2010 r.	19	37
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę oraz przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie w Tarnowie	20	38
Przeciętna liczba osób na 1 izbę w Tarnowie	21	38
Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie w 2010 r.	22	39
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w 2010 r.	23	39
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oraz przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu w Tarnowie	24	40
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w 2010 r.....	25	40
Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu w 2010 r.	26	40
Mieszkania wyposażone w podstawowe instalacje w % ogółu mieszkań w 2010 r.	27	41
Mieszkania oddane do użytkowania w Tarnowie	28	42
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w Tarnowie	29	43
Mieszkania oddane do użytkowania i przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w 2010 r.	30	43
Mieszkania oddane do użytkowania według form budownictwa w 2010 r.	31	44
Dzieci w przedszkolach w wieku 3-6 lat na 100 dzieci w tym wieku w Tarnowie .	32	45
Struktura uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych dla młodzieży według typów szkół w Tarnowie.....	33	47
Ludność na 1 placówkę ambulatoryjnej opieki zdrowotnej i na 1 aptekę ogólnodostępną w Tarnowie	34	48

Spis wykresów (dok.)	Nr	Strona
Miejsca i dzieci przebywające w żłobkach na 100 dzieci w wieku 0-2 lat w Tarnowie	35	49
Świadczenia pomocy społecznej na 1 mieszkańca Tarnowa	36	51
Widzowie w kinach, zwiedzający muzea oraz czytelnicy na 1 tys. mieszkańców Tarnowa	37	53
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w Tarnowie według rodzajów ..	38	54
Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w Tarnowie	39	55
Struktura dochodów miast na prawach powiatu według rodzajów w 2010 r.	40	56
Udział wybranych podatków w dochodach własnych Tarnowa	41	57
Dynamika wydatków inwestycyjnych	42	58
Dynamika wybranych wydatków Tarnowa według działów	43	59
Dochody i wydatki na 1 mieszkańca	44	60
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w Rejestrze REGON w Tarnowie	45	61
Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności	46	62
Struktura podmiotów gospodarki narodowej według form prawnych w 2010 r.	47	62
Struktura podmiotów gospodarki narodowej według rodzaju prowadzonej działalności	48	63
Podmioty nowo zarejestrowane i wyrejestrowane według sektorów ekonomicznych w Tarnowie w 2010 r.	49	64
Znormalizowane cechy diagnostyczne w 2010 r. (Tarnów i Bielsko-Biała)	50	67
Znormalizowane cechy diagnostyczne w 2010 r. (Tarnów i Nowy Sącz).....	51	68
Znormalizowane cechy diagnostyczne w 2010 r. (Tarnów i Chełm)	52	68
Ludność według gmin I i II skupienia	53	74
Saldo migracji stałej gmin I i II skupienia	54	75
Mediana wieku gmin I i II skupienia	55	76
Mieszkania oddane do użytkowania w gminach I i II skupienia	56	77
Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności w gminach I i II skupienia	57	78
Podatek dochodowy CIT i PIT na 1 mieszkańca gmin I i II skupienia	58	79
Dochody własne na 1 mieszkańca gmin I i II skupienia	59	80
Udział dochodów własnych w dochodach ogółem gmin I i II skupienia	60	81
Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem gmin I i II skupienia	61	82
Spis map		
Delimitacja obszaru wpływu Tarnowa	1	70

W wersji angielskiej: przedmowa i spis treści

Contents

	<u>Page</u>
<i>Preface</i>	3
<i>General notes</i>	11
<i>Methodological notes</i>	12
<i>General tendencies</i>	15
<i>Demographic situation</i>	20
<i>Labour market</i>	27
<i>Employed persons</i>	27
<i>Paid employment</i>	28
<i>Wages and salaries</i>	29
<i>Unemployment</i>	31
<i>Municipal infrastructure</i>	36
<i>Dwelling stocks</i>	38
<i>Dwelling construction</i>	42
<i>Social infrastructure</i>	45
<i>Education</i>	45
<i>Health care</i>	48
<i>Social welfare</i>	50
<i>Culture and art</i>	52
<i>Tourism and sport</i>	54
<i>Revenues and expenditures of the city budget</i>	56
<i>Entities of the national economy</i>	61
<i>Tarnów as compared to other cities with powiat status</i>	66
<i>Suburbanization of gminas of Tarnowski powiat</i>	70
Tabular part	
<i>Selected data on Tarnów</i>	83
<i>Małopolska's cities with powiat status as compared to the voivodship in 2010</i>	101
<i>Tarnów as compared to other cities in 2010</i>	103
<i>Selected indices by gminas of Tarnowski powiat in 2010</i>	105

List of graphs

	No.	Page
<i>Population of Tarnów in the years 2000-2010 and projection until 2035</i>	1	20
<i>Population projection for Tarnów in 2035 as compared to 2010</i>	2	21
<i>Population structure of Tarnów by economic age groups in 2005 and 2010</i>	3	23
<i>Births, deaths and natural increase in Tarnów in the years 2000-2010 as well as projection until 2035</i>	4	24
<i>Vital statistics per thousand population in 2010</i>	5	25
<i>Permanent migration of population in Tarnów in the years 2000-2010 as well as projection until 2035</i>	6	26
<i>Employed persons in Tarnów.....</i>	7	27
<i>Employed persons in Tarnów by ownership sectors and selected NACE sections in 2010</i>	8	28
<i>Paid employment structure in Tarnów by economic sectors.....</i>	9	29
<i>Average monthly wages and salaries</i>	10	30
<i>Deviation of average pay in selected NACE sections from the average for Tarnów in 2010</i>	11	31
<i>Registered unemployment in Tarnów</i>	12	32
<i>Registered unemployed persons in Tarnów by age.....</i>	13	33
<i>Registered unemployed persons in Tarnów by educational level.....</i>	14	34
<i>Registered unemployed persons in Tarnów by duration of unemployment</i>	15	34
<i>Registered unemployed persons in Tarnów by work seniority.....</i>	16	35
<i>Consumption of water and gas per capita in Tarnów</i>	17	36
<i>Consumption of water and gas per capita in 2010</i>	18	37
<i>Consumption of electricity per capita in 2010</i>	19	37
<i>Average usable floor space of dwelling per person as well as average number of persons per dwelling in Tarnów.....</i>	20	38
<i>Average number of persons per room in Tarnów.....</i>	21	38
<i>Average number of persons per dwelling in 2010</i>	22	39
<i>Average usable floor space of dwelling per person in 2010</i>	23	39
<i>Average usable floor space of dwelling as well as average number of rooms in dwelling in Tarnów</i>	24	40
<i>Average usable floor space of dwelling in 2010</i>	25	40
<i>Average number of rooms per dwelling in 2010</i>	26	40
<i>Dwellings fitted with basic installations in % of total dwellings in 2010</i>	27	41
<i>Dwellings completed in Tarnów</i>	28	42
<i>Average usable floor space of dwelling in Tarnów</i>	29	43
<i>Dwellings completed and average usable floor space of dwelling completed in 2010</i>	30	43
<i>Dwellings completed by construction forms in 2010</i>	31	44
<i>Children in nursery schools aged 3-6 per 100 children at this age in Tarnów</i>	32	45
<i>Structure of students in upper lower secondary schools for youth by type of schools in Tarnów.....</i>	33	47
<i>Population per out-patient health care facility and per public pharmacy in Tarnów</i>	34	48

List of graphs (cont.)	No.	Page
<i>Places and children in nurseries per 100 children aged 0-2 in Tarnów</i>	35	49
<i>Social welfare benefits per capita in Tarnów</i>	36	51
<i>Audience in cinemas, museum visitors as well as borrowers per thousand inhabitants of Tarnów</i>	37	53
<i>Collective tourist accommodation establishments in Tarnów by kind</i>	38	54
<i>Tourists accommodated and overnight stays in collective tourist accommodation establishments in Tarnów</i>	39	55
<i>Structure of revenues of cities with powiat status by kind in 2010</i>	40	56
<i>Share of selected taxes in own revenues of Tarnów</i>	41	57
<i>Indices of investment expenditures</i>	42	58
<i>Indices of selected expenditures of Tarnów by divisions</i>	43	59
<i>Revenues and expenditures per capita</i>	44	60
<i>Entities of the national economy registered in REGON Register in Tarnów</i>	45	61
<i>Entities of the national economy per 10 thous. population</i>	46	62
<i>Structure of entities of the national economy by legal status in 2010</i>	47	62
<i>Structure of entities of the national economy by kind of activity conducted</i>	48	63
<i>Entities newly registered and deregistered by economic sectors in Tarnów in 2010</i>	49	64
<i>Normalized diagnostic features in 2010 (Tarnów and Bielsko Biala)</i>	50	67
<i>Normalized diagnostic features in 2010 (Tarnów and Nowy Sącz)</i>	51	68
<i>Normalized diagnostic features in 2010 (Tarnów and Chełm)</i>	52	68
<i>Population by gminas of the 1st and 2nd cluster</i>	53	74
<i>Permanent net migration of gminas of the 1st and 2nd cluster</i>	54	75
<i>Median of age of gminas of the 1st and 2nd cluster</i>	55	76
<i>Dwellings completed in gminas of the 1st and 2nd cluster</i>	56	77
<i>Entities of the national economy per 10 thous. population in gmians of the 1st and 2nd cluster</i>	57	78
<i>CIT and PIT income taxes per capita in gminas of the 1st and 2nd cluster</i>	58	79
<i>Own revenues per capita in gminas of the 1st and 2nd cluster</i>	59	80
<i>Proportion of own revenues in total revenues of gmians of the 1st and 2nd cluster ..</i>	60	81
<i>Proportion of investment expenditures in total expenditures of gminas of the 1st and 2nd cluster</i>	61	82
List of maps		
<i>Delimitation of area influenced by Tarnów</i>	1	70

In English: preface, contents

UWAGI OGÓLNE

1. Dane według podregionów, powiatów i gmin przedstawiono w podziale administracyjnym według stanu na dzień 31 XII 2009 r.
2. Dane prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności - PKD 2007, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.
3. Pod nazwą „Przemysł” ujęto sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.
4. Sektor przemysłowy obejmuje sekcje: „Budownictwo” oraz sekcje ujęte pod nazwą „Przemysł”.
5. Sektor - usługi rynkowe, obejmuje sekcje: „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi”, „Informacja i komunikacja”, „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa”.
6. Sektor - usługi nierynkowe, obejmuje sekcje: „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja” oraz „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”.
7. W opracowaniu zastosowano skróty nazw niektórych sekcji PKD 2007.
8. Przy przeliczeniach na 1 mieszkańca danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczeniach danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku - według stanu w dniu 30 VI.
9. Ilekroć mowa o badanych miastach na prawach powiatu zjawisko dotyczy miast na prawach powiatu o liczbie ludności od 66 tys. do 176 tys., które przed zmianami administracyjnymi w 1999 r. były miastami wojewódzkimi.

10. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.
11. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.
12. Niektóre dane (za rok 2010) zostały podane na podstawie informacji nie ostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu.
13. W legendach map cyfry w nawiasach oznaczają liczbę gmin.

UWAGI METODYCZNE

Informacje o stanie ludności, mają charakter danych szacunkowych opracowanych przez GUS metodą bilansową na bazie NSP 2002. Dane te dotyczą ludności faktycznie zamieszkałej, do której zalicza się osoby zameldowane na stałe i tam mieszkające oraz osoby zameldowane na pobyt czasowy – do 2005 r. powyżej 2 miesięcy, a od 2006 r. powyżej 3 miesięcy. Przy opracowaniach stanu ludności są wykorzystywane dane o:

- urodzeniach i zgonach, które pochodzą ze sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego,
- migracjach na pobyt stały pochodzących z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji,
- migracjach na pobyt czasowy pochodzących z ewidencji gmin, które przekazują dane raz w roku – według stanu w dniu 31 XII.

Ekonomiczne grupy wieku oznaczają ludność w wieku:

- **przedprodukcyjnym** – do 17 lat,
- **produkcyjnym** – mężczyźni w wieku 18 – 64 lat i kobiety w wieku 18 – 59 lat,
- **poprodukcyjnym** – mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety w wieku 60 lat i więcej.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Saldo migracji stanowi różnicę między napływem i odpływem ludności. Napływ i odpływ migracyjny (wędrownicy) jest to ogół osób przybywających lub wyjeżdżających na stałe w badanym okresie na określonym terenie.

Użyte określenia „**napływ**” i „**odpływ**” należy rozumieć odpowiednio jako nowe zameldowania na pobyt stały i wymeldowania z pobytu stałego.

Wskaźnik obciążenia demograficznego jest to liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Do **pracujących według faktycznego miejsca pracy** zalicza się osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, pracodawców i pracujących na własny rachunek, a także osoby wykonujące pracę nakładczą, agentów, członków spółdzielni produkcji rolniczej. Liczba pracujących podana jest według faktycznego miejsca pracy bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

Dane dotyczące **przeciętnego zatrudnienia** ujmują wyłącznie zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia nie ujmują zatrudnionych w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, a także osób zatrudnionych za granicą, w fundacjach, stowarzyszeniach i innych organizacjach.

Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują: szkoły podstawowe, gimnazja, zasadnicze szkoły zawodowe i szkoły przysposabiające do pracy zawodowej specjalne, licea ogólnokształcące, uzupełniające licea ogólnokształcące i szkoły artystyczne nie dające uprawnień zawodowych, licea profilowane, technika, technika uzupełniająca i szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe.

Szkoły policealne, kształcące w formie dziennej, wieczorowej lub zaocznej obejmują szkoły dla młodzieży i dla dorosłych.

Szkoły dla dorosłych, kształcące w formie dziennej, wieczorowej i zaocznej obejmują licea ogólnokształcące, uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych i technika uzupełniająca.

Dane o **praktykach lekarskich** obejmują te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne w ramach środków publicznych.

Zgodnie z przyjętą przez resort zdrowia metodologią liczenia **łóżek w szpitalach**, liczba ta podana została łącznie z łózkami dla noworodków i inkubatorami. Do 2008 r. dane o łózkach w szpitalach ogólnych wykazywano bez miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków oraz miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych.

Zasilek okresowy – przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasilek stały – wypłacany jest z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Dane dotyczące **liczby obiektów turystycznych i miejsc noclegowych** podano według stanu na dzień 31 lipca, a pozostałe w okresie od stycznia do grudnia.

Baza noclegowa turystyki nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

Podmioty gospodarki narodowej to osoby prawne, jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą - w rejestrze REGON jest to osoba fizyczna będąca przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej i inna osoba fizyczna prowadząca działalność na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku oraz osoba fizyczna prowadząca indywidualne gospodarstwo rolne.

Sektor prywatny – grupa podmiotów gospodarki narodowej, których mienie w całości lub w przeważającej części należy do prywatnych właścicieli.

Spółka handlowa – spółka, której utworzenie, organizację, funkcjonowanie, rozwiązywanie, łączenie, podział, przekształcenie reguluje Kodeks spółek handlowych. Spółki handlowe dzielą się na osobowe (jawne, partnerskie, komandytowe, komandytowo-akcyjne) i kapitałowe (akcyjne, z ograniczoną odpowiedzialnością). Mają one obowiązek uzyskania wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

Podmioty według liczby pracujących:

jednostki małe – w których liczba pracujących wynosi mniej niż 10 osób,

jednostki średnie – w których liczba pracujących wynosi od 10 do 49 osób,

jednostki duże – w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Dane dotyczące wychowania przedszkolnego i szkół podano według stanu na początku roku szkolnego a dane o absolwentach na koniec poprzedniego roku szkolnego.

Mediana czyli wartość środkowa to wartość cechy w szeregu uporządkowanym, powyżej i poniżej której znajduje się jednakowa liczba obserwacji.

OGÓLNE TENDENCJE

TARNÓW to drugie co do wielkości miasto województwa małopolskiego. W obecnych granicach administracyjnych zajmuje powierzchnię 72,4 km². Pełni funkcję ważnego ośrodka gospodarczego, kulturalnego i komunikacyjnego województwa małopolskiego. Zabytkowa architektura oraz ciekawe położenie geograficzne czyni Tarnów miastem atrakcyjnym turystycznie.

Sytuacja demograficzna

W końcu 2010 r. ludność Tarnowa liczyła 114,6 tys. osób i w latach 2005-2010 jej stan zmniejszał się średnio rocznie o 0,5%. O spadku liczby ludności na przestrzeni ostatnich lat zadecydowało

- utrzymujące się z roku na rok głęboko ujemne saldo migracji stałej wewnętrznej,
- ujemne saldo migracji stałej zagranicznej,
- ujemny przyrost naturalny.

Z każdym rokiem ludność Tarnowa nieznacznie się starzeje. Przeciętny wiek mieszkańca Tarnowa wynosił na koniec 2010 r. - 39,8 lat, podczas gdy w 2005 r. statystyczny Tarnowianin miał 37,7 lat.

Rynek pracy

W Tarnowie od 2005 r. z każdym rokiem przybywa pracujących (wyjątek stanowi 2009 r., w którym zanotowano niewielki spadek). Według stanu w końcu 2010 r. liczba pracujących w Tarnowie wynosiła 42,0 tys. osób, w odniesieniu do roku poprzedniego przybyło prawie 1,5% pracujących. Nieznacznie również wzrosła liczba przeciętnego zatrudnienia, do poziomu 37,4 tys. osób (wobec 36,9 tys. w roku poprzednim). Zanotowano także wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, które w końcu 2010 r. wyniosło 3015,78 zł i było o 143,57 zł wyższe niż w 2009 r. Niestety zwiększyła się nieznacznie liczba bezrobotnych zarejestrowanych i w końcu 2010 r. wyniosła 5,4 tys. osób (wobec 5,2 tys. osób w roku poprzednim), przy jednoczesnym ubytku nowych ofert pracy.

Sytuacja mieszkaniowa

Zasoby mieszkaniowe miasta Tarnowa na koniec 2010 r. wyniosły 42,2 tys. mieszkań i stanowiły 3,9 % ogółu mieszkań w Małopolsce. W omawianych mieszkaniach znajdowało się 150,9 tys. izb o łącznej powierzchni użytkowej 2637,7 tys. m². W badanym okresie począwszy od 2005 r. następowała systematyczna poprawa warunków

mieszkaniowych mieszkańców Tarnowa, o czym świadczą podstawowe wskaźniki. Przeciętna liczba osób przypadająca na mieszkanie i na izbę malała przy równoczesnym wzroście powierzchni użytkowej mieszkania jaka przypadała na osobę. Na jedno mieszkanie w Tarnowie w 2010 r. przypadało przeciętnie 2,72 osoby, a na jedną izbę 0,76 osoby. Statystyczny mieszkaniec Tarnowa w końcu 2010 r. miał do dyspozycji 23,0 m² powierzchni.

W mieście Tarnowie w porównaniu do 2005 r. uległ też znacznej poprawie standard mieszkań mierzony wielkością mieszkania i liczbą izb oraz wyposażeniem w podstawowe instalacje techniczno-sanitarne. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w Tarnowie w końcu 2010 r. wynosiła 62,5 m², jednocześnie mieszkanie posiadało 3,57 izby. W odniesieniu do przeciętnego mieszkania w Małopolsce było mniejsze o 13,0 m² i miało o 0,26 izby mniej. Standard mieszkań Tarnowa pod względem wyposażenia w podstawowe instalacje techniczno - sanitarne był wyższy w porównaniu do mieszkań Małopolski.

W 2010 r. na terenie miasta Tarnowa przekazano do użytkowania 265 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 28,8 tys. m², tj. o 116 mieszkań (o 30,4%) mniej niż w 2005 r. Spadek ten wynikał głównie ze zmniejszenia liczby oddanych mieszkań komunalnych, spółdzielczych oraz przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem. W badanym okresie wzrost zanotowano jedynie w budownictwie indywidualnym. Inwestorzy indywidualni w 2010 r. wybudowali 193 mieszkania (tj. o 13,5% więcej niż w 2005 r.), co stanowiło 72,9% ogólnej liczby mieszkań oddanych do użytkowania.

Infrastruktura socjalna

Edukacja

W 2010 r. w Tarnowie funkcjonowało 35 przedszkoli, które dysponowały łącznie 3,6 tys. miejsc. W porównaniu do poprzedniego roku przybyło 4 przedszkola i 317 miejsc. Na 100 dzieci w wieku przedszkolnym tj. w wieku 3-6 lat przypadało w ostatnim roku w Tarnowie średnio 96 miejsc w przedszkolach.

W roku szkolnym 2010/2011 w szkolnictwie podstawowym sytuacja nie uległa zmianie w porównaniu do poprzedniego roku szkolnego. W mieście nadal funkcjonowały 24 szkoły podstawowe, do których uczęszczało 6,2 tys. uczniów. Zmniejszenie liczby uczniów przy względnie stałej infrastrukturze skutkowało polepszeniem warunków nauki w szkołach podstawowych.

W omawianym roku w mieście działało 20 gimnazjów dla dzieci i młodzieży. W porównaniu do poprzedniego roku szkolnego przybyło 1 gimnazjum, natomiast w stosunku do roku 2005 było ich o 3 więcej. W ostatnich latach poprawie uległy warunki nauczania w gimnazjach.

W Tarnowie funkcjonowało w ostatnim roku 45 szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży. Najpopularniejsze wśród młodzieży były licea ogólnokształcące oraz technika, do których uczęszczało łącznie prawie 87% uczniów wszystkich szkół ponadgimnazjalnych. Tendencja ta utrzymuje się niezmiennie od kilku lat.

W dwóch tarnowskich uczelniach tj. Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej i Małopolskiej Wyższej Szkole Ekonomicznej studiowało w roku akademickim 2010/2011 łącznie 7,5 tys. studentów, w tym ponad połowa na studiach stacjonarnych. W porównaniu do poprzedniego roku akademickiego odnotowano zmniejszenie ogólnej liczby studentów o prawie 9%, a studentów studiów stacjonarnych o 4%. Poza wymienionymi dwoma uczelniami funkcjonowały w mieście zamiejscowe ośrodki dydaktyczne 5 uczelni z Krakowa, Nowego Sącza i Brzeska, w których studiowało łącznie 1,8 tys. studentów.

Ochrona zdrowia

Niezmiennie od wielu lat w Tarnowie działają 2 publiczne szpitale ogólne. Na koniec 2010 r. dysponowały one łącznie 1093 łózkami, co dawało 91 łóżek szpitalnych na 10 tys. ludności.

W 2010 r. działało w mieście 61 placówek ambulatoryjnej opieki zdrowotnej tj. 42 zakłady opieki zdrowotnej oraz 19 lekarzy prowadzących praktyki lekarskie w zakresie usług finansowanych ze środków publicznych. W ciągu roku udzielono w nich łącznie 1,4 mln porad. W przeliczeniu na 1 mieszkańca Tarnowa w 2010 r. liczba udzielonych porad ogółem była zbliżona do ubiegłorocznej i wyniosła 12.

Pomimo dużego zapotrzebowania na opiekę nad dziećmi w żłobkach, w Tarnowie nie przybywa takich placówek. Niezmiennie od wielu lat w mieście funkcjonuje 6 żłobków. W ostatnim roku oferowały one 310 miejsc i chociaż w porównaniu do 2005 r. oznacza to wzrost o około 11%, to w stosunku do 2009 r. odnotowano spadek o około 5%. W Tarnowie na 100 dzieci w wieku 0-2 lat przypadało w omawianym roku 10 miejsc w żłobkach.

Pomoc społeczna

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w 2010 r. było zarejestrowanych 4,0 tys. gospodarstw domowych, będących beneficjentami środowiskowej pomocy

społecznej i w porównaniu do roku poprzedniego ich liczba wzrosła o 5,5%. W omawianym roku spośród wszystkich mieszkańców Tarnowa 7,6% było beneficjentami środowiskowej pomocy społecznej i udział ten prawie nie zmienia się w ostatnich latach.

W omawianym roku w Tarnowie funkcjonowało 10 placówek stacjonarnych opieki społecznej, które dysponowały łącznie 525 miejscami. Liczba placówek nie uległa zmianie w porównaniu do poprzedniego roku, natomiast liczba miejsc nieznacznie zmalała.

Kultura i sztuka

Pomimo prowadzonej gruntownej modernizacji budynku jedyny tarnowski teatr nieprzerwanie prowadził działalność sceniczną. Spektakle wystawiano na scenie Pałacu Młodzieży oraz TCK, a teatr dysponował zaledwie 150 miejscami na widowni (przed remontem było to 374 miejsca). W omawianym roku wystawiono więcej przedstawień niż rok wcześniej, jednak liczba widzów zmalała prawie o 1/4, co było spowodowane małą liczbą miejsc na widowni i równocześnie mało komfortowymi warunkami wystawiania spektakli w „zastępczych” obiektach.

Nadal, podobnie jak w poprzednich latach, obserwowano mniejsze zainteresowanie działalnością wystawienniczą galerii artystycznych. W ostatnim roku trzy działające w mieście galerie przygotowały 61 wystaw, które zwiedziło 17,0 tys. osób (rok wcześniej odpowiednio 65 wystaw i 18,1 tys. zwiedzających). Równocześnie odnotowano nieco większe zainteresowanie działalnością trzech tarnowskich muzeów, w których liczba zwiedzających wzrosła w porównaniu z poprzednim rokiem prawie o 13%.

W Tarnowie nadal działały 2 kina stałe, jednak w efekcie prac modernizacyjnych w ostatnim roku przybyła 1 sala projekcyjna i w związku z tym zwiększyła się liczba miejsc na widowni. Skutkowało to nieznacznym zwiększeniem liczby seansów, równocześnie jednak odnotowano zmniejszenie liczby widzów.

Turystyka i sport

W stosunku do roku poprzedniego w 2010 r. odnotowano niewielki wzrost zarówno liczby obiektów turystycznych jak i miejsc noclegowych. Według stanu na koniec lipca w mieście znajdowało się 11 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania z 705 miejscami noclegowymi (rok wcześniej 9 obiektów z 673 miejscami). Na 10 tys. mieszkańców Tarnowa przypadało zaledwie 61 miejsc noclegowych, podczas gdy dla województwa małopolskiego wskaźnik ten wynosił 212 miejsc.

Dochody i wydatki budżetu miasta

W 2010 r. dochody ogółem miasta Tarnowa wyniosły 486 mln zł. W odniesieniu do 2009 r. wzrosły o 10,9% i ten przyrost był najwyższy wśród pozostałych miast na prawach powiatu Małopolski. Na 1 mieszkańca przypadało przeciętnie 4230 zł, czyli o 428 zł więcej niż w roku ubiegłym. W dochodach ogółem udział dochodów własnych wynosił 42,1%.

Najważniejszymi źródłami dochodów własnych były wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych (39,2%), podatku od nieruchomości (28,9%) oraz dochody z majątku (7,2%).

Wydatki ogółem budżetu miasta w 2010 r. wyniosły 547 mln zł i były wyższe o 19,2% w porównaniu z rokiem poprzednim (w miastach Małopolski o 1,6%). Na 1 mieszkańca przypadało przeciętnie 4759 zł, czyli o 779 zł więcej niż przed rokiem (w miastach Małopolski 4498 zł – o 68 zł więcej). Podejmowane inwestycje determinowały wysokość środków przekazywanych na ich realizację. Na przestrzeni lat 2005-2010 (za wyjątkiem 2007 r.) dynamika wydatków inwestycyjnych Tarnowa wyraźnie przewyższała dynamikę wydatków pozostałych miast na prawach powiatu Małopolski.

Nie uległy zmianie główne kierunki wydatkowania środków według działów klasyfikacji budżetowej, które determinowane są realizacją funkcji miasta wobec własnych mieszkańców jak i funkcji stolicy subregionu. Nadal największym obciążeniem budżetu było finansowanie transportu i łączności, oświaty i wychowania, pomocy społecznej i pozostałych zadań w zakresie polityki społecznej.

Podmioty gospodarki narodowej

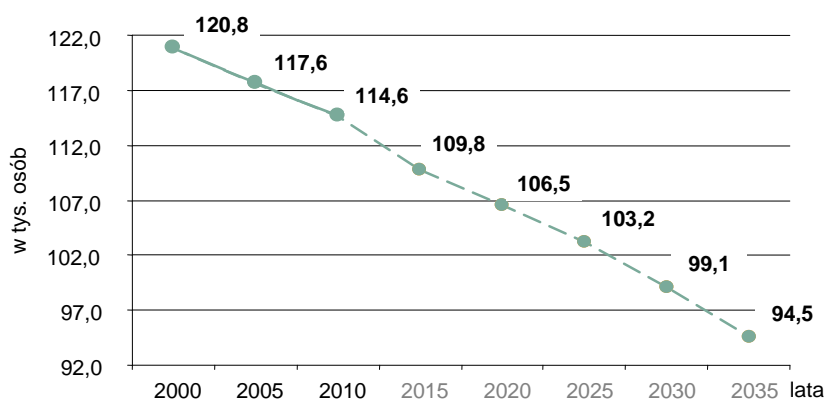
W Tarnowie od 2006 r. obserwuje się systematyczny wzrost liczby podmiotów. Na koniec grudnia 2010 r. działalność gospodarczą prowadziło 11,1 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. o 3,8 % więcej niż przed rokiem.

Zdecydowaną większość stanowiły jednostki sektora prywatnego (97,1%), a udział podmiotów prowadzonych przez osoby fizyczne wynosił 75,2%. Nadal, niezmiennie od lat, dominowała działalność handlowa (28,2%), w dalszej kolejności działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 10,5%, budownictwo – 9,4% oraz przetwórstwo przemysłowe 8,4%. W 2010 r. wpisano do rejestru REGON 1243 nowych podmiotów. W omawianym okresie z rejestru REGON wykreślono 777 podmiotów. Zdecydowanie najwyższy wzrost podmiotów wystąpił w sektorze usług rynkowych.

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

W Tarnowie w okresie ostatnich 10-ciu lat obserwuje się systematyczne (przeciętnie o 0,5% rocznie) zmniejszanie się liczby mieszkańców. Według danych bilansowych Głównego Urzędu Statystycznego w końcu 2010 r. ludność Tarnowa liczyła 114,6 tys. osób tj. o 0,5% mniej niż rok wcześniej i prawie 2,5% mniej niż w 2005 r. W tym samym okresie liczba mieszkańców Małopolski zwiększyła się o 2,5%, natomiast liczba mieszkańców Krakowa i Nowego Sącza od 2005 r. nieznacznie spadła (odpowiednio o 0,1% i 0,2%).

Wykres 1. Ludność Tarnowa w latach 2000 – 2010 i prognoza do 2035 r.

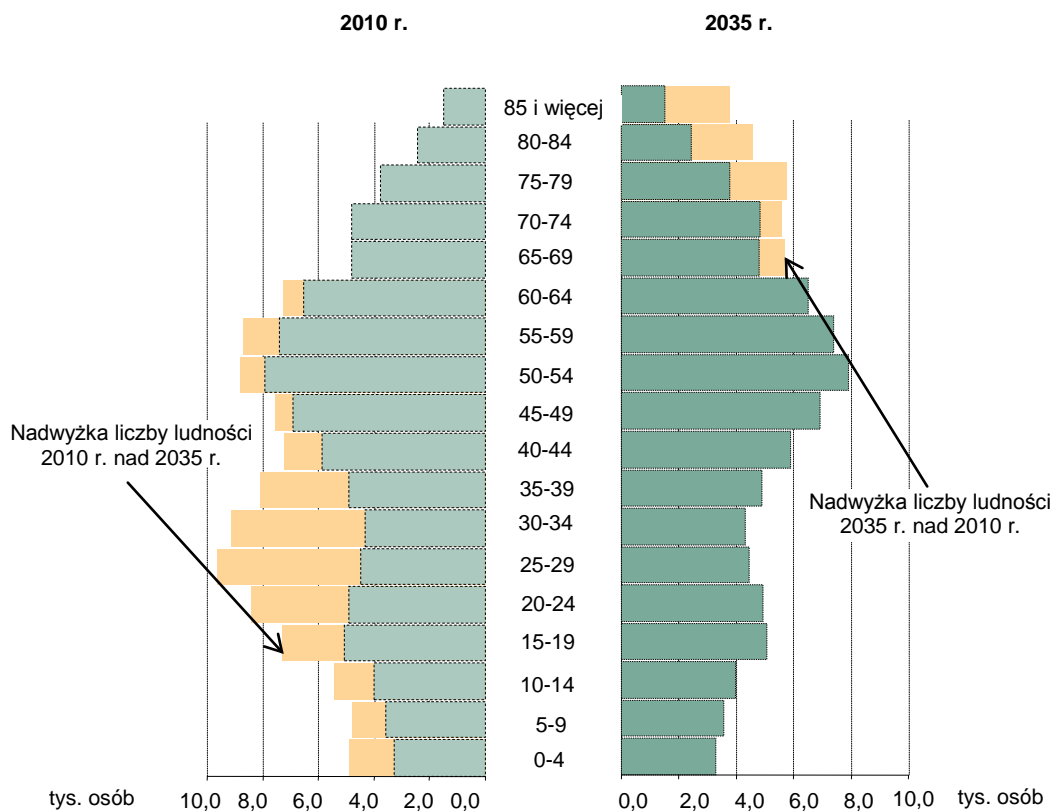

O spadku liczby ludności miasta Tarnowa w latach 2005-2010 zdecydowało:

- utrzymujące się z roku na rok głęboko ujemne saldo migracji stałej wewnętrznej, wynoszące minus 3657 osób (liczba osób wyjeżdżających na stałe do innych miejscowości prawie 1,5 - krotnie przewyższała liczbę nowo zameldowanych mieszkańców miasta),
- ujemne saldo migracji stałej zagranicznej wynoszące minus 1245 osób, które świadczy o stałej nadwyżce emigrantów nad imigrantami,
- ujemny przyrost naturalny wynoszący 195 osób (nieznaczna przewaga zgonów nad urodzeniami).

Według ostatniej prognozy GUS w najbliższych latach należy oczekiwać dalszego spadku liczby mieszkańców Tarnowa. W 2030 r. Tarnów stanie się miastem liczącym poniżej 100 tys. mieszkańców, a w 2035 r. będzie mieszkało tutaj 94,5 tys. osób, zatem na przestrzeni najbliższych 25 lat ubędzie nieco ponad 20 tys. Tarnowian.

Wykres 2. Prognoza liczby ludności w 2035 r. w porównaniu do 2010 r. w Tarnowie

Pod względem wielkości populacji, miasto Tarnów w 2010 r. nadal plasowało się na 2 miejscu w Małopolsce, a jego mieszkańcy stanowili 3,5% ogółu ludności województwa. Spadek liczby ludności Tarnowa spowodował, że gęstość zaludnienia wyniosła 1584 osób/km² wobec 1624 osób/km² w 2005 r. (w Małopolsce na 1 km² przypadało 218 osób, w Krakowie - 2314 osób a w Nowym Sączu – 1468).

Cechą charakterystyczną terenów miejskich jest wysoka dysproporcja płci. Wartość współczynnika feminizacji, czyli liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn utrzymywała się w Tarnowie od 2006 r. na niezmiennym poziomie i wynosiła 111 (dla porównania, współczynnik feminizacji w Małopolsce wyniósł 106, w Krakowie na 100 mężczyzn przypadało 114 kobiet a w Nowym Sączu 109).

Z każdym rokiem ludność Tarnowa nieznacznie się starzeje. Przeciętny wiek mieszkańców Tarnowa, na koniec 2010 r. wyniósł 39,8 lat przy średniej wojewódzkiej wynoszącej 37,0 lat, podczas gdy w 2005 r. statystyczny Tarnowianin miał 37,7 lat (w Małopolsce – 35,4 lat). Wiek średni mieszkańców Krakowa w omawianym okresie wzrósł o 1 rok i w 2010 r. wyniósł 39,1 lat, natomiast statystyczny mieszkaniec Nowego Sącza miał w 2010 r. 36,8 lat tj. 2 lata więcej niż 2005 r.

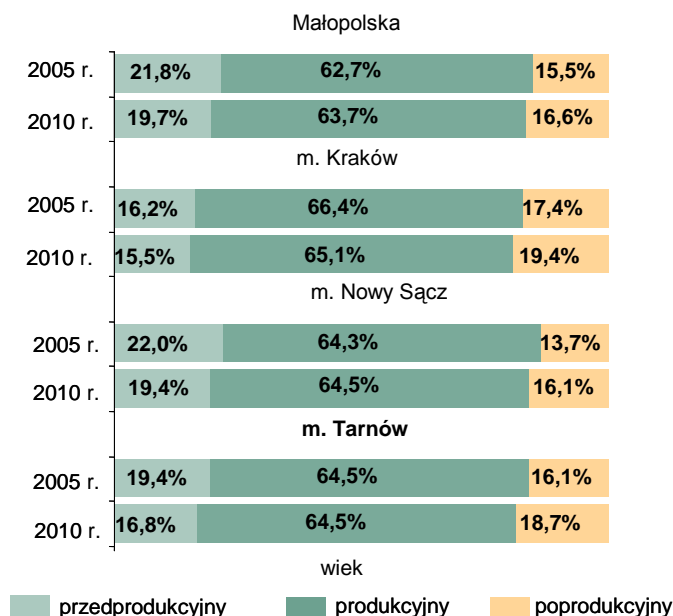
Konsekwencją starzenia się mieszkańców Tarnowa jest niekorzystna dynamika udziałów populacji według ekonomicznych grup wieku. Obserwowane od 2005 r. stopniowe zmniejszanie się liczby dzieci i młodzieży w wieku do 17 lat spowodowało, że udział ludność w wieku przedprodukcyjnym w końcu 2010 r. wyniósł 16,8% (w 2009 r. – 17,2%), podczas gdy w 2005 r. wynosił 19,4%.

Od 2005 r. liczba ludności w wieku produkcyjnym (18-59 lat kobiety i 18-64 lat mężczyźni) systematycznie spadała, a odsetek osób w wieku zdolności do pracy utrzymywał się na niezmiennym poziomie i wyniósł w końcu 2010 r. - 64,5%.

W ostatnich latach wyraźnie wzrosła liczba osób w wieku poprodukcyjnym (60 lat i więcej – kobiety, 65 lat i więcej – mężczyźni). Ich udział w populacji ogółem wynosił w końcu 2010 r. - 18,7% i był o 2,6 pkt proc. wyższy niż w 2005 r.

Podobne zmiany w strukturze wiekowej tj. malejąca liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, wyraźnie rosnąca zbiorowość osób w wieku poprodukcyjnym, oraz niewielki spadek populacji osób w wieku produkcyjnym, odnotowano również w omawianym okresie w pozostałych miastach na prawach powiatu tj. Krakowie i Nowym Sączu.

Wykres 3. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w 2005 i 2010 r.

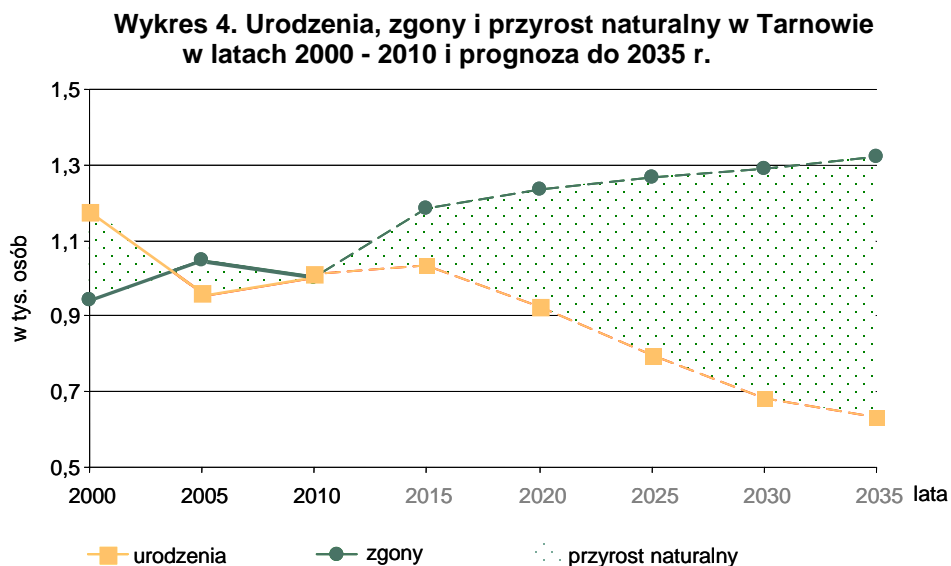
Coraz bardziej istotne stają się relacje między ekonomicznymi grupami wieku ludności, które najlepiej odzwierciedla współczynnik obciążenia demograficznego. W Tarnowie w 2010 r. każde 100 osób w wieku produkcyjnym obciążone było 55,2 osobami w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym), przy średniej dla województwa – 57,0 osób, (w 2005 r. wskaźnik obciążenia demograficznego wynosił w Tarnowie – 54,9, przy średniej w Małopolsce – 59,6). Takie niekorzystne zmiany odnotowano również w Krakowie, gdzie wskaźnik obciążenia demograficznego w końcu 2010 r. wyniósł 53,4 wobec 50,5 w 2005 r. natomiast w Nowym Sączu, zaobserwowano niewielką poprawę na korzyść produkcyjnej grupy wieku, wskaźnik obciążenia demograficznego spadł z 55,6 w 2005 r. do 55,0 w 2010 r.

Na stan i strukturę ludności decydujący wpływ mają zjawiska demograficzne określane jako ruch naturalny, czyli urodzenia i zgony oraz małżeństwa, separacje i rozwody.

W Tarnowie w omawianym roku urodziło się niewiele ponad 1 tys. dzieci, co przełożyło się na niższy niż rok wcześniej wskaźnik natężenia urodzeń tj. na każdy 1 tys. ludności w 2010 r. odnotowano 8,8 urodzeń, podczas gdy w Małopolsce wskaźnik ten

kształtował się na poziomie 11,3 urodzeń na 1 tys. ludności (w Krakowie – 10,7 a w Nowym Sączu – 11,6).

Obok urodzeń, zgony są kolejnym czynnikiem ruchu naturalnego wpływającym na stan i strukturę ludności. W 2010 r. w Tarnowie zmarło ponad 1 tys. osób, tym samym wzrósł wskaźnik natężenia tego zjawiska, tj. na każde 1 tys. ludności odnotowano 8,8 zgonów (w Małopolsce na każdy 1 tys. ludności odnotowano 9,0 zgonów, w Krakowie – 9,6 a w Nowym Sączu – 7,4 zgonów).

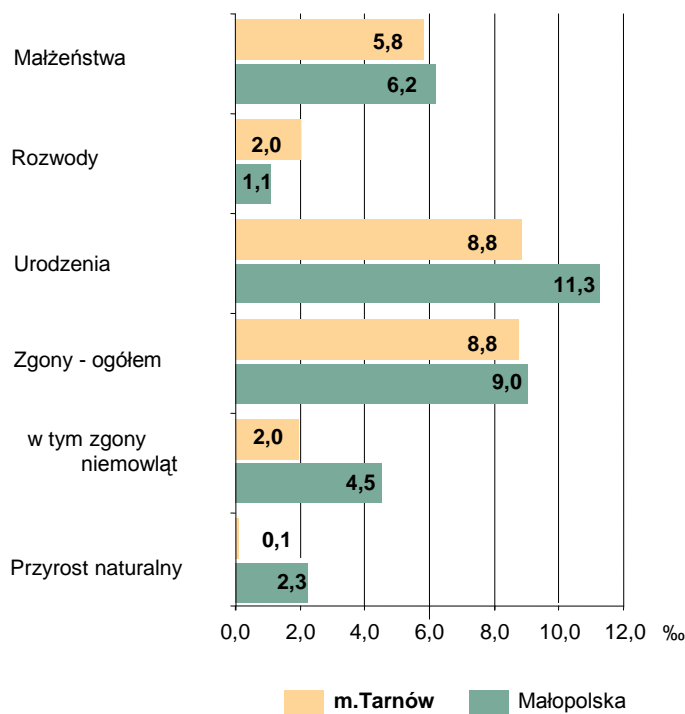

W 2010 r. w Tarnowie, na skutek wzrostu liczby zgonów oraz przy zbliżonej do 2009 r. liczbie urodzeń żywych, przyrost naturalny był niższy niż rok wcześniej i wyniósł 10 osób. Na każdy 1 tys. mieszkańców Tarnowa przybyło 0,1 osób, wobec 0,5 osób w 2009 r. Dla porównania w Małopolsce na każdy 1 tys. mieszkańców przybyło 2,3 osób, w Krakowie – 1,0 a w Nowym Sączu – 4,2 osób.

Rok 2010 był kolejnym, w którym odnotowano spadek liczby nowozawieranych małżeństw. Urząd Stanu Cywilnego w Tarnowie zarejestrował 665 nowych związków małżeńskich, czyli o 30 mniej niż w 2009 r. Tym samym w niewielkim stopniu spadł współczynnik małżeństw, czyli liczba zawartych małżeństw na 1 tys. ludności i wyniósł 5,8‰ (w Małopolsce – 6,2‰), przy jednocześnie jednym z najwyższych w województwie współczynników rozwodów tj. liczbie rozwodów na 1 tys. mieszkańców, wynoszącym 2,0‰ (w Małopolsce – 1,1‰).

Podobna sytuacja miała miejsce w Krakowie, gdzie na 1 tys. mieszkańców zawarto prawie 6 nowych małżeństw, przy wskaźniku rozwodów wynoszącym 1,6%, co świadczy o specyficznych cechach procesów demograficznych wielkich miast. Nieco korzystniej przedstawiała się sytuacja w Nowym Sączu, na każdy 1 tys. mieszkańców tego miasta zawarto w 2010 r. prawie 7 małżeństw, przy jednocześnie dość niskim współczynniku rozwodów wynoszącym 1,5%.

Wykres 5. Ruch naturalny na 1 tys. ludności w 2010 r.

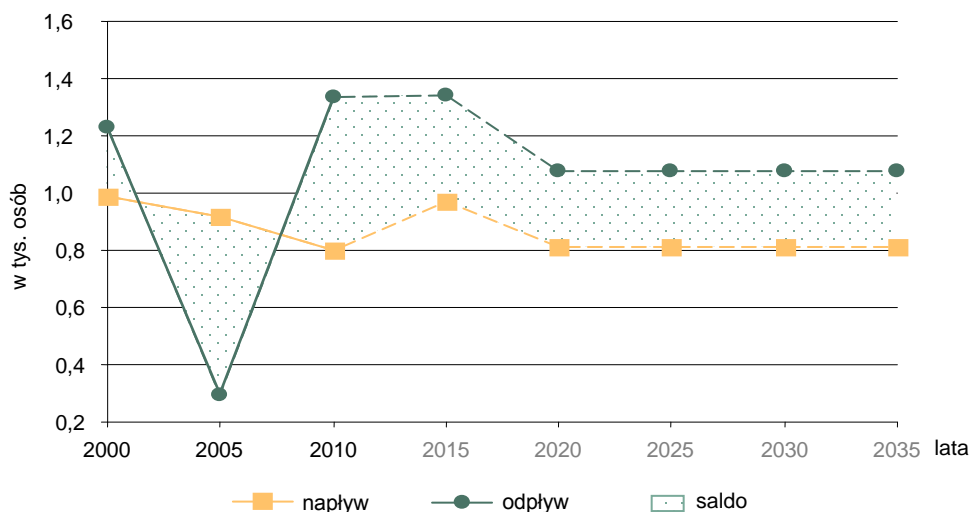

Obok ruchu naturalnego, istotny wpływ na stan ludności wywiera ruch migracyjny ludności. Podobnie jak w latach wcześniejszych, w 2010 r. liczba osób pragnących osiedlić się na stałe w Tarnowie była niższa od liczby osób wymeldowanych do innych miejscowości. Saldo migracji stałej w ruchu wewnętrznym wyniosło minus 377 osób wobec minus 240 osób w 2009 r.

Podobną tendencję zauważono w Nowym Sączu, gdzie saldo migracji stałej w ruchu wewnętrznym wyniosło w 2010 r. minus 350 osób i było 2 - krotnie wyższe niż rok wcześniej. Nieco inaczej tendencje te kształtowały się w Krakowie, gdzie napływ ludności na pobyt stały w niewielkim stopniu przewyższał jej odpływ, zatem saldo

migracji w ruchu wewnętrznym w 2010 r. było dodatnie i wyniosło 110 osób wobec 161 osób rok wcześniej.

Wykres 6. Migracje stałe ludności w Tarnowie w latach 2000-2010 i prognoza do 2035 r.

W odniesieniu do roku wcześniejszego, w 2010 r., nastąpił nieznaczny wzrost liczby wyjazdów Tarnowian na pobyt stały za granicę, podczas gdy w Małopolsce zanotowano nieznaczny spadek, jednocześnie, podobnie jak w całym województwie, zaobserwowano niewielki spadek liczby imigracji. Poza granice kraju wyjechało na stałe 266 mieszkańców Tarnowa tj. prawie 12% więcej niż rok wcześniej, natomiast przybyło na stałe 110 osób spoza Polski (13 osób mniej niż w roku poprzednim). W 2010 r. najczęściej emigrowali młodzi Tarnowianie, w wieku 25 – 34 lat (97 osób tj. prawie 37% ogółu emigrujących). Najwięcej emigrujących, na miejsce nowego pobytu wybrało Stany Zjednoczone (102 osoby) oraz Wielką Brytanię (67 osób). Również z tych krajów, w omawianym roku, zanotowano najczęstsze powroty – na stałe do Tarnowa powróciło ze Stanów Zjednoczonych - 29 osób a z Wielkiej Brytanii - 39 osób.

Jak wspomniano na początku opracowania, według ostatniej prognozy GUS, liczba mieszkańców Tarnowa w 2035 r. wyniesie 94,5 tys. osób, w stosunku do 2010 r. ubędzie ponad 17% Tarnowian, podczas gdy w Małopolsce, w całym okresie prognozy, liczba ludności będzie ulegać systematycznemu wzrostowi. W tym samym okresie liczba mieszkańców Krakowa wzrośnie o prawie 2%, natomiast mieszkańców Nowego Sącza ubędzie niewiele ponad 6%.

RYNEK PRACY

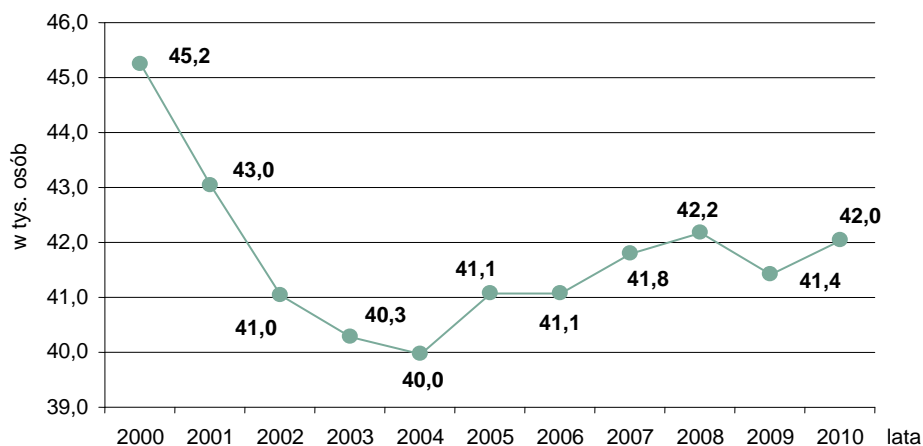
Pracujący

Dane o pracujących prezentowane są według faktycznego miejsca pracy i obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, pracodawców i pracujących na własny rachunek, a także osoby wykonujące pracę nakładczą, agentów, członków spółdzielni produkcji rolniczej. Nie obejmują natomiast osób zatrudnionych w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

Od 2005 r. z każdym rokiem systematycznie przybywa pracujących w Tarnowie (wyjątek stanowi 2009 r., w którym zanotowano niewielki spadek liczby pracujących). Według stanu na koniec 2010 r. w Tarnowie pracowało 42,0 tys. osób tj. o ponad 2% więcej niż w 2005 r., z czego prawie 54% pracowało w jednostkach sektora prywatnego (dla porównania w Krakowie i Nowym Sącz w jednostkach sektora prywatnego pracowało odpowiednio 65% i 64% osób). Pracujący w Tarnowie stanowili prawie 37% ogółu jego mieszkańców i około 6% ogólnej liczby pracujących w Małopolsce. Systematyczny proces prywatyzacji gospodarki sprawił, że z roku na rok zmieniają się proporcje pomiędzy udziałem pracujących w sektorze publicznym i prywatnym. Do końca 2006 r. liczba pracujących w sektorze publicznym przewyższała liczbę pracujących w sektorze prywatnym, lecz w ciągu ostatnich czterech lat proporcje te uległy odwróceniu.

Wykres 7. Pracujący w Tarnowie

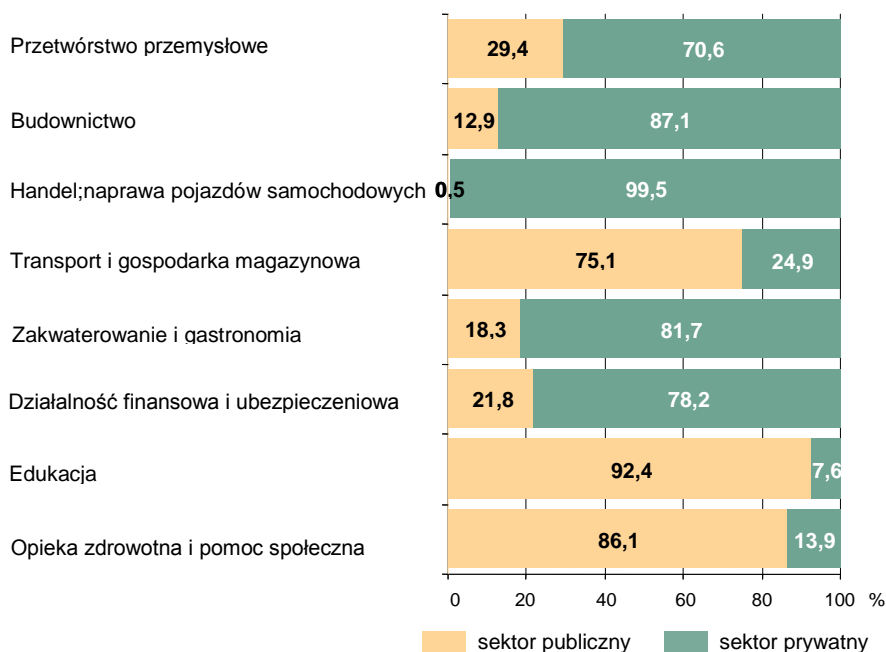
Stan w dniu 31 XII

Od 2005 r. struktura pracujących według sektorów ekonomicznych, utrzymała się na zbliżonym poziomie. W 2010 r. nadal najliczniejszą grupę pracujących, tj. 15,9 tys. osób, stanowili pracownicy przemysłu i budownictwa, ich udział w ogólnej liczbie pracujących wyniósł 37,8% wobec 39,4% w 2005 r. W usługach rynkowych pracowało 14,3 tys. osób, czyli 34,1% analizowanej zbiorowości (32,5% w 2005 r.), natomiast 11,8 tys. osób tj. 28% ogółu pracujących stanowili pracownicy usług nierynkowych (27,9% w 2005 r.).

Wykres 8. Pracujący w Tarnowie według sektorów własności i wybranych sekcji PKD w 2010 r.

Stan w dniu 31 XII

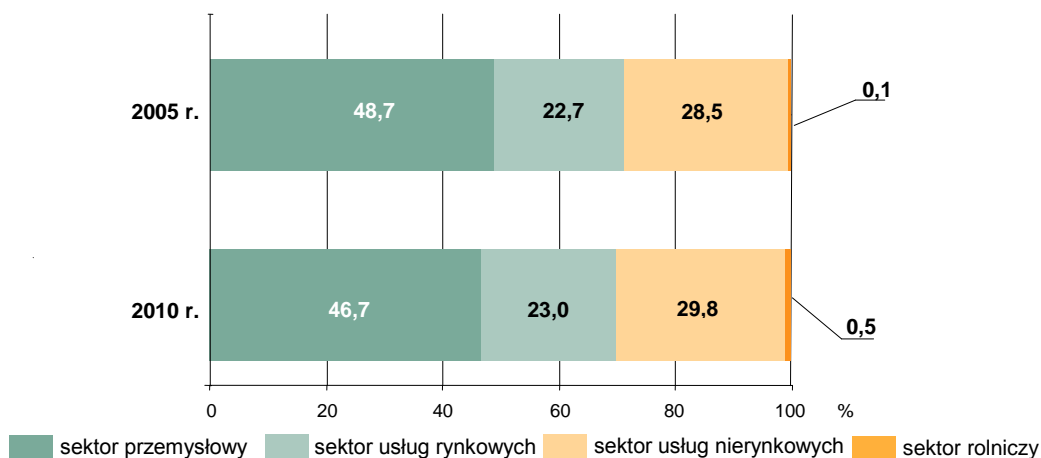
Zatrudnienie

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu oraz niepełnym po przeliczeniu na pełny etat. Informacje o przeciętnym zatrudnieniu nie ujmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, pracujących w rolnictwie indywidualnym, osób zatrudnionych poza granicami kraju, zatrudnionych w organizacjach społecznych, politycznych, związkach zawodowych i innych.

W 2010 r. przeciętne zatrudnienie w Tarnowie wynosiło 37,4 tys. osób i w stosunku do 2005 r. spadło o około 2%. Ponad połowa badanej populacji zatrudniona

była w sektorze publicznym. W końcu 2010 r. przeciętne zatrudnienie w tym sektorze wynosiło 19,5 tys. osób i w porównaniu do 2005 r. spadło o ponad 11%. Natomiast w sektorze prywatnym przeciętna liczba zatrudnionych w 2010 r. wynosiła 17,9 tys. osób, co stanowiło 47,9% ogółu zatrudnionych i w relacji do 2005 r. była wyższa o ponad 10%.

Wykres 9. Struktura zatrudnienia w Tarnowie według sektorów ekonomicznych

Największa grupa osób (17,4 tys.) tj. prawie 47% ogółu zatrudnionych, znalazła zatrudnienie w 2010 r. w przemyśle i budownictwie. W porównaniu do 2005 r. przeciętna liczba zatrudnionych w tym sektorze zmalała o ponad 6%. Spadek przeciętnego zatrudnienia (o 1%), w omawianym okresie, odnotowano również w sektorze usług rynkowych. W końcu 2010 r. w usługach rynkowych zatrudnionych było 8,6 tys. osób tj. 23% ogółu. Od 2005 r. systematycznie wzrasta liczba osób zatrudnionych w sektorze usług nierynkowych. W końcu 2010 r. zatrudnionych było tam 11,2 tys. osób tj. prawie 30% ogółu i w porównaniu do 2005 r. przybyło ponad 3% osób zatrudnionych w tym sektorze.

Wynagrodzenia

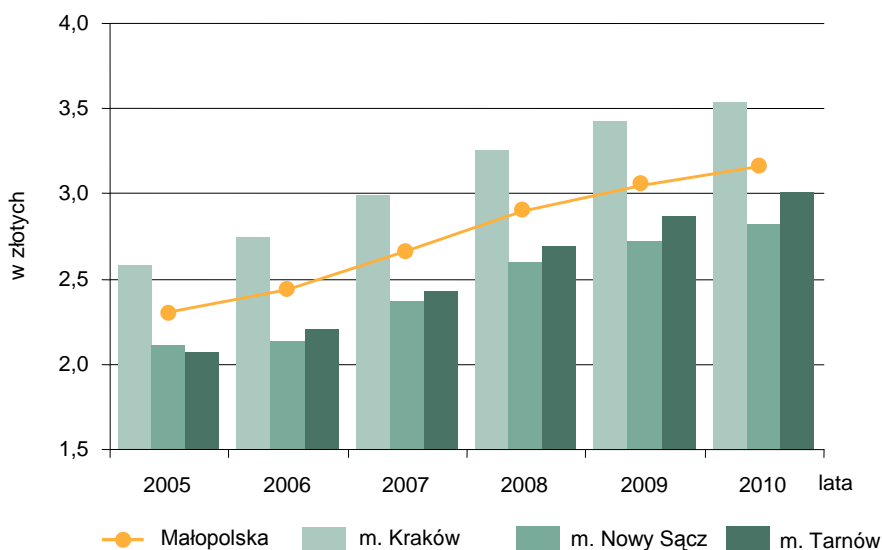
Głównym źródłem utrzymania ludności są dochody z pracy najemnej, czyli wynagrodzenie.

Od 2005 r. średnie wynagrodzenie w Tarnowie systematycznie wzrasta, najwyższy wzrost prawie 11% odnotowano w 2008 r. Warto również podkreślić, że w ciągu ostatnich lat płace w mieście wzrastały szybciej niż przeciętna płaca w województwie małopolskim

a nawet w Krakowie i Nowym Sączu. Niestety nadal średnie wynagrodzenie w Tarnowie jest niższe niż średnia w Małopolsce.

W 2010 r. przeciętne wynagrodzenie brutto w Tarnowie wynosiło 3015,78 zł, przy średniej dla województwa – 3169,9 zł, i było o prawie 1 tys. zł wyższe niż w 2005 r. W omawianym roku, statystyczny Tarnowianin, otrzymał za swoją pracę o 528 zł mniej niż w Krakowie i o 190 zł więcej niż w Nowym Sączu.

Wykres 10. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie

W sektorze prywatnym w 2010 r., przeciętne miesięczne wynagrodzenie wynosiło 2502,81 zł (w Małopolsce 2903,01 zł) i było wyższe niż w 2005 r. o prawie 1 tys. zł. W sektorze publicznym odnotowano nieco wyższy, bo o prawie 1,1 tys. zł, wzrost wynagrodzenia w porównaniu do 2005 r. Średnia płaca w tym sektorze w końcu 2010 r. wynosiła 3487,39 zł (w Małopolsce – 3637,51 zł).

Nadal obserwuje się duże zróżnicowanie przeciętnego wynagrodzenia w poszczególnych sekcjach PKD. Rozpiętość w odchyleniu przeciętnego wynagrodzenia w porównaniu do średniej płacy w Tarnowie wyniosła w 2010 r. ponad 94 pkt proc. Najniższe wynagrodzenie w 2010 r. wystąpiło w sekcji „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, wynosiło 1640,53 zł, i było prawie 2 – krotnie niższe od średniej płacy w Tarnowie. Najwyższą płacę otrzymali pracownicy sekcji

„Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” – 4479,84 zł, co stanowiło 148,5% średniej płacy w mieście.

Wykres 11. Odchylenie przeciętnej płacy w wybranych sekcjach PKD od średniej w Tarnowie w 2010 r.

Bezrobocie

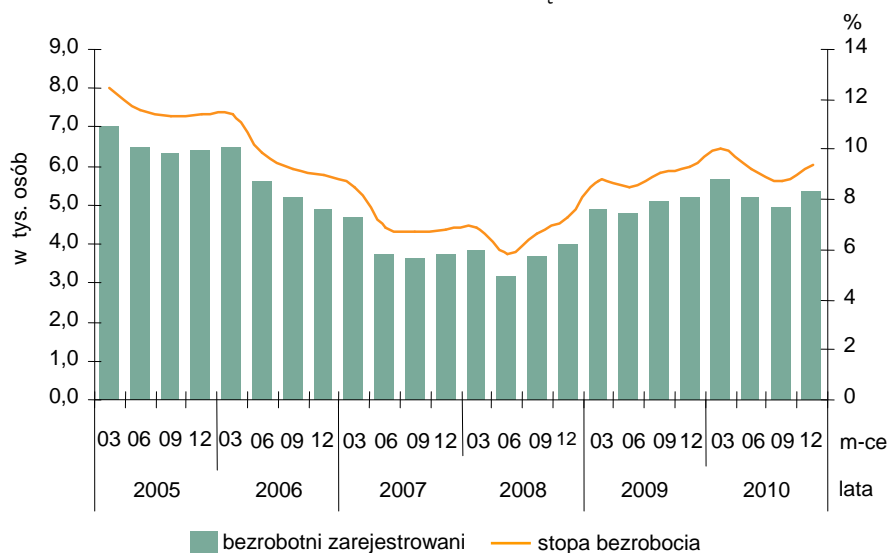
Według stanu na koniec 2010 r., liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy w Tarnowie wyniosła 5,4 tys. osób i była prawie 3% wyższa od notowanej rok wcześniej. Bezrobotni w Tarnowie stanowili prawie 4% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w Małopolsce.

W końcu 2005 r. stopa bezrobocia rejestrowanego, czyli bezrobotni zarejestrowani w urzędzie pracy stanowili 11,4% aktywnej zawodowo ludności Tarnowa. W kolejnych latach, stopa bezrobocia systematycznie się obniżała, aż do połowy 2008 r. (5,8%). Tendencja spadkowa stopy bezrobocia wynikała z większej liczby ofert rynku pracy oraz możliwości wyjazdu do pracy poza granice kraju, z której skorzystało wiele, zwłaszcza młodych osób, często posiadających wysokie kwalifikacje zawodowe. Od połowy 2008 r. stopa bezrobocia zaczęła rosnąć, osiągając 9,4% w końcu 2010 r. Trudności ze znalezieniem pracy to następstwo coraz mniejszej liczby ofert na rynku (w 2010 r.

w Tarnowie zarejestrowano jedynie 75 ofert pracy, wobec 168 ofert w roku poprzednim), braku perspektyw zatrudnienia, ale także braku powiązania systemu edukacji z rynkiem pracy.

Wykres 12. Bezrobocie rejestrowane w Tarnowie

Stan w końcu miesiąca

Dla porównania w Małopolsce, stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2010 r. wyniosła 10,4%, wobec 13,8% w 2005 r., w Krakowie - 4,7% (w 2005 r. - 7,0%) a w Nowym Sączu - 10,1% (w 2005 r. - 15,8%).

Większą część populacji bezrobotnych stanowiły kobiety. W Tarnowie w końcu 2010 r. udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 56,5% i był o prawie 3 pkt proc. wyższy niż rok wcześniej. Jednocześnie był to jeden z najwyższych udziałów bezrobotnych kobiet w Małopolsce. Dla porównania, bezrobotne kobiety w Krakowie i w Nowym Sączu stanowiły po około 51% ogółu bezrobotnych.

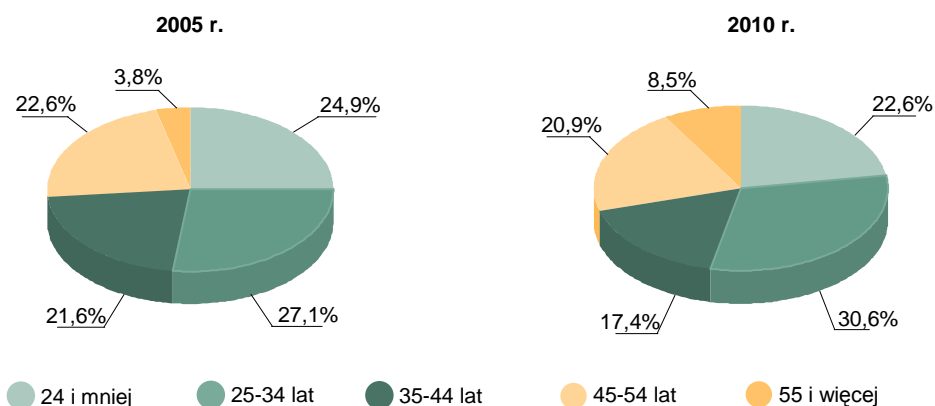
W 2010 r. spośród zarejestrowanych w Tarnowie bezrobotnych, bez prawa do zasiłku pozostawało 4,7 tys. osób, czyli aż 87% bezrobotnych.

Okolo 70% osób pozostających bez pracy w 2010 r. w Tarnowie, stanowili bezrobotni w wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lat), czyli w wieku największej aktywności zawodowej.

Bezrobocie nadal dotyka przede wszystkim ludzi młodych. W końcu 2010 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych w Tarnowie tj. 2,9 tys. osób, stanowiły osoby w wieku poniżej 34 lat, a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 53,2% (w Małopolsce -

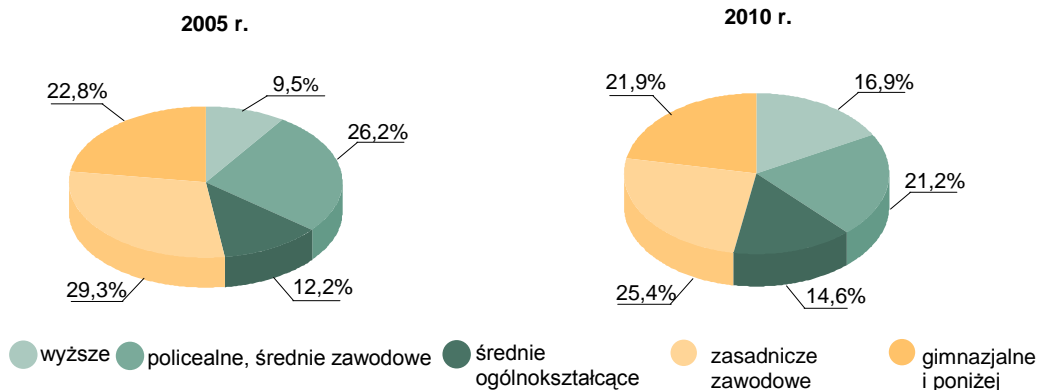
56,8%, Krakowie – 45,5%, Nowym Sączu – 54,9%). Liczną grupę osób zarejestrowanych jako bezrobotne, stanowiły osoby w wieku 35-54 lat. W Tarnowie na koniec 2010 r. zarejestrowano 2 tys. osób w tym wieku, co stanowiło 38,3% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych (w Małopolsce – 35,5%, w Krakowie – 41,5%, w Nowym Sączu – 38,3%). Stosunkowo najmniej bezrobotnych, zarejestrowano w 2010 r. wśród osób powyżej 55 roku życia tj. około 9% wszystkich bezrobotnych (0,5 tys. osób), lecz niestety, od 2005 r. liczba tych osób stale się powiększa, a utrata pracy w tym wieku praktycznie wyklucza te osoby z rynku pracy.

Wykres 13. Bezrobotni zarejestrowani w Tarnowie według wieku

Jednym z najważniejszych czynników, zwiększających zagrożenie bezrobociem jest niski poziom wykształcenia. W 2010 r. w Tarnowie najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe (25,4% ogólnej liczby bezrobotnych) oraz gimnazjalne i niższe (21,9% ogółu bezrobotnych), przy średniej dla Małopolski wynoszącej odpowiednio 29,3% i 20,7%. W porównaniu do 2005 r. udział osób bezrobotnych z opisywanym poziomem wykształcenia kształtował się podobnie. Posiadanie wyższego wykształcenia nie eliminuje osób z populacji bezrobotnych. W 2010 r. w Tarnowie, dyplomem ukończenia szkół wyższych legitymowało się prawie 17% bezrobotnych (w Małopolsce 12,1%), wobec 9,5% w 2005 r.

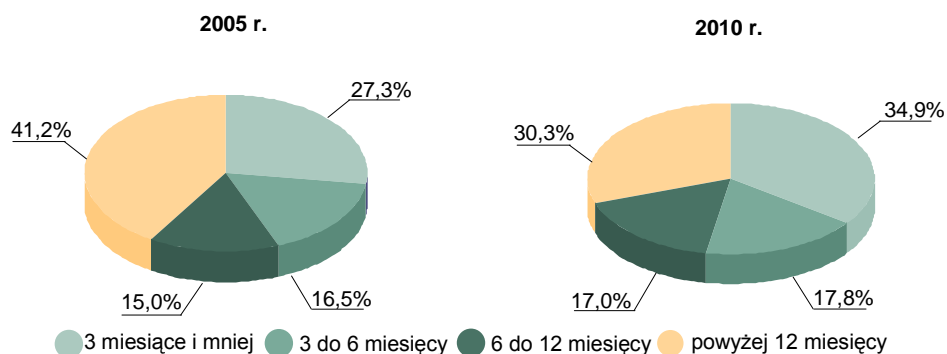
Wykres 14. Bezrobotni zarejestrowani w Tarnowie według poziomu wykształcenia

W końcu 2010 r., co trzeci bezrobotny zarejestrowany w Tarnowie, pozostawał bez pracy 3 miesiące i krócej. W porównaniu do 2005 r. liczba osób pozostających stosunkowo krótko bez pracy nieznacznie wzrosła, według stanu na koniec 2010 r. bez pracy 3 miesiące i krócej, pozostawało 1,9 tys. osób tj. 34,9% ogółu bezrobotnych. Podobnie w Krakowie i Nowym Sączu, osoby takie stanowiły najliczniejszą grupę bezrobotnych (odpowiednio 32,0% i 39,2%).

Jednym z najbardziej niekorzystnych zjawisk o negatywnych skutkach społecznych i ekonomicznych jest bezrobocie długotrwałe. W 2010 r. w Tarnowie prawie 2 tys. bezrobotnych tj. ponad 30% stanowiły osoby pozostające bez pracy powyżej 1 roku (z czego co druga osoba pozostawała bez pracy dłużej niż 2 lata) i był to najwyższy odsetek długotrwałe bezrobotnych, wśród miast Małopolski na prawach powiatu. W porównaniu do roku poprzedniego, liczba osób długotrwałe poszukujących pracy zwiększyła się o prawie 17%.

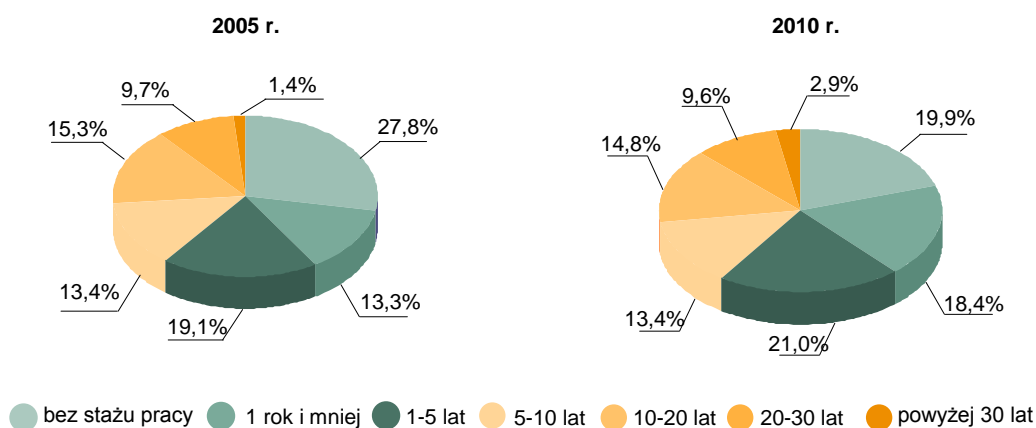
Wykres 15. Bezrobotni zarejestrowani w Tarnowie według czasu pozostawania bez pracy

Długotrwałe bezrobocie czyściej występuje wśród kobiet. Prawie 34% kobiet zarejestrowanych w urzędach pracy pozostawała bez zatrudnienia przez 12 miesięcy i więcej.

Według stanu w końcu 2010 r., co piąty bezrobotny w Tarnowie to osoba bez stażu pracy (1,1 tys. osób). Liczną była też grupa zarejestrowanych bezrobotnych, których staż pracy wynosił 1 rok i mniej (1,0 tys. osób tj. 18,4%) oraz 1-5 lat (1,1 tys. osób tj. 21,0%). Struktura bezrobotnych według stażu pracy, ukształtowana była na zbliżonym poziomie do 2005 r. niemniej przybyło nieco bezrobotnych ze stażem pracy 1-5 lat przy jednoczesnym znacznym (około 40%) spadku liczby bezrobotnych bez stażu pracy.

Wykres 16. Bezrobotni zarejestrowani w Tarnowie według stażu pracy

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie, wśród bezrobotnych zarejestrowanych w końcu 2010 r. najliczniejszą grupę osób według wybranych zawodów stanowili:

- sprzedawcy – 424 osoby (prawie 8% ogółu bezrobotnych),
- ekonomiści – 186 osób (około 4%),
- nauczyciele – 111 osób (ponad 2%),
- ślusarze – 115 osób (ponad 2%),
- kucharze – 89 osób (prawie 2%) ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA

Długość sieci wodociągowej rozdzielczej w Tarnowie na koniec 2010 r. wynosiła 291,6 km i wzrosła w porównaniu do 2005 r. o 3,7%. Długość czynnych połączeń wodociągowych prowadzących do budynków w badanym okresie wyniósł 11,0 tys. co oznacza wzrost o 3,4%.

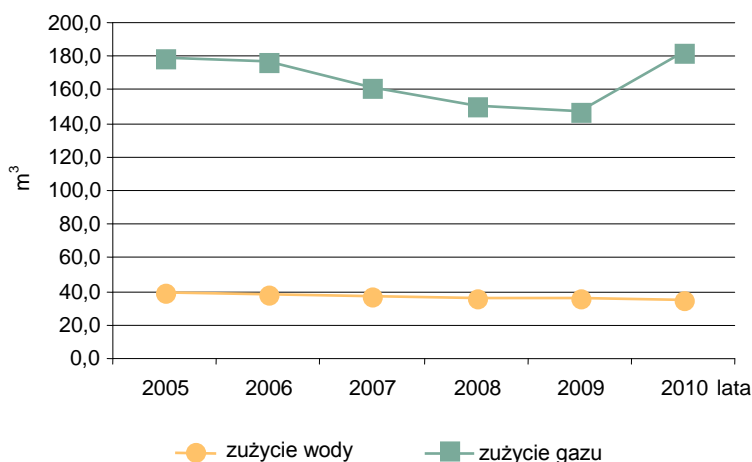
W 2010 r. o 10,9 % spadło ogólne zużycie wody w gospodarstwach domowych w porównaniu do 2005 r. Wskaźnik zużycia wody w przeliczeniu na jednego mieszkańca obrazuje sposób gospodarowania wodą. W latach 2005-2010 następował ciągły spadek średniego zużycia wody na jednego mieszkańca Tarnowa i w 2010 wyniósł 35,7 m³ (o 3,4% mniej niż w 2005 r.). Dla porównania mieszkańiec Krakowa średnio zużył wody o 11,6 m³ więcej, a mieszkaniec Nowego Sącza o 3,9 m³ mniej od mieszkańca Tarnowa.

Długość sieci kanalizacyjnej (bez przykanalików) na koniec 2010 r. wyniosła 335,4 km i w porównaniu do 2005 r. wzrosła o 37,7 %. W badanym okresie o 25,5% wzrosła również ilość połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego zakwaterowania i na koniec 2010 r. wyniosła 7,5 tys. szt.

Długość sieci gazowej w 2010 r. wyniosła 397,0 km i w porównaniu z 2005 r. wzrosła o 5,7%. Zwiększeniu uległa również liczba połączeń gazowych.

W 2010 r. o 283 wzrosła liczba odbiorców gazu, co stanowi wzrost o 0,8% w stosunku do 2005 r.

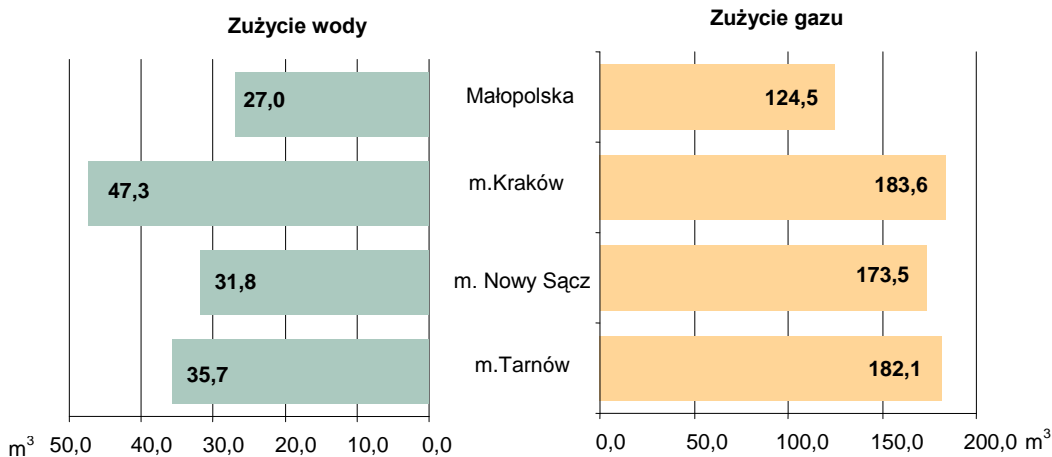
Wykres 17. Zużycie wody i gazu na 1 mieszkańca Tarnowa

W badanym okresie wystąpił spadek (o 1,2%) zużycia gazu z sieci w gospodarstwach domowych wszystkich miast Małopolski na prawach powiatu. W przeliczeniu na jednego mieszkańca Tarnowa zużycie wyniosło 182,1 m³ (wzrost o 1,4%), a na jednego odbiorcę 558,8 m³ (spadek o 1,9%).

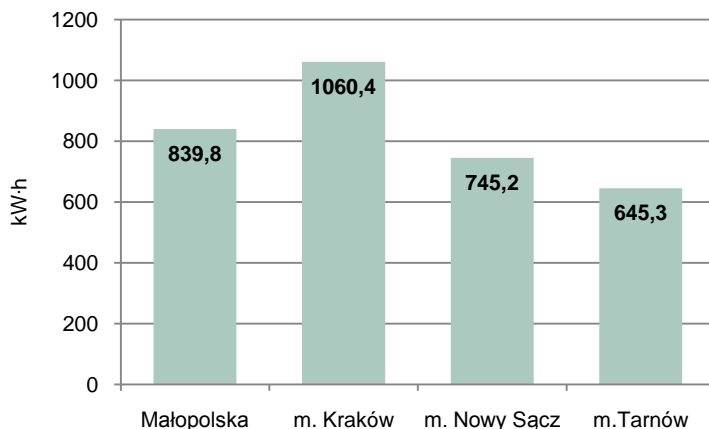
Spadek zużycia gazu z sieci w gospodarstwach domowych zanotowano w mieście Nowym Sączu - na jednego mieszkańca spadek o 11,0%, a na jednego odbiorcę spadek o 13,6% oraz w Krakowie spadek obu wskaźników odpowiednio o: 10,7% i 12,1%.

Wykres 18. Zużycie wody i gazu na 1 mieszkańca w 2010 r.

Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych w Tarnowie w przeliczeniu na jednego mieszkańca wzrosło o 16,5% (z 539,7 kW·h w 2005 r. do 645,3 kW·h w 2010 r.). Wzrost zużycia energii elektrycznej na 1 mieszkańca zanotowano również w Krakowie (o 10,4%) i Nowym Sączu (o 10,1%).

Wykres 19. Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca w 2010 r.

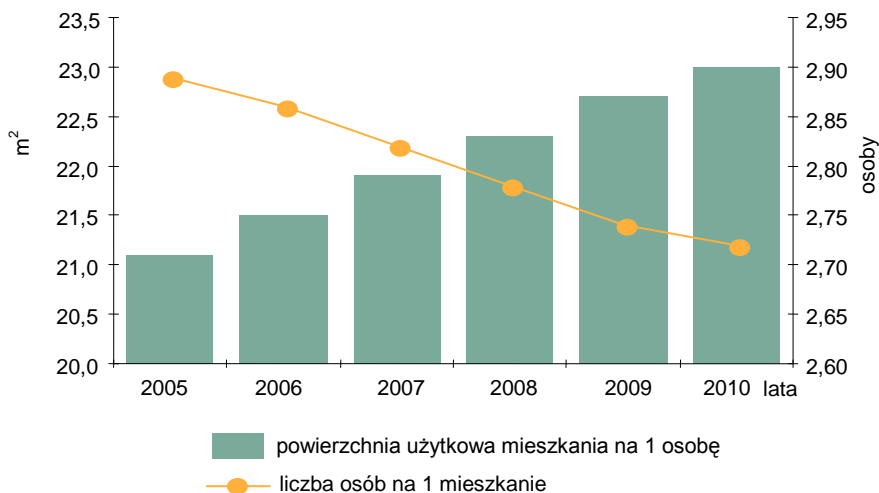

ZASOBY MIESZKANIOWE

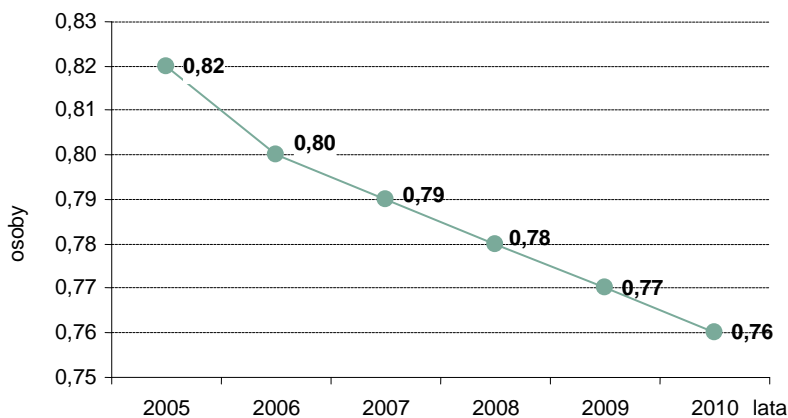
Zasoby mieszkaniowe miasta Tarnowa na koniec 2010 r. wyniosły 42,2 tys. mieszkań i stanowiły 3,9 % ogółu mieszkań w Małopolsce. W omawianych mieszkaniach znajdowało się 150,9 tys. izb o łącznej powierzchni użytkowej 2637,7 tys. m². W porównaniu do 2005 r. przybyło 1,6 tys. mieszkań (wzrost o 3,9%), o 153,5 tys. m² powierzchni użytkowej (wzrost o 6,2%) i 6,8 tys. izb (wzrost o 4,7%). Dla porównania zasoby mieszkaniowe Nowego Sącza stanowiły 2,6% zasobów Małopolski, a miasta Krakowa 29,9%.

W badanym okresie począwszy od 2005 r. następowała systematyczna poprawa warunków mieszkaniowych mieszkańców Tarnowa, o czym świadczą podstawowe wskaźniki. Przeciętna liczba osób przypadająca na mieszkanie i na izbę malała przy równoczesnym wzroście powierzchni użytkowej mieszkania przypadającej na 1 osobę.

Wykres 20. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę oraz przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie w Tarnowie

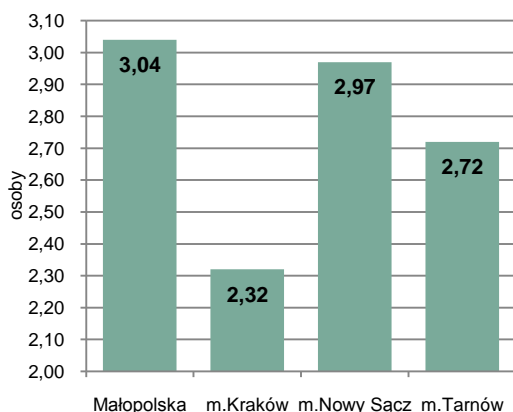

Wykres 21. Przeciętna liczba osób na 1 izbę w Tarnowie

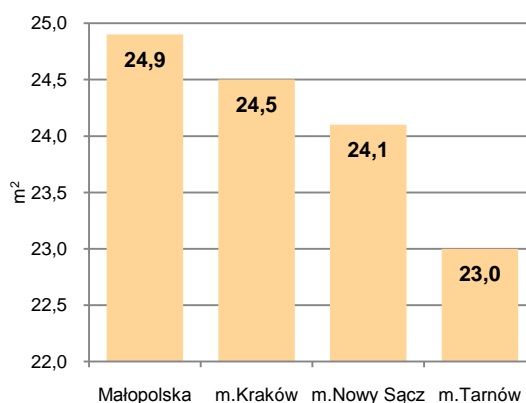

Na jedno mieszkanie w Tarnowie w 2010 r. przypadało przeciętnie 2,72 osoby (w Małopolsce 3,04), a na jedną izbę 0,76 osoby (w Małopolsce 0,79). Statystyczny mieszkaniec Tarnowa w końcu 2010 r. miał do dyspozycji 23,0 m² powierzchni, podczas gdy mieszkaniec Małopolski dysponował powierzchnią 24,9 m² na osobę. W obu przypadkach było to więcej o 1,9 m² niż w 2005 r.

Wykres 22. Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie w 2010 r.

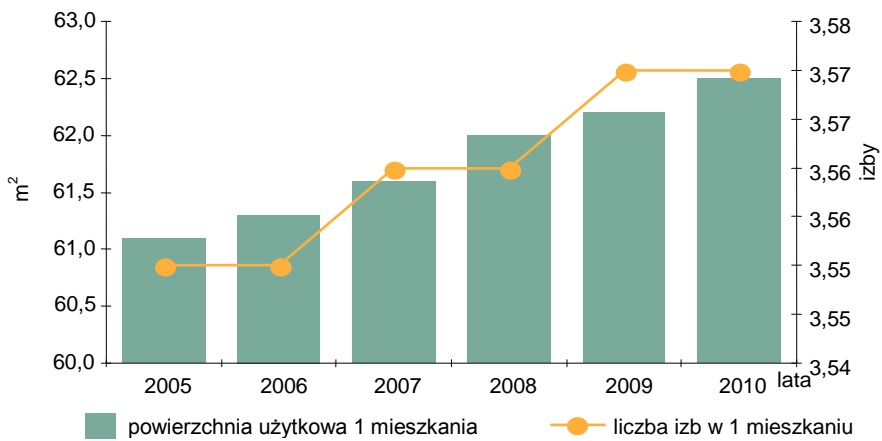
Wykres 23. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w 2010 r.

Dla porównania mniejsze zaludnienie mieszkań było w mieście Krakowie, gdzie w 2010 r. na jedno mieszkanie przypadało przeciętnie 2,32 osoby, na jedną izbę 0,74, a większe w mieście Nowy Sącz odpowiednio 2,97 i 0,78. Mieszkańcy Krakowa i Nowego Sącza mieli do dyspozycji większą powierzchnię użytkową mieszkania niż mieszkańcy Tarnowa. W Krakowie przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na jedną osobę wynosiła 24,5 m², a w Nowym Sączu 24,1 m².

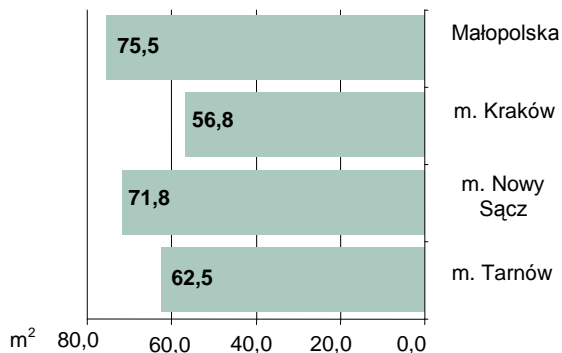
W mieście Tarnowie w porównaniu do 2005 r. uległ znacznej poprawie standard mieszkań mierzony wielkością mieszkania i liczbą izb oraz wyposażeniem w podstawowe instalacje techniczno-sanitarne.

Wykres 24. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oraz przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu w Tarnowie

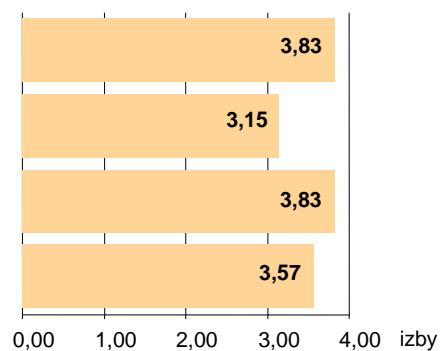

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w Tarnowie w końcu 2010 r. wynosiła 62,5 m² i zwiększyła się o 1,4 m² w porównaniu z 2005 r., a mieszkanie posiadało 3,57 izby (wzrost o 0,02 izby). W odniesieniu do przeciętnego mieszkania w Małopolsce było mniejsze o 13,0 m² i miało o 0,26 izby mniej.

Wykres 25. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w 2010 r.

Wykres 26. Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu w 2010 r.

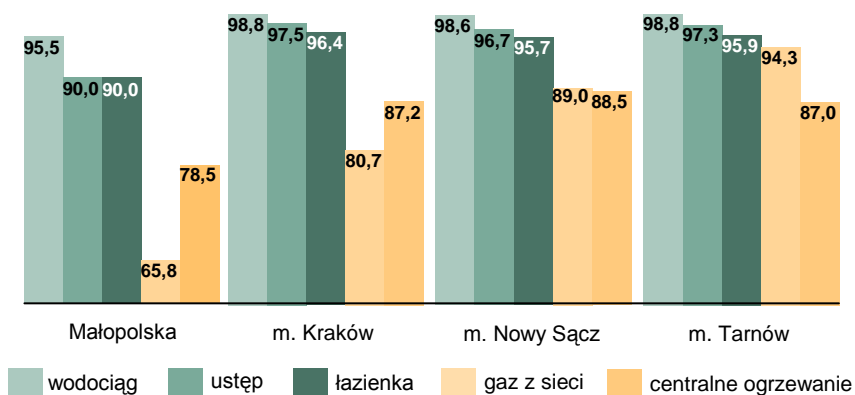

Dla porównania niższy standard mieszkań był w mieście Krakowie gdzie przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na koniec 2010 r. wynosiła 56,8 m², a przeciętna liczba izb w mieszkaniu 3,15, a wyższy standard w mieście Nowy Sącz, odpowiednio 71,8 m² i 3,83 izb.

Standard mieszkań Tarnowa pod względem wyposażenia w podstawowe instalacje techniczno - sanitarne był wyższy w porównaniu do mieszkań Małopolski.

Mieszkania w Tarnowie w 2010 r. wyposażone były w: wodociąg w 98,8% (w Małopolsce w 95,5%), ustęp w 97,3% (w Małopolsce w 90,0%), łazienkę w 95,9% (w Małopolsce w 90,0%), gaz z sieci w 94,3% (w Małopolsce w 65,8%) i centralne ogrzewanie 87,0% (w Małopolsce w 78,5%).

Wykres 27. Mieszkania wyposażone w podstawowe instalacje w % ogółu mieszkań w 2010 r.

Podobnie jak w Tarnowie, ponad 98% mieszkań w miastach: Krakowie i Nowym Sączu było wyposażonych w wodociąg, w łazienkę około 96%, a w ustęp około 97%.

W instalację gazową wyposażonych było ponad 89% mieszkań w Nowym Sączu i ponad 80% mieszkań w Krakowie, a w centralne ogrzewanie w Nowym Sączu ponad 88% mieszkań i w Krakowie ponad 87%.

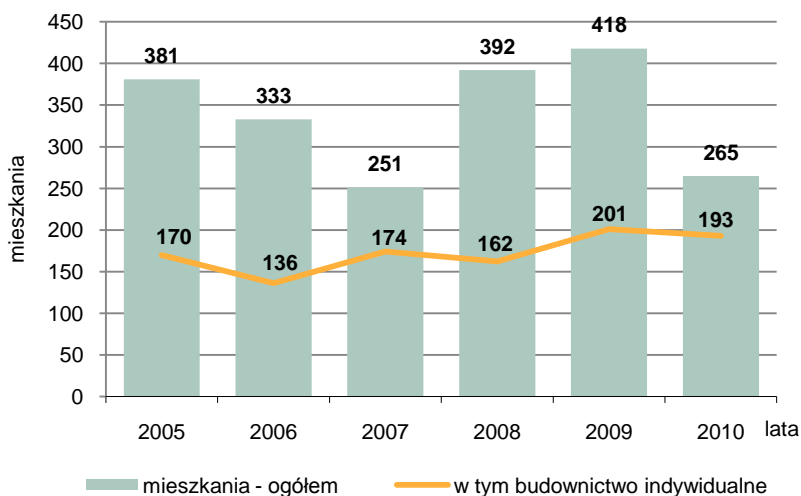
Stopień nasycenia mieszkaniami, wyrażany liczbą mieszkań na 1 tys. ludności jest również jednym z mierników ogólnego standardu mieszkaniowego. W 2010 r. wskaźnik ten dla miasta Tarnowa wyniósł 368 (w 2005 r. – 346) i był wyższy od wskaźnika wojewódzkiego o 39. W mieście Krakowie na 1 tys. osób przypadało 431 mieszkań, a w mieście Nowy Sącz – 336.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

Rok 2010 był rokiem trudnym dla budownictwa mieszkaniowego. Złożyło się na to wiele czynników m.in. niekorzystne warunki atmosferyczne (ostra zima i powódź), kryzys na rynkach finansowych.

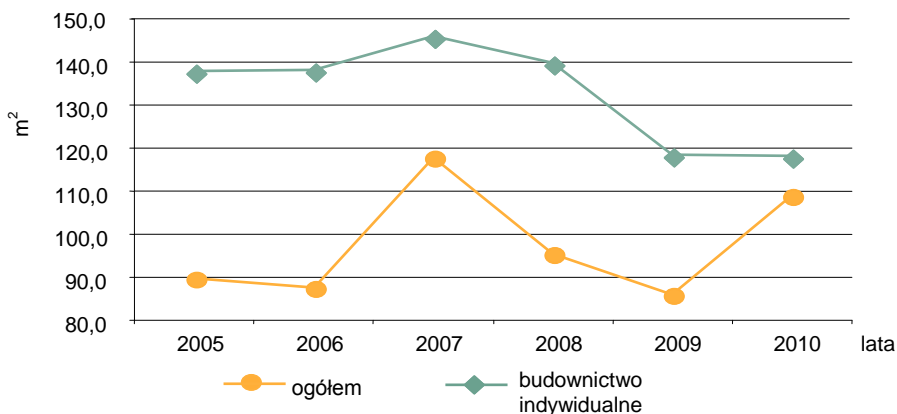
Porównując ilość mieszkań oddanych do użytkowania na terenie miasta Tarnowa w latach 2005-2010 można zauważyć, że oprócz 2007 r., tylko w ubiegłym roku zanotowano znaczne pogorszenie sytuacji w budownictwie mieszkaniowym.

Wykres 28. Mieszkania oddane do użytkowania w Tarnowie

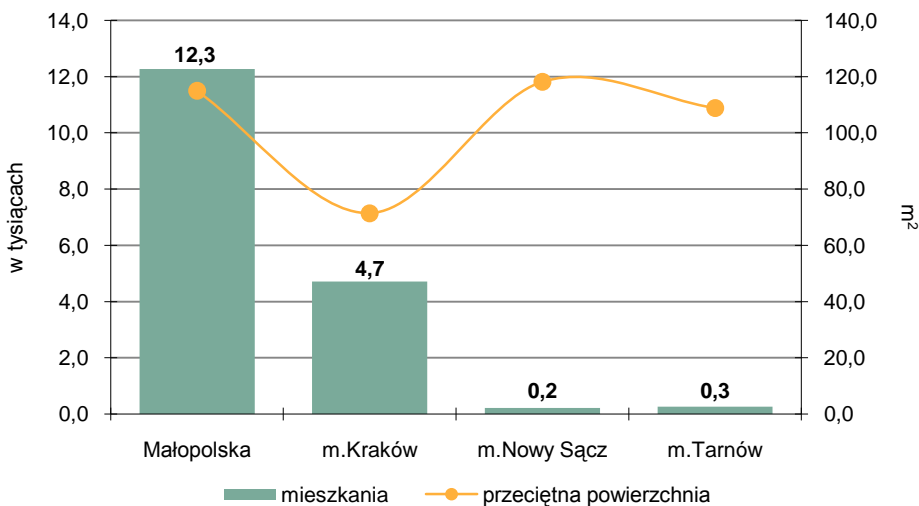
W 2010 r. na terenie miasta Tarnowa przekazano do użytkowania 265 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 28,8 tys. m², tj. o 116 mieszkań (o 30,4%) mniej niż w 2005 r. Spadek ten wynikał głównie ze zmniejszenia liczby oddanych mieszkań komunalnych, spółdzielczych oraz przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem. W badanym okresie wzrost zanotowano jedynie w budownictwie indywidualnym. Inwestorzy indywidualni w 2010 r. wybudowali 193 mieszkania (tj. o 13,5% więcej niż w 2005 r.), co stanowiło 72,9% ogólnej liczby mieszkań oddanych do użytkowania. W Krakowie w 2010 r. najwięcej mieszkań oddali inwestorzy budujący mieszkania na sprzedaż lub wynajem. Mieszkania te stanowiły 84,1% ogólnej liczby mieszkań. W Nowym Sączu podobnie jak w Tarnowie dominowali inwestorzy indywidualni, których udział w ogólnej liczbie oddanych mieszkań do użytkowania w 2010 r. wyniósł 64,8%.

Wykres 29. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w Tarnowie

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do eksploatacji w 2010 r. w mieście Tarnowie wynosiła 108,8 m² (wobec 89,7 m² w 2005 r.), przy czym w budownictwie indywidualnym była ona największa i wynosiła 118,1 m², natomiast najmniejsza w budownictwie spółdzielczym 56,2 m². Dla porównania przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w mieście Krakowie wynosiła 71,4 m², a w mieście Nowy Sącz 118, 2 m² przy średniej w województwie małopolskim wynoszącej 114,9 m².

Wykres 30. Mieszkania oddane do użytkowania i przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w 2010 r.

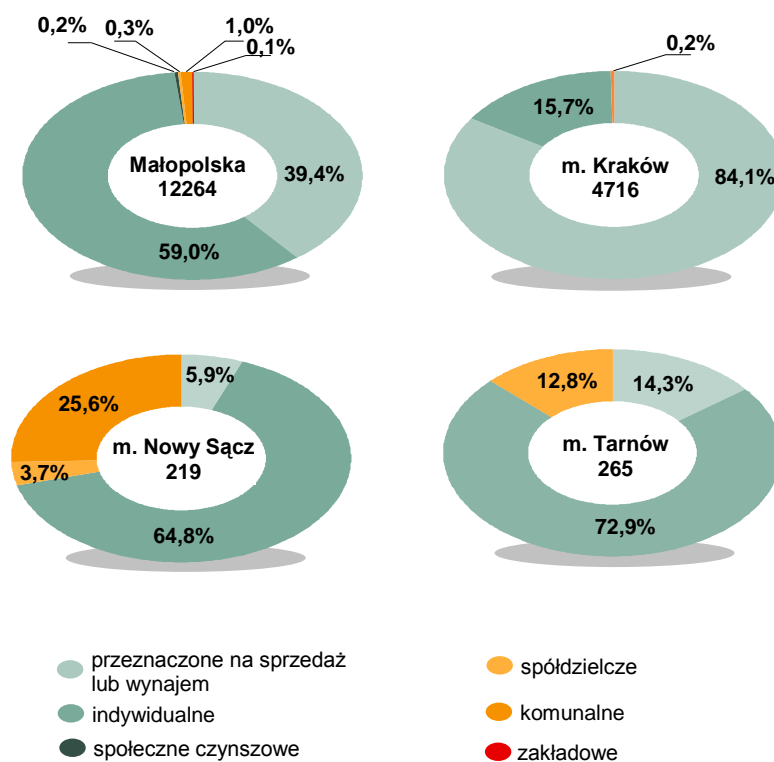

Wskaźnik nasilenia budownictwa mieszkaniowego mierzony liczbą mieszkań oddanych do użytkowania na 1 tys. ludności w 2010 r. w mieście Tarnowie wyniósł 2,3 i był niższy o 0,9 niż w 2005 r. Wskaźnik ten był mniejszy od odpowiadającego mu wskaźnika wojewódzkiego o 1,4. Więcej mieszkań w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców oddano w mieście Krakowie - 6,2 oraz w mieście Nowy Sącz - 2,6.

W 2010 r. w mieście Tarnowie inwestorzy uzyskali 121 pozwoleń (prawie dwukrotnie więcej niż w 2005 r.) na budowę 166 nowych budynków mieszkalnych o łącznej liczbie mieszkań 250. Wśród nowych mieszkań, na które wydano pozwolenia 60,8% stanowiły mieszkania w nowych budynkach jednorodzinnych.

W 2010 r. rozpoczęto budowę 226 mieszkań, z tego 101 (49,0%) w ramach budownictwa indywidualnego.

Wykres 31. Mieszkania oddane do użytkowania według form budownictwa w 2010 r.

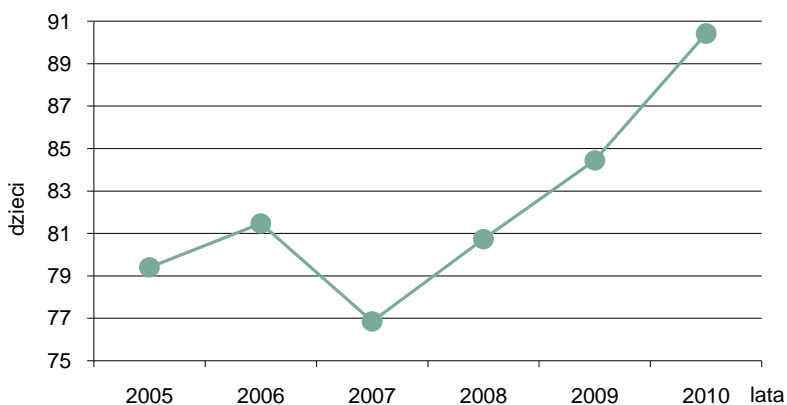
INFRASTRUKTURA SOCJALNA

Edukacja

W 2010 r. w Tarnowie funkcjonowało 35 przedszkoli, w których było łącznie 3,6 tys. miejsc. W porównaniu do poprzedniego roku przybyło 4 przedszkola i 317 miejsc, natomiast w stosunku do 2005 r. było więcej o 1 przedszkole i 110 miejsc. Według stanu z września 2010 r. do przedszkoli uczęszczało 3,5 tys. dzieci i było to o 8,2% więcej niż rok wcześniej i o 1,8% więcej jak w 2005 r. W Tarnowie w 2010 r. na 100 dzieci w wieku przedszkolnym tj. w wieku 3-6 lat przypadało średnio 96 miejsc w przedszkolach i było to więcej zarówno w porównaniu do województwa małopolskiego, jak i Krakowa oraz Nowego Sącza, gdzie wskaźnik ten wyniósł odpowiednio 56, 86 i 60 miejsc.

Prawie 73% dzieci w tarnowskich przedszkolach to dzieci w wieku 3-5 lat. Z roku na rok w ogólnej liczbie dzieci w przedszkolach maleje liczba dzieci 6-letnich. W 2010 r. wśród dzieci przedszkolnych 24,0% stanowiły dzieci 6-letnie, podczas gdy w 2005 r. udział ten wynosił 31,5%. Spadek udziału 6-latków wśród przedszkolaków świadczy o tym, że rodzice coraz częściej posyłają do przedszkola młodsze dzieci. Poza tym część rodziców skorzystała zapewne z możliwości posłania (od września 2009 r.) 6-latków do szkoły.

Wykres 32. Dzieci w przedszkolach w wieku 3-6 lat na 100 dzieci w tym wieku w Tarnowie

Podobnie jak rok wcześniej, poza przedszkolami, funkcjonowały jeszcze w mieście 2 oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych, do których uczęszczało 38 dzieci. Jednak ta forma wychowania przedszkolnego zniknie w 2012 r., z chwilą objęcia powszechnym obowiązkiem szkolnym dzieci 6-letnich.

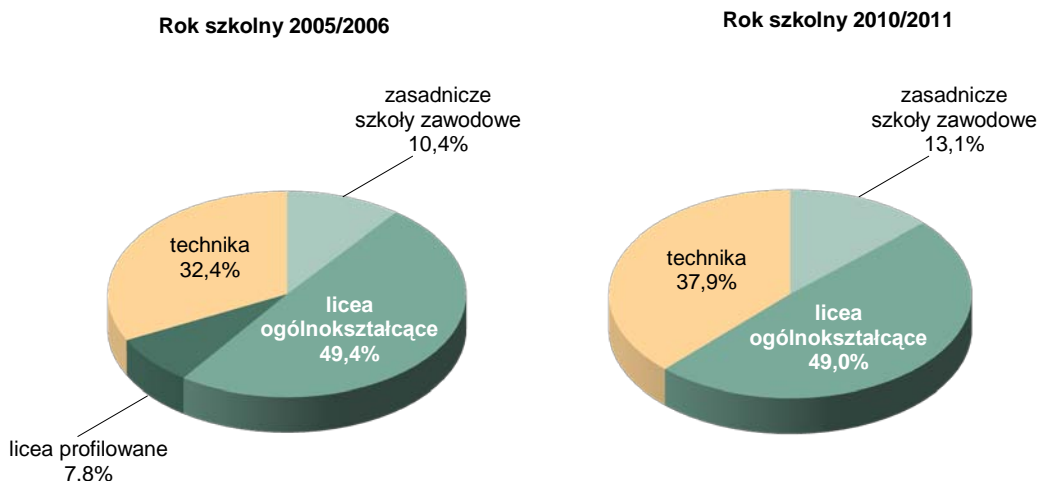
W szkolnictwie podstawowym sytuacja w roku szkolnym 2010/2011 nie uległa zmianie w porównaniu do poprzedniego roku szkolnego. W Tarnowie funkcjonowały nadal 24 szkoły podstawowe, do których uczęszczało 6,2 tys. uczniów. Należy zaznaczyć, że w ostatnich latach liczba uczniów systematycznie maleje – we wrześniu 2005 r. było ich 7,6 tys., a w 2009 r. już tylko 6,4 tys. Zmniejszenie liczby uczniów przy względnie stałej infrastrukturze skutkowało polepszeniem warunków nauki w szkołach podstawowych. W 2010 r. na 1 pomieszczenie szkolne przypadało średnio 15 uczniów, a na 1 oddział 17 uczniów. Dla porównania w 2005 r. było to odpowiednio 21 i 22 uczniów.

W omawianym roku w Tarnowie działało 20 gimnazjów dla dzieci i młodzieży. W porównaniu do poprzedniego roku szkolnego przybyło 1 gimnazjum, natomiast w stosunku do roku 2005/2006 było ich o 3 więcej. Równocześnie ze zwiększającą się liczbą szkół, zaobserwowano zmniejszenie liczby pomieszczeń szkolnych (z 221 w 2005 r. do 213 w 2010 r.) i oddziałów (ze 197 w 2005 r. do 163 w 2010 r.). We wszystkich gimnazjach w mieście w roku szkolnym 2010/2011 uczyło się 3,8 tys. uczniów tj. mniej o 4,9% w stosunku do roku poprzedniego i o 21,7% do roku 2005/2006. Poprawie uległy warunki nauczania – na 1 pomieszczenie szkolne w roku szkolnym 2010/2011 przypadało średnio 18 uczniów, a na 1 oddział 23 uczniów, podczas gdy w roku 2005/2006 było to odpowiednio 22 i 25 uczniów.

W roku szkolnym 2010/2011 funkcjonowało w mieście 45 szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży, z czego 19 to licea ogólnokształcące, 14 technika i 12 zasadnicze szkoły zawodowe. W szkołach ponadgimnazjalnych kształciło się łącznie 12,1 tys. uczniów, wobec 12,4 tys. w roku szkolnym 2009/2010 i 12,5 tys. w 2005/2006. Najpopularniejsze wśród młodzieży były licea ogólnokształcące oraz technika, do których uczęszczało odpowiednio 49,0% i 37,9% wszystkich uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Tendencja ta utrzymuje się od kilku lat.

W porównaniu do poprzedniego roku szkolnego wzrosła liczba uczniów w technikach (o 1,4%), zmalała natomiast liczba uczniów w liceach ogólnokształcących (o 4,0%) i w zasadniczych szkołach zawodowych (o 2,8%). Zaznaczyć jednak należy, że w stosunku do roku szkolnego 2005/2006 liczba uczniów w technikach wzrosła o 12,9% a w zasadniczych szkołach zawodowych o 21,4%, co wskazuje, że coraz więcej młodzieży już po ukończeniu gimnazjum decyduje się na wybór przyszłego zawodu.

Wykres 33. Struktura uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych dla młodzieży według typów szkół w Tarnowie

W 2010 r. nie funkcjonowało już w Tarnowie żadne liceum profilowane - ostatnich 67 absolwentów opuściło mury tego typu szkół w poprzednim roku szkolnym.

Podobnie jak rok wcześniej w roku szkolnym 2010/2011 w Tarnowie działało 29 szkół policealnych. Kształciło się w nich 2,9 tys. absolwentów szkół średnich, co w porównaniu do poprzedniego roku szkolnego oznacza spadek o 6,5%, natomiast w porównaniu do roku 2005/2006 wzrost o 27,6%.

W dwóch tarnowskich uczelniach tj. Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej i Małopolskiej Wyższej Szkole Ekonomicznej studiowało w roku akademickim 2010/2011 łącznie 7,5 tys. studentów, w tym ponad połowa (4,1 tys.) na studiach stacjonarnych. W porównaniu do poprzedniego roku akademickiego odnotowano zmniejszenie ogólnej liczby studentów o 8,6%, a studentów studiów stacjonarnych o 4,0%. W roku akademickim 2009/2010 tarnowskie uczelnie opuściło łącznie 2,1 tys. absolwentów tj. o 16,1% więcej jak rok wcześniej. Studia stacjonarne ukończyło w tym czasie 1,1 tys. studentów, co stanowiło wzrost o 12,1% w stosunku do roku poprzedniego.

Poza wymienionymi dwoma uczelniami w Tarnowie funkcjonowały zamiejscowe ośrodki dydaktyczne trzech uczelni krakowskich tj. Uniwersytetu Ekonomicznego, Uniwersytetu Pedagogicznego i Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, a także Wyższej Szkoły Biznesu w Nowym Sączu i Małopolskiej Szkoły Wyższej w Brzesku. W ośrodkach tych studiowało łącznie 1,8 tys. studentów, z czego 22,2% w systemie stacjonarnym.

Ochrona zdrowia

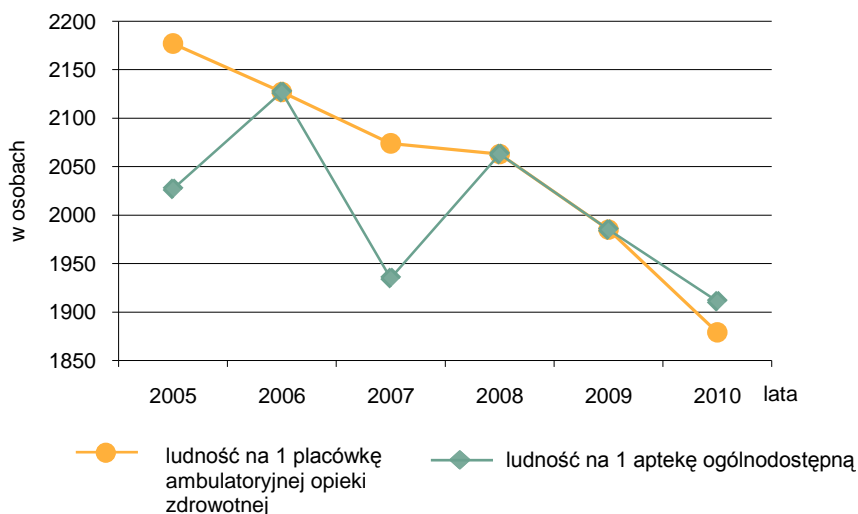
Niezmiennie od wielu lat w Tarnowie działają 2 szpitale ogólne. Na koniec 2010 r. dysponowały one łącznie 1039 łózkami (o 2,3% mniej jak rok wcześniej), co dawało 91 łóżek szpitalnych na 10 tys. ludności. Wskaźnik ten był wyższy zarówno w porównaniu do województwa małopolskiego jak i Krakowa i Nowego Sącza, gdzie wyniósł odpowiednio 43,73 i 71 łóżek.

W 2010 r. działało w mieście 61 placówek ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, na które składało się 42 zakłady opieki zdrowotnej oraz 19 lekarzy prowadzących praktyki lekarskie w zakresie usług finansowanych ze środków publicznych. W porównaniu do 2009 r. liczba placówek ogółem zwiększyła się o 3 tj. o 5,2%, natomiast w stosunku do 2005 r. nastąpił wzrost o 7 placówek tj. o 13,0%.

W 2010 r. w placówkach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej udzielono łącznie 1,4 mln porad, w tym zaledwie 166 tys. tj. 11,9% stanowiły porady udzielone przez lekarzy dentyków. W porównaniu z 2009 r. nastąpił spadek o 3,5% ogólnej liczby udzielonych porad i o 5,7% porad udzielonych przez dentyków. Należy przypuszczać, że spadek liczby porad stomatologicznych finansowanych ze środków publicznych był spowodowany coraz powszechniejszym korzystaniem z usług gabinetów prywatnych.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca Tarnowa w 2010 r. liczba udzielonych ogółem porad była zbliżona do ubiegłorocznej i wyniosła 12. Dla porównania w województwie małopolskim wyniosła ona 7, a w Krakowie i Nowym Sączu 11.

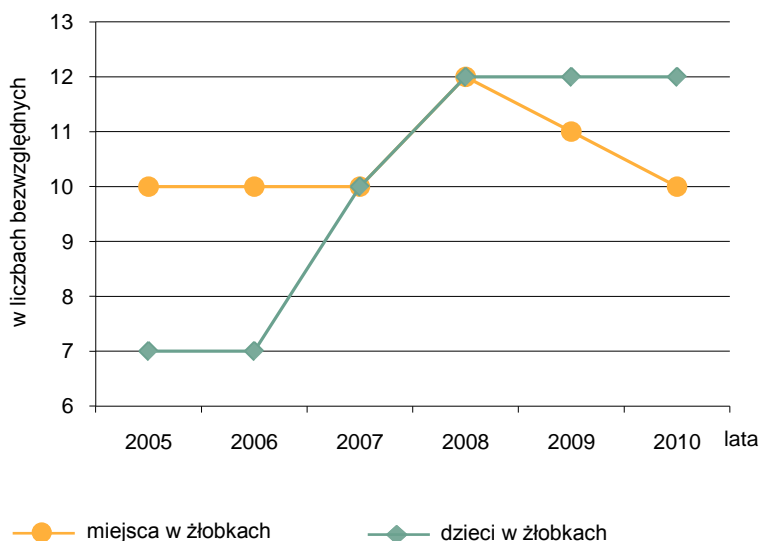
Wykres 34. Ludność na 1 placówkę ambulatoryjnej opieki zdrowotnej i na 1 aptekę ogólnodostępną w Tarnowie

W 2010 r. w Tarnowie działało 60 aptek, co w stosunku do poprzedniego roku oznacza wzrost o 2 apteki tj. o 3,4%. Poprawie uległa równocześnie dostępność aptek – na 1 aptekę w mieście przypadało 1911 mieszkańców, podczas gdy rok wcześniej było to 1985 osób, a pięć lat wcześniej 2027 osób. Dla porównania w województwie małopolskim wskaźnik ten był dużo gorszy i w 2010 r. wyniósł 3340 osób (w Krakowie 2663, w Nowym Sączu 1921). Ponad połowa, bo 51,7% aptek ogólnodostępnych w Tarnowie wyposażonych było w podjazd/pochylnię/platformę dla osób niepełnosprawnych – w województwie 48,3%, w Krakowie 47,9%, w Nowym Sączu 40,9%.

Pomimo dużego zapotrzebowania na opiekę nad najmłodszymi dziećmi w żłobkach w Tarnowie nie przybywa takich placówek. Niezmiennie od wielu lat w mieście funkcjonuje 6 żłobków. W 2010 r. oferowały one 310 miejsc i chociaż w porównaniu do 2005 r. oznacza to wzrost o około 11%, to w stosunku do 2009 r. odnotowano spadek o około 5%. Na 100 dzieci w wieku 0-2 lat przypadało w 2010 r. w Tarnowie 10 miejsc w żłobkach. Dla porównania wskaźnik ten dla województwa wyniósł tylko 2 miejsca, dla Krakowa 7 miejsc, a dla Nowego Sącza 4 miejsca. Na koniec 2010 r. w tarnowskich żłobkach przebywało 365 dzieci, natomiast w ciągu całego roku 624 dzieci tj. więcej w porównaniu z rokiem poprzednim odpowiednio o 1,4% i 2,0%.

Wykres 35. Miejsca i dzieci przebywające w żłobkach na 100 dzieci w wieku 0-2 lat w Tarnowie

Pomoc społeczna

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie w 2010 r. było zarejestrowanych 4,0 tys. gospodarstw domowych, będących beneficjentami środowiskowej pomocy społecznej¹. W gospodarstwach tych żyło 8,8 tys. osób. W porównaniu do roku poprzedniego liczba gospodarstw beneficjentów wzrosła o 5,5%, natomiast liczba osób przebywających w tych gospodarstwach utrzymała się na tym samym poziomie. Takie relacje tzn. wzrost liczby gospodarstw beneficjentów przy równoczesnym utrzymującym się stałym poziomie liczby członków gospodarstw domowych, wskazuje, że nowo zarejestrowane w MOPS, to przede wszystkim gospodarstwa jednoosobowe (osoby samotnie gospodarujące), w tym głównie osoby starsze, których przybywa nie tylko w Tarnowie.

Ogół członków gospodarstw domowych, które otrzymały pomoc określa się jako „beneficjentów”, chociaż każdy rodzaj i forma pomocy są przyznawane decyzją imiennie, na konkretną osobę i w zależności od charakteru świadczenia mogą być „adresowane” na jedną osobę w wieloosobowej rodzinie. Niemniej takie ujęcie łączne, uzasadnia fakt, że każda forma pomocy wywiera, choćby niewielki wpływ na polepszenie sytuacji bytowej wszystkich osób pozostających we wspólnym gospodarstwie.

W 2010 r. 7,6% mieszkańców Tarnowa było beneficjentami środowiskowej pomocy społecznej i udział ten prawie nie zmienia się od 2008 r. Mieszkańcy Krakowa w mniejszym zakresie korzystali ze świadczeń pomocy społecznej, w 2010 r. tylko 3,8% mieszkańców było beneficjentami środowiskowej pomocy społecznej. Natomiast w Nowym Sączu sytuacja była podobna jak w Tarnowie – beneficjentami było 7,7% mieszkańców miasta.

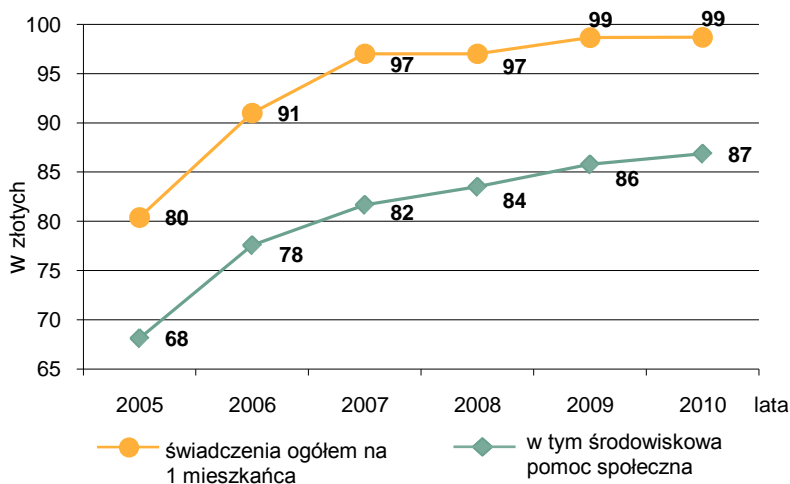
Zasiłki stałe w 2010 r. przyznano w Tarnowie 661 osobom, w tym 544 osobom samotnie gospodarującym. Średnia kwota zasiłku stałego wyniosła 355 zł. Zasiłki okresowe przyznano 1288 osobom i objęły one 1240 rodzin, liczących łącznie 3166 osób. Przeciętna kwota zasiłku okresowego wyniosła 257 zł. Zdecydowana większość zasiłków okresowych została przyznana z powodu bezrobocia. Z tej przyczyny przyznano zasiłek okresowy 1106 osobom, co stanowiło 85,9% wszystkich osób, którym przyznano zasiłki okresowe. Korzystało z nich 1058 rodzin, liczących 2709 osób.

¹ Na podstawie bazy danych MPiPS, sprawozdanie MPiPS-03 za 2010 r.

W porównaniu do 2009 r. liczba otrzymujących zasiłki stałe i okresowe wzrosła o 77 osób tj. o 4,1%.

Na pomoc skierowaną do gospodarstw domowych MOPS wydatkował w 2010 r. prawie 10 mln zł tj. zaledwie o 0,9% więcej jak rok wcześniej, ale o 24,2% więcej w porównaniu do 2005 r.

Wykres 36. Świadczenia pomocy społecznej na 1 mieszkańca Tarnowa

W 2010 r. w Tarnowie funkcjonowało 10 placówek stacjonarnych opieki społecznej, które dysponowały łącznie 525 miejscami. Liczba placówek nie uległa zmianie w porównaniu do poprzedniego roku, natomiast liczba miejsc zmalała o 28 tj. o 5,1%.

Wśród placówek przeważały domy pomocy społecznej (4 placówki z 338 miejscami) i placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku (2 placówki z 73 miejscami). Łącznie we wszystkich placówkach na koniec 2010 r. przebywało 504 mieszkańców i ich liczba wzrosła zaledwie o 0,4% w porównaniu do 2009 r.

Niezmiennie od 2005 r. w Tarnowie funkcjonują 3 całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży. W 2010 r. przebywało w nich 94 wychowanków (w 2009 r. - 96 wychowanków).

Kultura i sztuka

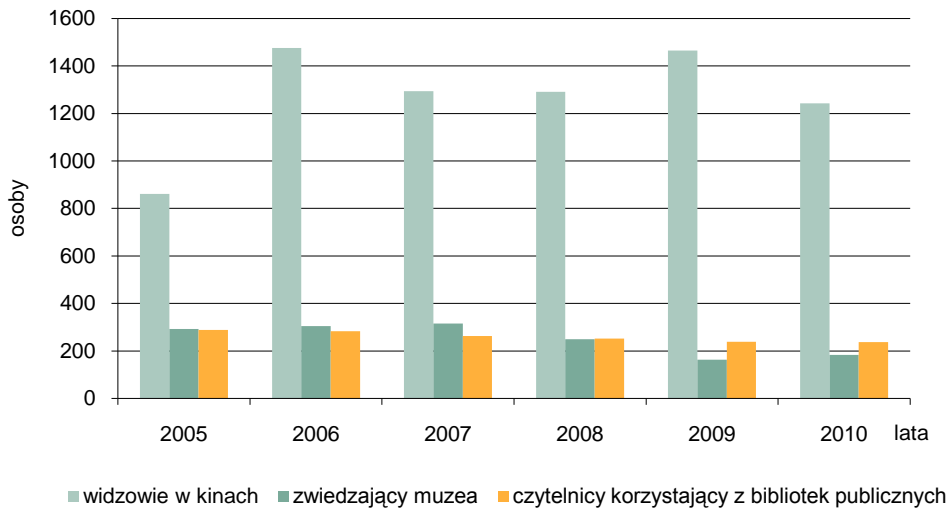
Rok 2010 był kolejnym trudnym rokiem w działalności Teatru im. L. Solskiego w Tarnowie, który pomimo prowadzonej gruntownej modernizacji budynku nadal prowadził działalność sceniczną. W związku z prowadzonym remontem teatru spektakle wystawiano na scenie Pałacu Młodzieży oraz TCK - teatr dysponował zaledwie 150 miejscami na widowni (przed remontem było to 374 miejsca). W omawianym roku zostały wystawione 193 przedstawienia, w tym 156 na stałej sali (rok wcześniej odpowiednio 170 i 125). Pomimo wzrostu liczby wystawionych przedstawień, prawie o 1/4 zmalała liczba widzów (z 32,6 tys. w 2009 r. do 25,3 tys. w 2010 r.), co prawdopodobnie było spowodowane mało komfortowymi warunkami wystawiania spektakli w „zastępczych” obiektach.

Nadal, podobnie jak w poprzednich latach, obserwowano mniejsze zainteresowanie działalnością wystawienniczą galerii artystycznych. W 2010 r. trzy działające w mieście galerie przygotowały 61 wystaw, które zwiedziło 17,0 tys. osób (rok wcześniej odpowiednio 65 wystaw i 18,1 tys. zwiedzających). Równocześnie odnotowano nieco zwiększone zainteresowanie działalnością wystawienniczą trzech tarnowskich muzeów. Liczba zwiedzających wyniosła 21,2 tys. osób i wzrosła w porównaniu z 2009 r. o 12,8%, przy czym połowę zwiedzających stanowiła młodzież szkolna. Dużym powodzeniem cieszyła się zorganizowana po raz kolejny w Tarnowie akcja pod nazwą „Noc Muzeów”, w czasie której muzea bezpłatnie zwiedziło 1,6 tys. osób.

Przy niezmienionej, liczącej 16 placówek bibliotecznych od kilku lat nieznacznie, ale systematycznie, maleje zarówno liczba czytelników jak i wypożyczeń. W omawianym roku zarejestrowano 27,4 tys. czytelników tj. o 0,6% mniej niż rok wcześniej, ale w porównaniu do 2005 r. spadek ten wyniósł prawie 20%. W 2010 r. księgozbiór placówek bibliotecznych był o 1,0% mniejszy jak przed rokiem i liczył 353,7 tys. woluminów. W ciągu roku wypożyczono 424,8 tys. woluminów tj. prawie o 2% mniej jak rok wcześniej i o 16,2% mniej jak w 2005 r.

W Tarnowie nadal działały 2 kina stałe jednak w efekcie prac modernizacyjnych przybyła 1 sala projekcyjna i w związku z tym o 107 tj. o 11,5% zwiększyła się liczba miejsc na widowni. Skutkowało to nieznacznym (o 2,9%) zwiększeniem liczby seansów, równocześnie jednak o 26,2 tys. osób tj. o 15,5% zmalała liczba widzów. Prawdopodobnie spowodowane to było trwającym kilka miesięcy remontem jednego z kin.

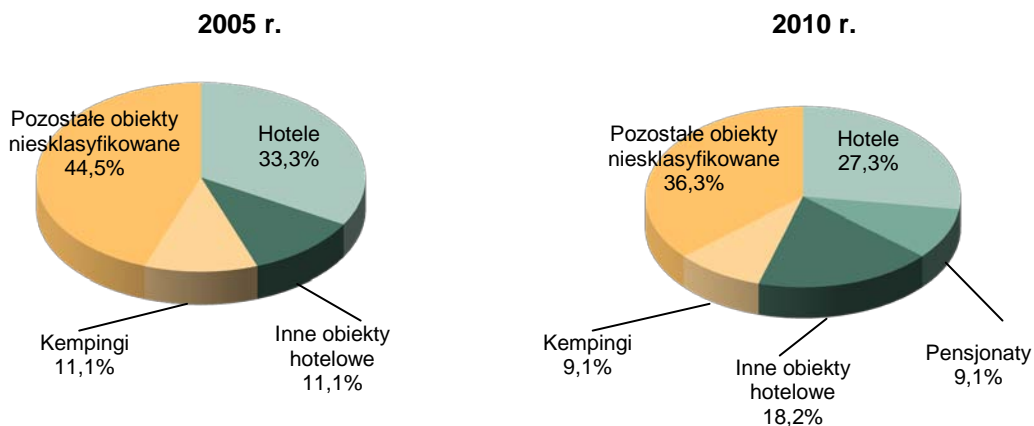
Wykres 37. Widzowie w kinach, zwiedzający muzea oraz czytelnicy na 1 tys. mieszkańców Tarnowa

Turystyka i sport

W Tarnowie w 2010 r. w stosunku do roku poprzedniego odnotowano niewielki wzrost zarówno liczby obiektów turystycznych jak i miejsc noclegowych. Według stanu na koniec lipca w mieście znajdowało się 11 obiektów zbiorowego zakwaterowania z 705 miejscami noclegowymi (rok wcześniej 9 obiektów z 673 miejscami). Na 10 tys. mieszkańców Tarnowa przypadało zaledwie 61 miejsc noclegowych (Małopolska - 212 miejsc, Kraków - 327 miejsc, Nowy Sącz - 47 miejsc).

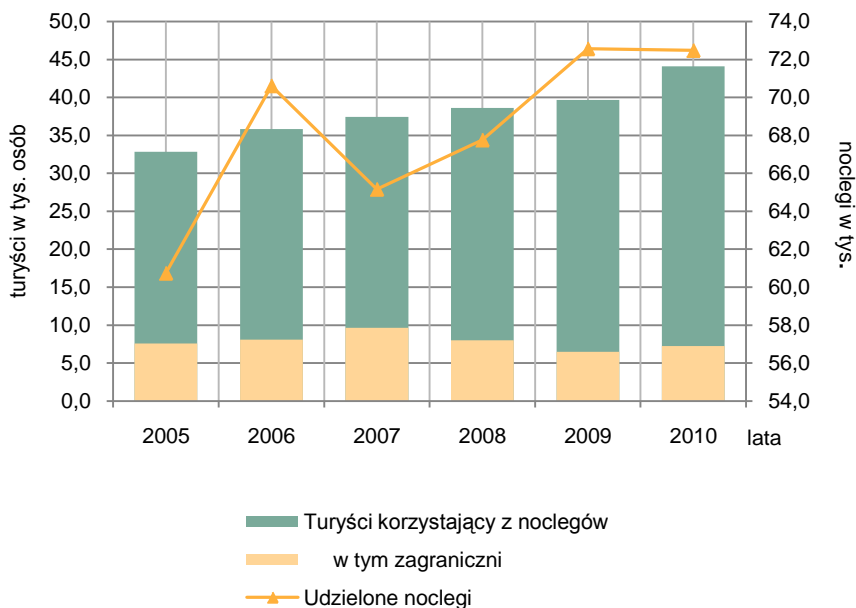
Wykres 38. Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w Tarnowie według rodzajów

W omawianym roku wzrosła liczba korzystających z noclegów. W Tarnobrzegu w 2010 r. z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania skorzystało 44,1 tys. osób, co oznacza wzrost w porównaniu do poprzedniego roku o 4,4 tys. osób tj. o 11,2%. Minimalnie, bo zaledwie o 0,1% zmalała natomiast liczba udzielonych noclegów i wynosiła ona 72,5 tys. wobec 72,6 tys. w poprzednim roku.

Po dwóch latach znaczącego spadku liczby turystów zagranicznych, spowodowanego najprawdopodobniej ogólnoswiatowym kryzysem finansowym, w ostatnim roku nastąpiła nieznaczna poprawa sytuacji. W 2010 r. w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w Tarnobrzegu z noclegów skorzystało 7,3 tys. turystów zagranicznych, którym udzielono 11,5 tys. noclegów. W porównaniu z 2009 r. oznacza to wzrost odpowiednio o 11,8% oraz o 8,7%, nadal jednak nie osiągnięto poziomu z 2007 r.

Wykres 39. Korzystający z noclegów i udzielone noclegi w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w Tarnowie

Większość, bo około 2/3 obiektów turystycznych w Tarnowie to niestety obiekty nie przystosowane dla osób niepełnosprawnych. W 2009 r. w pochylnię wjazdową wyposażone były 3 obiekty, w windę wjazdową przystosowaną dla osób niepełnosprawnych 2 obiekty i w pokoje/łazienki przystosowane dla osób niepełnosprawnych 3 obiekty.

W 2010 r. w porównaniu ze stanem sprzed dwóch lat nie uległa zmianie liczba klubów sportowych działających na terenie Tarnowa. Było ich nadal 44 i skupiały 4,3 tys. członków. W porównaniu z 2008 r. liczba członków klubów sportowych zmalała o 408 osób tj. o 8,8%. Wśród ćwiczących w klubach, podobnie jak w latach poprzednich najczęściej było dzieci i młodzieży do lat 18 (78% ogółu ćwiczących).

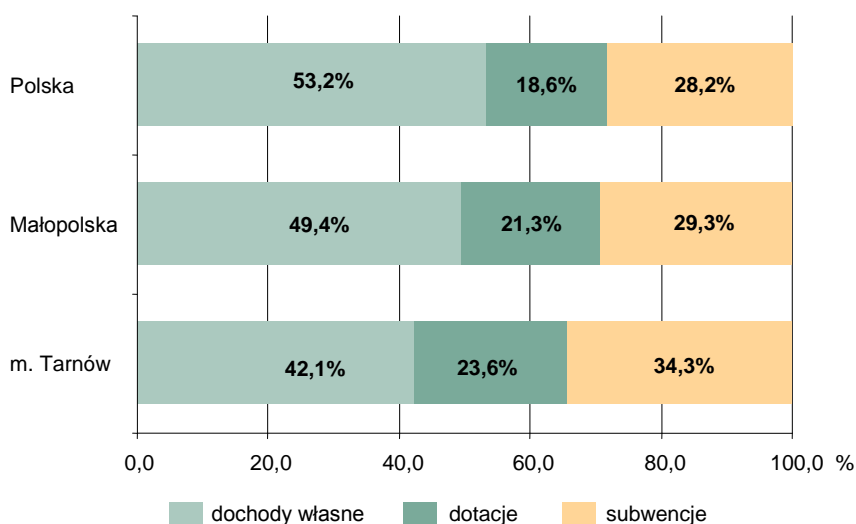
Działalność sportowa w klubach w 2010 r. była zorganizowana w 106 sekcjach sportowych. Na stanowiskach trenerów pracowało 70 osób, a instruktorów sportowych 90 osób. W porównaniu z 2008 r. liczba trenerów i instruktorów nie uległa istotnej zmianie.

DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU MIASTA

W 2010 r. dochody ogółem miasta Tarnowa wyniosły 486 mln zł. W odniesieniu do 2009 r. wzrosły o 10,9% i ten przyrost był najwyższy wśród pozostałych miast na prawach powiatu Małopolski. Uzyskany wynik pozwolił na zachowanie pierwszego miejsca w województwie, gdyż w 2009 r. dynamika dochodów budżetu Tarnowa również była najwyższa.

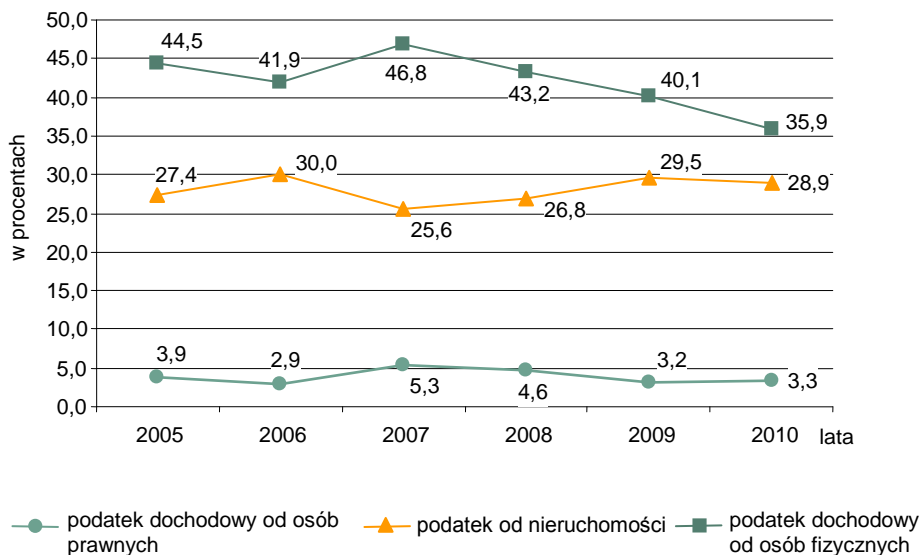
Na 1 mieszkańca przypadało przeciętnie 4230 zł, czyli o 428 zł więcej niż w roku ubiegłym. Wprawdzie na przestrzeni ostatnich trzech lat systematycznie zmniejszała się różnica w stosunku do wielkości osiągniętych w Krakowie i Nowym Sączu, jednak nadal jest to najniższy wskaźnik wśród miast Małopolski.

Wykres 40. Struktura dochodów miast na prawach powiatu według rodzaju w 2010 r.

W porównaniu do 2009 r. w strukturze dochodów ogółem w układzie rodzajowym stwierdzono niewielkie różnice. Nieznacznie obniżył się udział dochodów własnych (z 42,9% do 42,1%), natomiast większe różnice stwierdzono w udziale środków pochodzących z zewnątrz, czyli dotacji i subwencji. Udział dotacji zwiększył się (z 20,9% do 23,6%) a subwencji obniżył (z 36,2% do 34,3%). Utrzymująca się tendencja spadkowa udziału dochodów własnych oznacza, że możliwości rozwojowe miasta w znacznym stopniu uzależnione są od środków transferowych.

Wykres 41. Udział wybranych podatków w dochodach własnych Tarnowa

Najważniejszymi źródłami dochodów własnych były wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych (39,2%), podatku od nieruchomości (28,9%) oraz dochody z majątku (7,2%). W zakresie wpływów z podatku dochodowego stwierdzono dalsze obniżenie wpływów w porównaniu do wielkości uzyskanych w 2009 r. z tytułu podatku od osób fizycznych (o ponad 4 pkt. proc.), niższy był również (o 0,6 pkt. proc.) udział podatku od nieruchomości. Jako pozytywne zjawisko należy uznać niewielki (o 0,1 pkt. proc.) wzrost udziału podatku od osób prawnych.

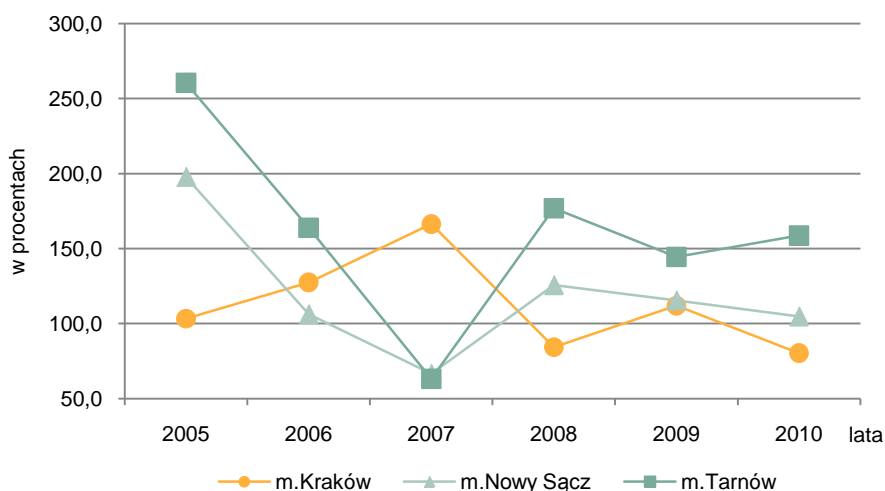
Wydatki ogółem budżetu miasta w 2010 r. wyniosły 547 mln zł i były wyższe o 19,2% w porównaniu z rokiem poprzednim (w miastach Małopolski o 1,6%).

Na 1 mieszkańca przypadało przeciętnie 4759 zł, czyli o 779 zł więcej niż przed rokiem (w miastach Małopolski 4498 zł – o 68 zł więcej).

Wydatki bieżące (wynagrodzenia ich pochodne, dotacje, zakup materiałów i usług) stanowiły 75,2% wydatków ogółem, natomiast 24,8% przypadło na wydatki majątkowe, prawie w całości przeznaczone na inwestycje. Na przestrzeni lat 2005-2010 (za wyjątkiem 2007 r.) dynamika wydatków inwestycyjnych Tarnowa wyraźnie przewyższała dynamikę wydatków Krakowa i Nowego Sącza. W 2010 r. kontynuowano szeroko zakrojoną działalność inwestycyjną z roku poprzedniego.

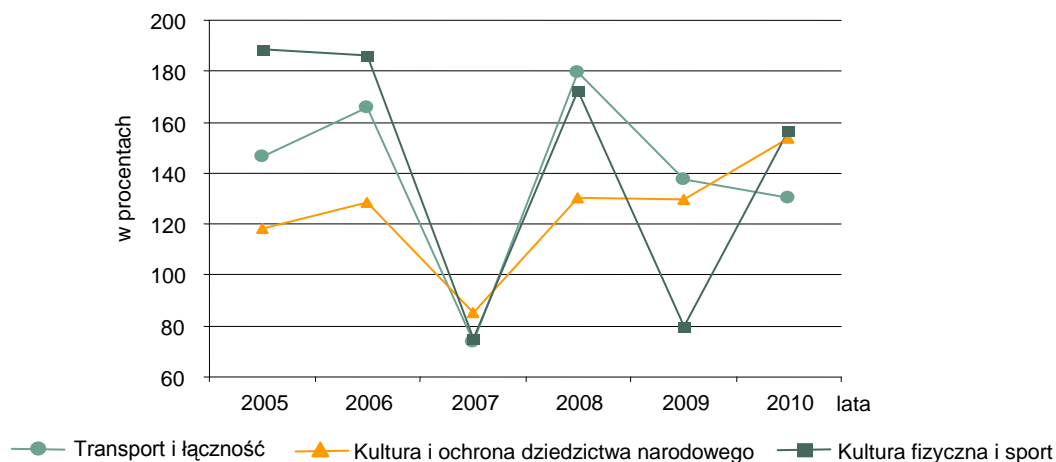
Na inwestycje przekazano ogółem 133 mln zł (o blisko 60% więcej niż w 2009 r.), co oznaczało 1158 zł w przeliczeniu na 1 mieszkańca (przed rokiem 727 zł). Blisko połowa wszystkich środków inwestycyjnych została przeznaczona na budowę i rozbudowę wewnętrznego układu komunikacyjnego miasta oraz łączenie go z siecią dróg regionalnych i międzynarodowych. Ponadto prowadzono szereg inwestycji, m.in. w ramach pomocy społecznej (przebudowa i rozbudowa bursy międzyszkolnej z przeznaczeniem jej na siedzibę Pogotowia Opiekuńczego), oświaty i wychowania (rozbudowa zespołu szkół plastycznych), kultury fizycznej i sportu (budowa „Orlika” na os. Zielonym) oraz kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (m.in. modernizacja Tarnowskiego Teatru).

Wykres 42. Dynamika wydatków inwestycyjnych
rok poprzedni =100

Nie uległy zmianie główne kierunki wydatkowania środków według działów klasyfikacji budżetowej, które determinowane są realizacją funkcji miasta wobec własnych mieszkańców jak i funkcji stolicy subregionu. Nadal największym obciążeniem budżetu było finansowanie transportu i łączności, oświaty i wychowania, pomocy społecznej i pozostałych zadań w zakresie polityki społecznej. Tylko w tych działach zrealizowano 67,5% ogółu wydatków miasta (w 2009 r. – 69,9%, a w 2005 r. – 68,8%).

Wykres 43. Dynamika wybranych wydatków Tarnowa według działów
rok poprzedni = 100

Podobnie jak w roku poprzednim, stosunkowo wysokie wydatki na transport (92 mln zł) w znacznej mierze zostały przeznaczone na inwestycje, co zaowocuje dogodniejszym połączeniem miasta z budowaną autostradą, a prowadzona rewitalizacja ulic w znacznej mierze poprawi ogólną estetykę miasta.

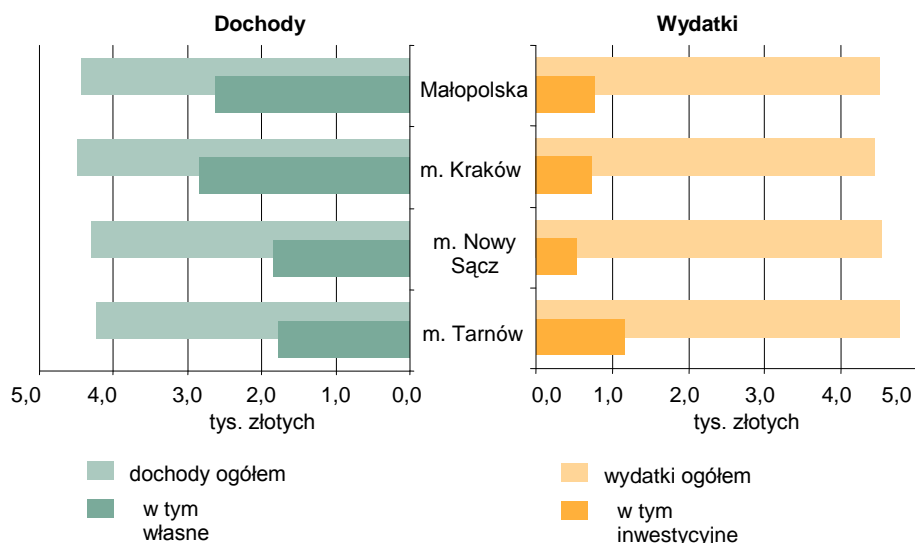
Tarnów pretendując do miana centrum kulturalnego dla mieszkańców miasta jak i okolicznych gmin, z roku na rok zwiększa wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego. W 2010 r. z budżetu miasta rozdysponowano ponad 18 mln zł, czyli ponad 6 mln zł więcej niż w roku poprzednim. Znaczną część środków (53,5%) przeznaczono na inwestycje (m.in. modernizacja Mościckiego Centrum Kultury i Tarnowskiego Teatru), a pozostałe na działalność bieżącą, w tym na związany ściśle z Tarnowem Ogólnopolski Festiwal Komedi „TALIA” oraz festiwal „Tarnowska Nagroda Filmowa”, który od 1987 r. popularyzuje dorobek polskiej kinematografii.

W 2010 r. w ramach działu kultura fizyczna i sport rozdysponowano prawie 9 mln zł, czyli o ponad 3 mln zł więcej niż rok wcześniej. Oprócz finansowania bieżącej działalności obiektów sportowych, kontynuowano również ich budowę (boisko „Orlik”) i rozbudowę (m.in. Aquaparku), gdyż inwestycje w tym dziale pochłonęły ponad 40% wszystkich wydatkowanych środków.

W budżecie miasta w zauważalnym stopniu rosną wydatki związane z turystyką. Najlepiej świadczy o tym wskaźnik udziału wydatków w tym dziale w ogólnych wydatkach, który od 2005 r. przybierał różne wartości: od 0,1% w 2005 r. poprzez 0,2% w latach 2006-2008, 0,6% w 2009 r. do 1,8% w 2010 r. W Tarnowie działa Tarnowskie Centrum Informacji - jedno z wiodących centrów w Polsce, które należy do powstającego Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej. Jest to centrum subregionalne, obejmujące swym działaniem powiaty: bocheński, brzeski, dąbrowski, tarnowski i m. Tarnów.

Rok 2010 budżet Tarnowa, podobnie jak większości jednostek samorządowych zarówno w Polsce jak i w Małopolsce, zamknął się deficytem budżetowym. Deficyt osiągnął wysokość 61 mln zł, stając się tym samym ogólnym wynikiem dla miast na prawach powiatu w Małopolsce (budżet Krakowa wykazał nadwyżkę w wysokości 20 mln zł, a budżet Nowego Sącza deficyt 20 mln zł). Sytuacja ta oznacza dalsze pogłębienie ujemnego wyniku finansowego budżetu miasta (w 2009 r. minus 20 mln zł, w 2008 r. minus 5 mln zł), co wynika w znacznej mierze z kontynuacji szeregu inwestycji współfinansowanych ze środków unijnych, przy których wymagany jest określony wkład środków własnych.

Wykres 44. Dochody i wydatki na 1 mieszkańca w 2010 r.

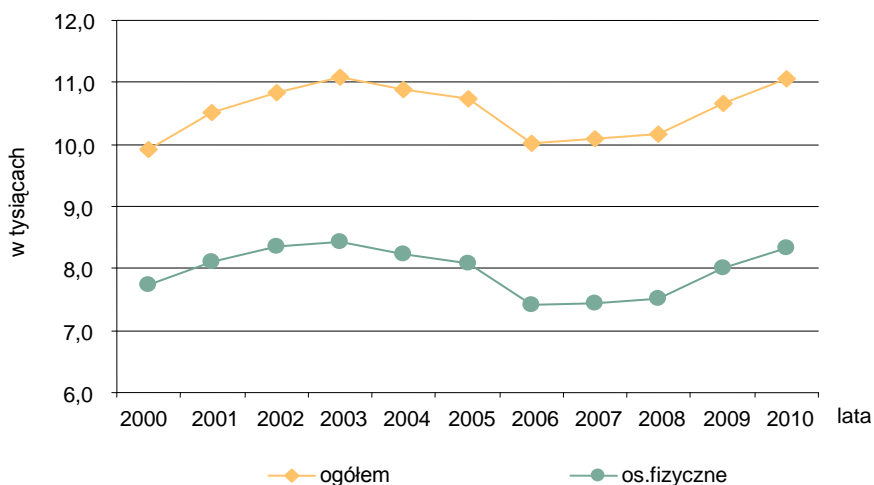

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Źródłem publikowanych danych jest Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej REGON, prowadzony przez Prezesa GUS w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.) i Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).

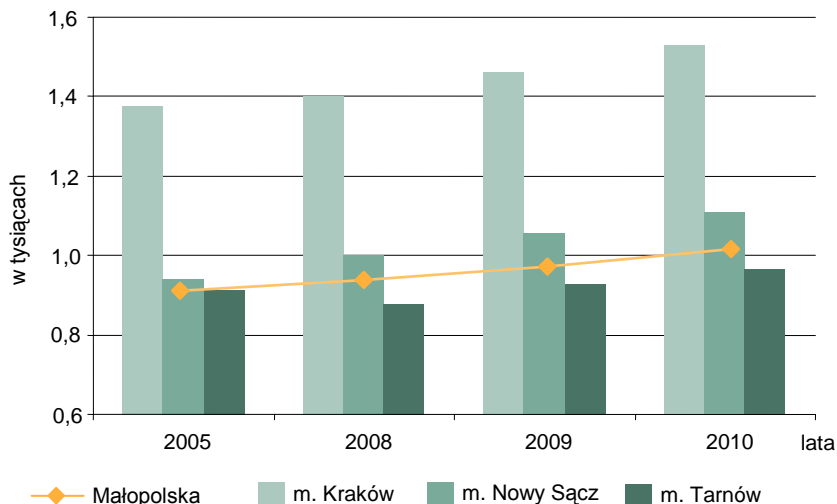
W Tarnowie od 2006 r. obserwuje się systematyczny wzrost liczby podmiotów. Na koniec grudnia 2010 r. działalność gospodarczą prowadziło 11,1 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. o 3,8 % więcej niż przed rokiem.

Wykres 45. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w Rejestrze REGON w Tarnowie
Stan w dniu 31 XII

Liczba podmiotów przypadających na 10 tys. ludności Tarnowa w 2010 r. wynosiła 965 i była niższa niż średnia w Małopolsce – 1001 podmioty, w Krakowie – 1530 podmiotów oraz w Nowym Sączu – 1108 podmiotów.

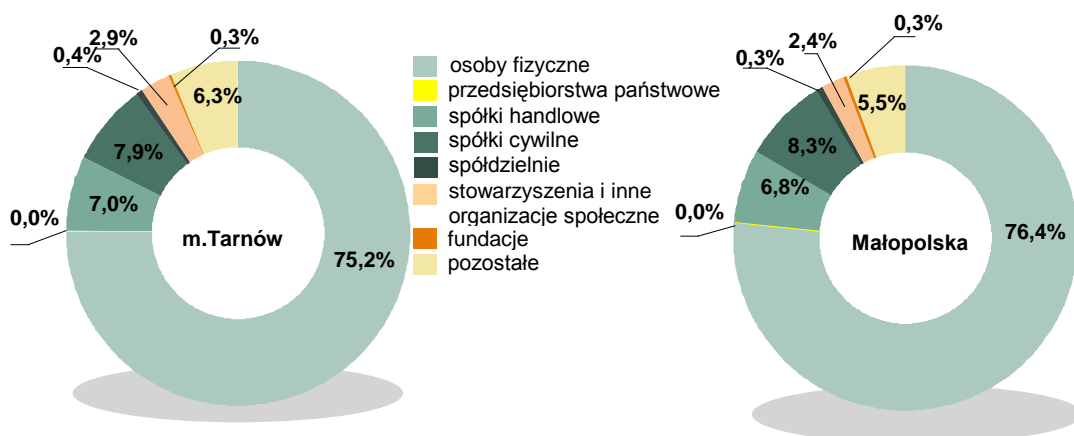
Wykres 46. Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności
Stan w dniu 31 XII

Wśród podmiotów zarejestrowanych w Tarnowie zdecydowaną większość stanowiły podmioty sektora prywatnego – 10,7 tys. tj. 97,1% ogółu (w Małopolsce – 97,6%, w Krakowie – 98,7%, w Nowym Sączu – 97,8%).

Uwzględniając formę prawną prowadzonej działalności największy udział ogółu zarejestrowanych podmiotów stanowiły osoby fizyczne – 75,2% (8,3 tys.), w dalszej kolejności spółki cywilne – 7,9% (876 podmiotów). Działalność w formie spółek handlowych prowadziło 772 podmioty, a 98 z nich to spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego. Ponadto według stanu w końcu 2010 r. w Tarnowie działały 43 spółdzielnie, 33 fundacje oraz 317 stowarzyszeń i organizacji społecznych.

Wykres 47. Struktura podmiotów gospodarki narodowej według form prawnych w 2010 r.
Stan w dniu 31 XII

Dominującym rodzajem prowadzonej działalności gospodarczej były usługi rynkowe stanowiące 69,5% ogółu podmiotów, w dalszej kolejności usługi nierynkowe (11,5%), budownictwo (9,4%), przemysł (8,9%). Udział podmiotów prowadzących działalność rolniczą był najniższy i wynosił 0,7%.

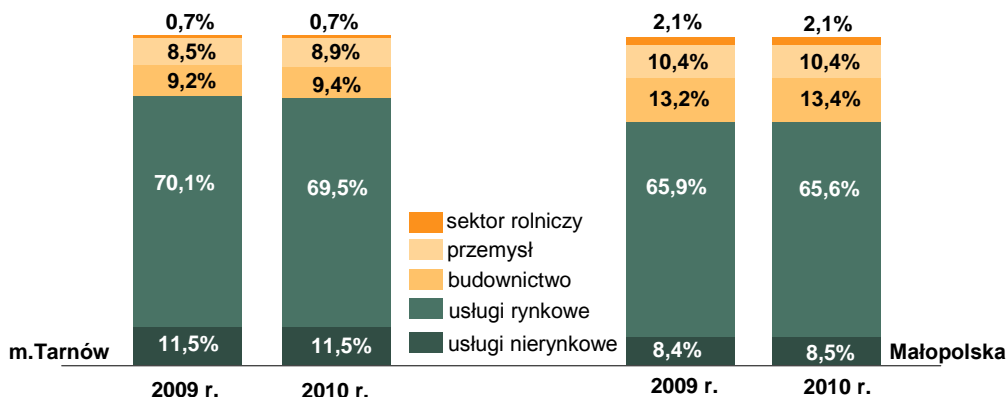
W sektorze usług rynkowych najwyższy udział podmiotów według rodzaju prowadzonej działalności odnotowano w sekcjach:

- handel; naprawy pojazdów samochodowych - 28,2% ogółu podmiotów (3122 podmioty):
 - handel detaliczny – 18,0% (1996 podmiotów),
 - handel hurtowy – 7,0% (778 podmiotów),
 - sprzedaż, naprawa pojazdów samochodowych – 3,1% (348 podmiotów),
- działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej – 10,5% (1158 podmiotów),
- pozostałej działalności usługowej – 7,1% (783 podmioty),
- transporcie i gospodarce magazynowej – 6,7% (745 podmiotów),
- zakwaterowaniu i gastronomii – 2,3% (259 podmiotów).

W sektorze usług nierynkowych najwięcej podmiotów odnotowano w sekcji „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” - 859 podmiotów (7,8%).

Działalność budowlaną prowadziło 1037 podmiotów, co stanowiło 9,4%. W sektorze przemysł dominowała sekcja przetwórstwo przemysłowe 929 podmiotów (8,4%).

Wykres 48. Struktura podmiotów gospodarki narodowej według rodzaju prowadzonej działalności

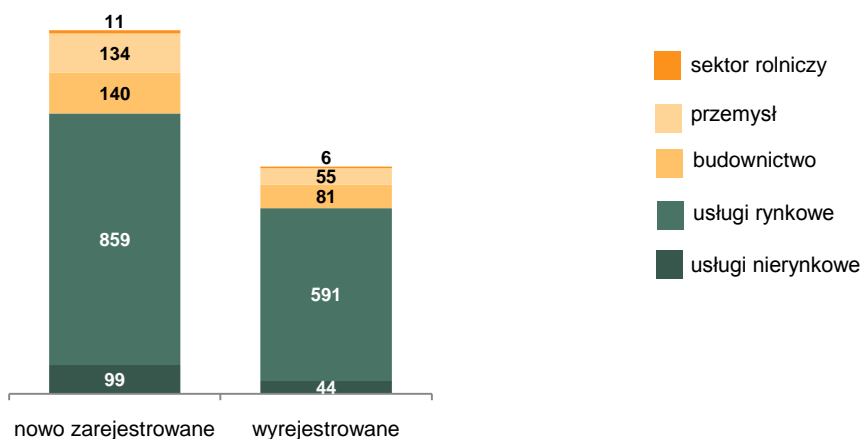
Biorąc pod uwagę liczbę pracujących podział w 2010 r. kształtował się podobnie jak rok wcześniej. Podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób stanowiły 93,7% (10366 podmiotów),
- od 10 – 49 osób stanowiły 4,8% (533 podmioty),
- powyżej 50 osób stanowiły 1,5% (168 podmiotów), przy czym podmiotów z liczbą pracujących od 50 – 249 było 143, od 250 do 999 osób 21, a w 4 podmiotach liczba pracujących była wyższa niż 1 tys. osób.

W 2010 r. zarejestrowano w rejestrze REGON 1243 nowych podmiotów. Udział podmiotów nowo zarejestrowanych w 2010 r. w stosunku do ogółu podmiotów w Tarnowie wynosił 11,2% i był wyższy niż w województwie małopolskim (11,0%) i w Krakowie (10,3%), a niższy niż w Nowym Sączu (11,7%).

W omawianym okresie wyrejestrowano 777 podmiotów. Udział podmiotów, które zakończyły działalność w 2010 r. w stosunku do ogółu podmiotów w Tarnowie wynosił 7,0%. Dla porównania udział podmiotów, które zakończyły działalność w 2010 r. w stosunku do ogółu podmiotów wynosił w województwie małopolskim 5,8%, w Krakowie 5,2%, a w Nowym Sączu 6,8%.

Wykres 49. Podmioty nowo zarejestrowane i wyrejestrowane według sektorów ekonomicznych w Tarnowie w 2010 r.

Z powyższych danych wynika, że w 2010 r. więcej podmiotów zarejestrowało działalność niż ją zlikwidowało. Liczba podmiotów zwiększyła się o 466, z tego w sektorach:

- usługi rynkowe o 268 podmiotów, w tym największy wzrost w sekcjach:
 - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna o 82 podmioty,
 - handel; naprawa pojazdów samochodowych o 37 podmiotów,
 - pozostała działalność usługowa o 35 podmiotów.
- przemysł o 79 podmiotów, był to wzrost przede wszystkim w sekcji przetwórstwo przemysłowe o 68 podmiotów,
- budownictwo o 59 podmiotów,
- usługi nierynkowe o 55 podmiotów, z czego 42 podmioty należały do sekcji opieka zdrowotna i pomoc społeczna,
- rolnictwo o 5 podmiotów.

TARNÓW NA TLE INNYCH MIAST NA PRAWACH POWIATU

Podobnie jak w poprzednich edycjach opracowania do porównania Tarnowa z innymi miastami w 2010 r. wybrano 20 miast, które przed zmianami administracyjnymi w 1999 r. były miastami wojewódzkimi, a obecnie są miastami na prawach powiatu ze zbliżoną liczbą mieszkańców (Bielsko-Biała, Chełm, Elbląg, Gorzów Wielkopolski, Jelenia Góra, Kalisz, Konin, Koszalin, Legnica, Leszno, Łomża, Nowy Sącz, Piotrków Trybunalski, Płock, Przemyśl, Siedlce, Słupsk, Suwałki, Włocławek, Zamość).

W wyniku zastosowania metody taksonomicznej wyodrębniono 4 skupienia miast. Miasta należące do tego samego skupienia mają przybliżone wartości miernika syntetycznego.

W pierwszej kolejności wybrano cechy diagnostyczne kierując się istotnością cechy do określenia poziomu rozwoju miast, dostępnością i kompletnością informacji. Wybrano cechy o charakterze wskaźnikowym ponieważ tylko za pomocą takich cech można jednoznacznie i precyzyjnie porównać wybrane miasta.

Następnie wyeliminowano cechy o małej zmienności i wysoko ze sobą skorelowane. Ostatecznie uwzględniono następujące cechy diagnostyczne:

- saldo migracji stałej na 1 tys. ludności,
- stopa bezrobocia rejestrowanego,
- przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto,
- podmioty na 10 tys. mieszkańców (podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON),
- studenci na 10 tys. ludności (studenci szkół wyższych),
- udzielone porady ambulatoryjne na 10 tys. ludności,
- widzowie w kinach na 10 tys. ludności,
- zebrane odpady komunalne zmieszane na 1 mieszkańca w kg,
- korzystający z noclegów na 1 tys. ludności.

Spośród cech diagnostycznych destymulantą jest stopa bezrobocia (wzrost wartości cechy decyduje o gorszym poziomie rozwoju miasta). Pozostałe cechy zakwalifikowano jako stymulanty (wzrost wartości cechy decyduje o lepszym poziomie rozpatrywanego zjawiska w badanym mieście). W dalszej kolejności dokonano

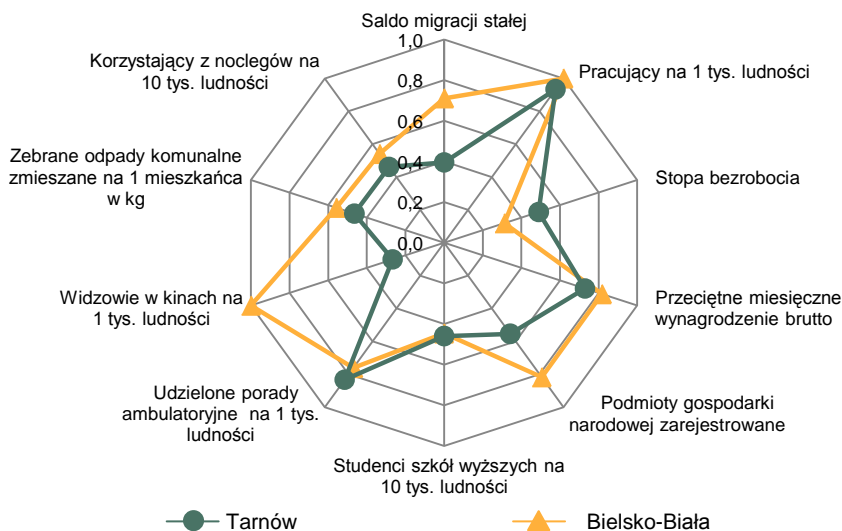
normalizacji cech diagnostycznych i obliczenia syntetycznych mierników przez zastąpienie wartości wielu normalizowanych zmiennych diagnostycznych wartością agregatową, w tym wypadku przyjęto miarę syntetyczną opartą na średniej arytmetycznej. W następnym kroku dokonano podziału miast na 4 skupienia. Przyjęto podział obejmujący obiekty o zbliżonych wartościach zmiennej syntetycznej przyjmując następujące punkty podziału: średnia, plus, minus odchylenie standardowe.

W wyniku zastosowania opisanej metody wyodrębniono 4 skupienia miast:

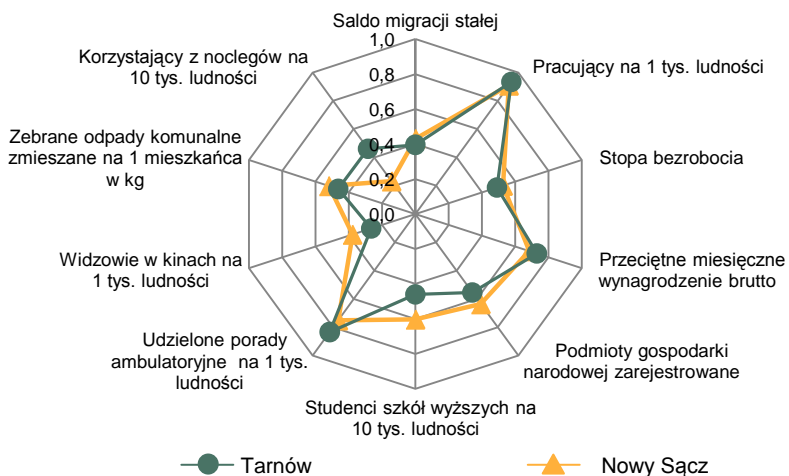
Skupienie	Miasta należące do skupienia
I	Bielsko-Biała, Koszalin, Legnica, Siedlce, Gorzów Wielkopolski, Leszno, Jelenia Góra
II	Kalisz, Tarnów, Nowy Sącz, Płock, Zamość
III	Piotrków Trybunalski, Słupsk, Konin, Elbląg, Włocławek, Przemyśl, Suwałki
IV	Łomża, Chełm

Tarnów znalazł się w grupie obok następujących miast na prawach powiatu: Kalisza, Nowego Sącza, Płocka i Zamościa. Tarnów wykazuje duże podobieństwo do Kalisza i Nowego Sącza. Na wykresach przedstawiono podstawowe wskaźniki dla Tarnowa w porównaniu do wskaźników dla Nowego Sącza ze względu na bliskie sąsiedztwo z Tarnowem, dla Bielska-Białej ze względu na najwyższą wartość miernika syntetycznego i dla Chełma, z najniższymi wartościami miernika.

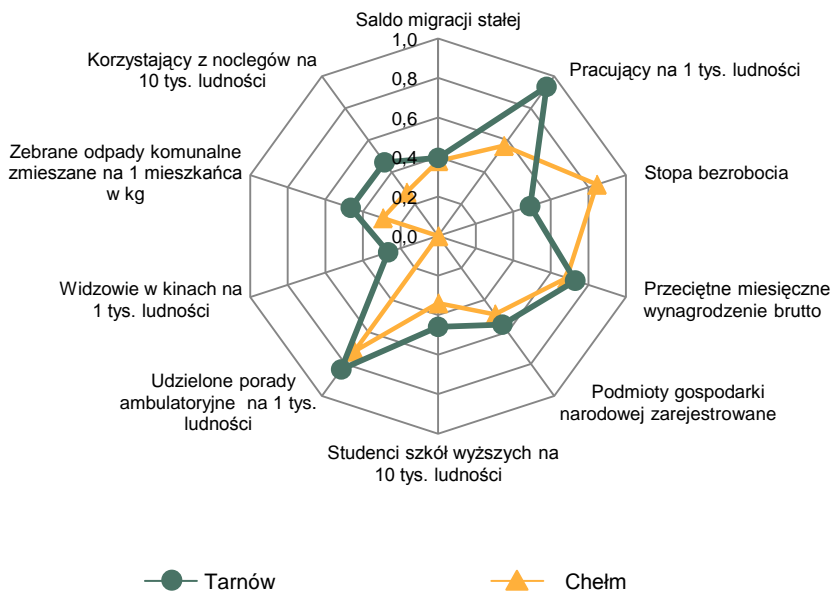
Wykres 50. Znormalizowane cechy diagnostyczne w 2010 r. (Tarnów i Bielsko-Biała)

Wykres 51. Znormalizowane cechy diagnostyczne w 2010 r. (Tarnów i Nowy Sącz)

Wykres 52. Znormalizowane cechy diagnostyczne w 2010 r. (Tarnów i Chełm)

Lokaty miasta Tarnowa i Nowego Sącza w grupie miast na prawach powiatu według wybranych wskaźników w 2010 r.

Lokata	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
Saldo migracji stałej na 1 tys. ludności																							
Pracujący na 1 tys. ludności																							
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %																							
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto																							
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w REGON na 10 tys. ludności																							
Dochody własne na 1 mieszkańca w zł ...																							
Studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności																							
Udzielone porady ambulatoryjne na 10 tys. ludności																							
Widzowie w kinach na 1 tys. ludności																							
Zebrane odpady komunalne zmieszane na 1 mieszkańca w kg																							
Korzystający z noclegów na 1 tys. ludności																							

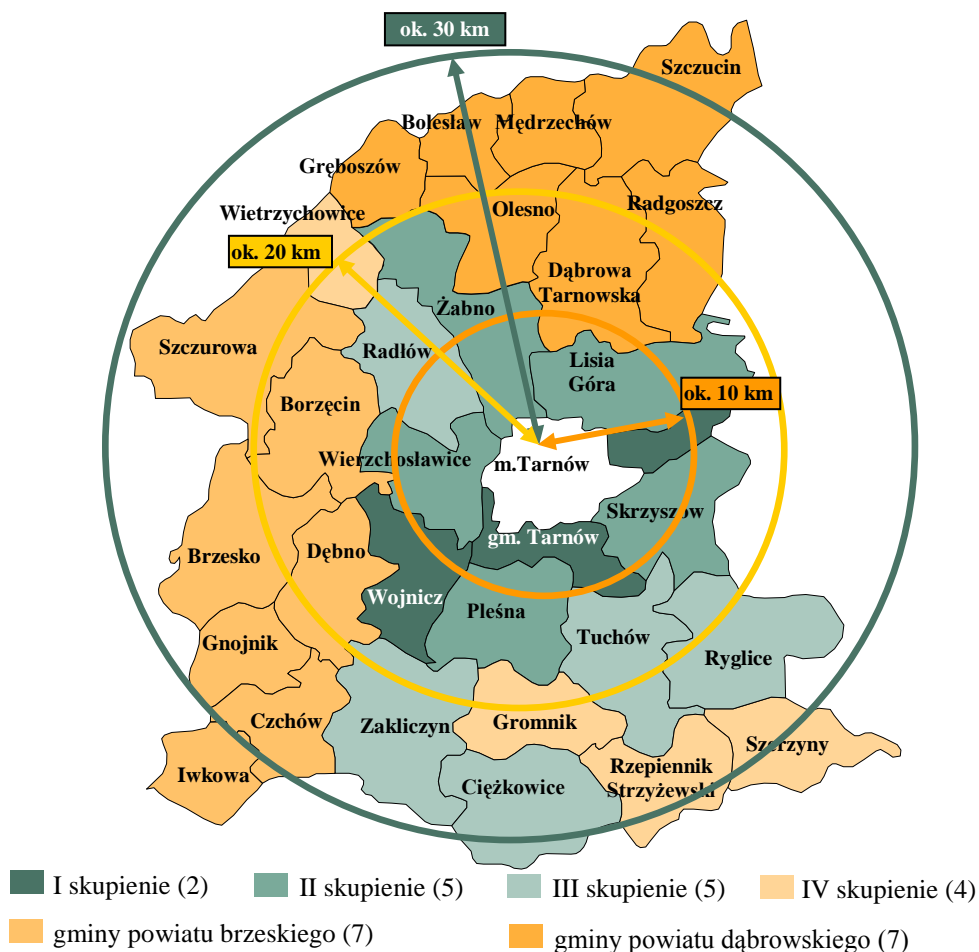
m. Tarnów
 m. Nowy Sącz

Suburbanizacja gmin powiatu tarnowskiego

W poprzedniej edycji opracowania wyznaczono obszar wpływu m. Tarnowa na otaczające gminy powiatu tarnowskiego. Wyodrębniono 4 skupienia gmin o różnym stopniu wzajemnego oddziaływania i różnych funkcjach (Mapa 1.). Gminy I i II skupienia wykazują największe powiązanie z Tarnowem pełniąc uzupełniającą funkcje mieszkaniową i gospodarczą. W wymienionych skupieniach znalazły się gminy: Tarnów, Wojnicz, Wierzchosławice, Skrzyszów, Żabno, Lisia Góra i Pleśna.

W obecnej edycji opracowania dla tych gmin dokonano analizy procesu suburbanizacji w latach 1999-2010. Suburbanizacja to proces przemieszczania się funkcji miejskich z centrum miasta poza jego granice, na tereny przyległych gmin.

Mapa 1. Delimitacja obszaru wpływu Tarnowa²

² Delimitacje opracowano na podstawie danych za 2009 r.

Sytuacja społeczno-gospodarcza Tarnowa i gmin otaczających miasto uległa istotnym zmianom na przestrzeni omawianych lat. Wzrost zamożności mieszkańców Tarnowa i postępująca uciążliwość życia w mieście spowodowały, że ludność przemieszczała się z centrum miasta na bardziej atrakcyjne inwestycyjnie tereny na jego obrzeżach, a także do gmin z najbliższego otoczenia.

W latach 1999-2010 w Tarnowie zauważalny był systematyczny spadek liczby jego mieszkańców (średnio, rocznie 0,5%). Spadek liczby ludności w Tarnowie w tym okresie był zdeterminowany przede wszystkim głęboko ujemnym saldem migracji stałej ludności, które sumarycznie wyniosło 6466 osób (wykres 53, 54). Migracje miały różne kierunki. Część z nich związana była z wyjazdami mieszkańców Tarnowa za granicę kraju, do innych województw lub do Krakowa, ale w przeważającej części były to przemieszczenia na teren gmin powiatu tarnowskiego przyległych do miasta Tarnowa.

Najwyższy przeciętny roczny wzrost liczby ludności w latach 1999-2010 obserwowano w gminie Tarnów (1,2%), Lisia Góra (1,0%) i Skrzyszów (0,8%). Wzrost liczby ludności w gminach to w głównej mierze następstwo dodatniego salda migracji stałej, które w omawianym okresie, sumarycznie najwyższe było w gm. Tarnów (2064 osób), w gm. Lisia Góra (722 osób) i gm. Skrzyszów (581 osób).

Z każdym rokiem wzrastał wiek ludności zarówno w mieście Tarnowie jak i w okolicznych gminach. Postępujący proces starzenia się społeczeństwa jest wyraźniej widoczny w mieście Tarnowie niż w gminach (wykres 55). W 2010 r. mediana wieku mieszkańców miasta Tarnowa wynosiła 39,8 lat (w 1999 r. – 35,1 lat), a w gminach była niższa i wynosiła od 33,6 lat w Lisiej Górze (w 1999 r. – 29,6 lat) do 36,6 lat w Żabnie (w 1999 r. – 32,0 lat).

Równocześnie z przemieszczaniem mieszkańców Tarnowa na tereny przyległych gmin wzrastało znaczenie miasta jako miejsca pracy. Łatwość dojazdu do pracy w mieście własnym samochodem była jedną z ważniejszych przyczyn migracji z miasta do wiejskiej strefy podmiejskiej. Opisanie zjawiska spowodowały szybki rozwój i przekształcenia obszarów podmiejskich Tarnowa. Efektem migracji ludności z Tarnowa do gmin ościennych był intensywny wzrost budownictwa mieszkaniowego na wsi oraz poprawa infrastruktury komunalnej i drogowej.

W latach 1999 - 2010 najwięcej mieszkań, oddano w gminach bezpośrednio graniczących z Tarnowem, w gm. Tarnów - 1474 mieszkań oraz w gm. Skrzyszów - 621 mieszkań.

W pozostałych gminach liczba mieszkań oddanych była niższa i wynosiła odpowiednio od 460 mieszkań w gm. Żabno do 206 w gm. Wierzchosławice. W tym samym okresie w Tarnowie oddano do użytkowania 4095 mieszkań. W ostatniej dekadzie największą liczbę mieszkań oddanych do użytkowania odnotowano w 2003 i 2008 roku (wykres 56).

Efektom migracji ludności z Tarnowa do gmin ościennych było także przenoszenie działalności gospodarczej, zwłaszcza handlowej i produkcyjnej z centrum miasta na jego obrzeża.

We wszystkich omawianych gminach obserwuje się wzrost liczby podmiotów na 10 tys. mieszkańców, z najwyższą jego dynamiką w ostatnich 4 latach czyli od 2007 r. W latach 1999-2010 najwyższy przeciętny roczny wzrost liczby podmiotów na 10 tys. mieszkańców odnotowano w gm. Wierzchosławice (3,9%), a najniższy w gm. Żabno (1,9%). We wszystkich pozostałych omawianych gminach wzrost wskaźnika był podobny i kształtował się na poziomie około 3,5%. W tym samym okresie w mieście Tarnowie przeciętny roczny wzrost liczby podmiotów na 10 tys. ludności wyniósł 1,9% (wykres 57). W 2010 r. na każde 10 tys. ludności działalność prowadziło od 713 podmiotów w gm. Tarnów do 460 podmiotów w gm. Pleśna. Stosunkowo wysokie wartości wskaźnika odnotowano w gminach: Skrzyszów i Wojnicz, w których na każde 10 tys. mieszkańców działalność prowadziło odpowiednio 613 i 592 podmioty. W Tarnowie wskaźnik jest znacznie wyższy niż w gminach i w 2010 r. wyniósł 965 podmiotów na 10 tys. ludności. W mieście w okresie ostatnich lat obserwuje się dynamiczny rozwój usług, zwłaszcza handlowych i bankowych. Szybko rozwijały się usługi społeczne: szkolnictwo średnie i wyższe, obiekty służby zdrowia oraz instytucje kulturalne. Funkcja usługowa zdominowała wiodącą przez wcześniejsze lata funkcję przemysłową.

Konsekwencją przedstawionych tendencji były zmiany w poziomie i strukturze dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego. Zmiana miejsca zamieszkania, na tereny otoczenia miasta, wiązała się niekiedy z przeniesieniem prowadzonej działalności gospodarczej na teren wiejski, w innych przypadkach zamieszkiwanie na terenach wiejskich wiązało się z dalszym prowadzeniem działalności zawodowej w mieście. Wpływy do budżetu z tytułu podatku dochodowego oraz innych podatków były rozproszone poza obszar miasta. Widoczne było rozwarstwienie zamożności gmin i zróżnicowanie poziomu dochodów własnych pomiędzy poszczególnymi gminami związane z koncentracją wysokich dochodów własnych w jednostkach leżących wokół Tarnowa.

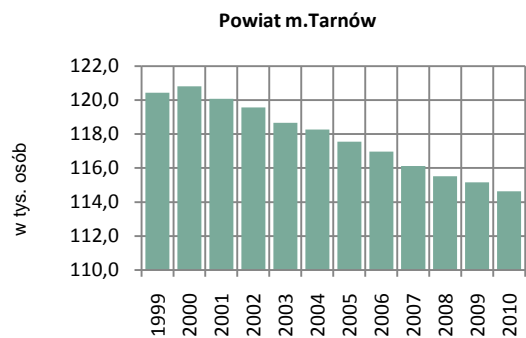
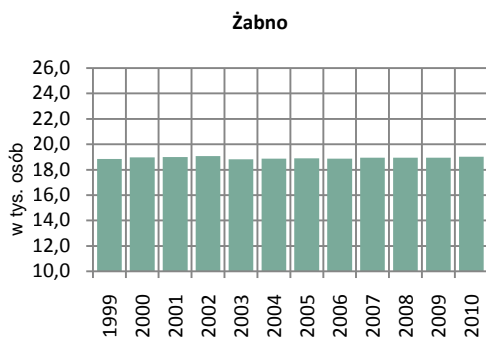
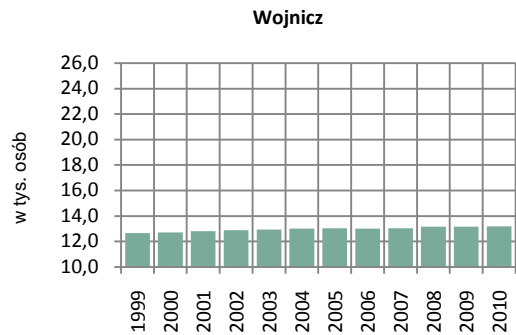
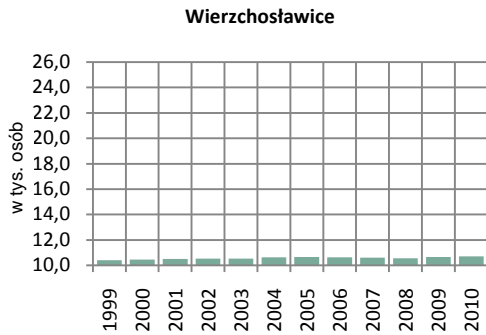
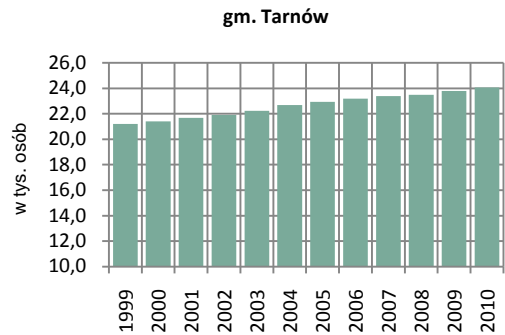
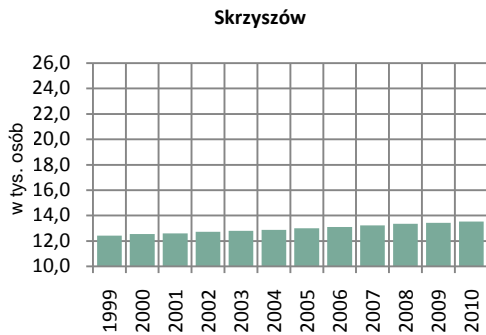
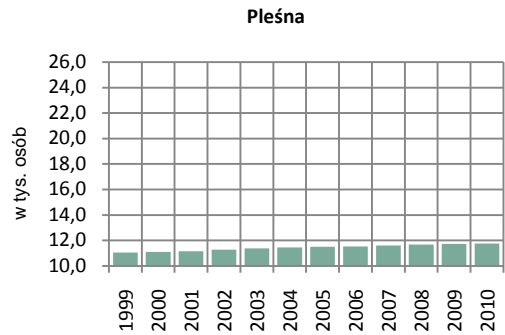
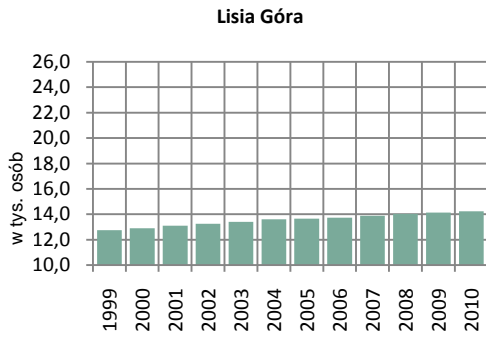
W gminie Tarnów dochody własne przypadające na 1 mieszkańca wykazywały stałą tendencję wzrostową, chociaż osiągnięte wartości były blisko o połowę niższe niż w mieście Tarnowie (wykres 59). W 2010 r. w gminie Wierzchosławice wielkość dochodów zbliżyła się do osiągniętych w mieście Tarnowie, może być to jednak efektem jednorazowych działań gminy, np. sprzedaż majątku, gdyż w strukturze dochodów dochody z majątku stanowiły 15,5% dochodów ogółem (w 2009 r. – 1,3%).

Bardzo podobnie prezentował się kolejny wskaźnik – udział dochodów własnych w dochodach ogółem. Najwyższy udział dochodów własnych utrzymywał się w gminie Tarnów i gminie Wierzchosławice. W pozostałych gminach udział ten utrzymywał się w granicach 30 - 35 % (wykres 60).

O wielkości dochodów własnych gmin w pewnym stopniu decydują jej mieszkańcy, którzy prowadząc działalność gospodarczą bądź dysponując większymi dochodami zasilają budżet gminy. Wpływy z tytułu podatku dochodowego przypadające na 1 mieszkańca do 2008 roku systematycznie rosły w każdej z badanych gmin, co świadczy o wzroście zamożności mieszkańców, jednak w żadnej nie osiągnięto poziomu Tarnowa (wykres 58). Najmniejszy dystans dzielił gminę Tarnów, ale były to i tak wartości o połowę niższe. Natomiast w latach 2009-2010 odnotowano spadek dochodów z tego tytułu, który był skutkiem regresu gospodarczego (podatek CIT) oraz zastosowania ulg podatkowych na dzieci (podatek PIT).

W gminach skoncentrowanych wokół Tarnowa prowadzone były liczne inwestycje głównie w zakresie budowy i rozbudowy infrastruktury technicznej, które znajdowały odbicie w strukturze wydatków budżetowych. W omawianych gminach udział wydatków inwestycyjnych w ogólnych wydatkach gminy wykazywał zmienne wartości, gdyż prowadzone inwestycje mają charakter okresowy. W latach 1999-2010 wskaźnik ten przyjmował najbardziej zróżnicowane wartości w gminach: Wierzchosławice (w 2005 r. przekraczał 50% a w pozostałych latach w granicach 10-40%) oraz Skrzyszów (w 1999 r. 50% a w pozostałych latach w przedziale 15 – 30%). W gminie Tarnów, z najbardziej widoczną suburbanizacją, wskaźnik zamknął się w granicach 15-35%. Udział wydatków inwestycyjnych w budżecie Tarnowa do 2008 r. nie przekraczał 15%, natomiast w ostatnich dwóch latach osiągnął wartości w granicach 15-25% (wykres 61).

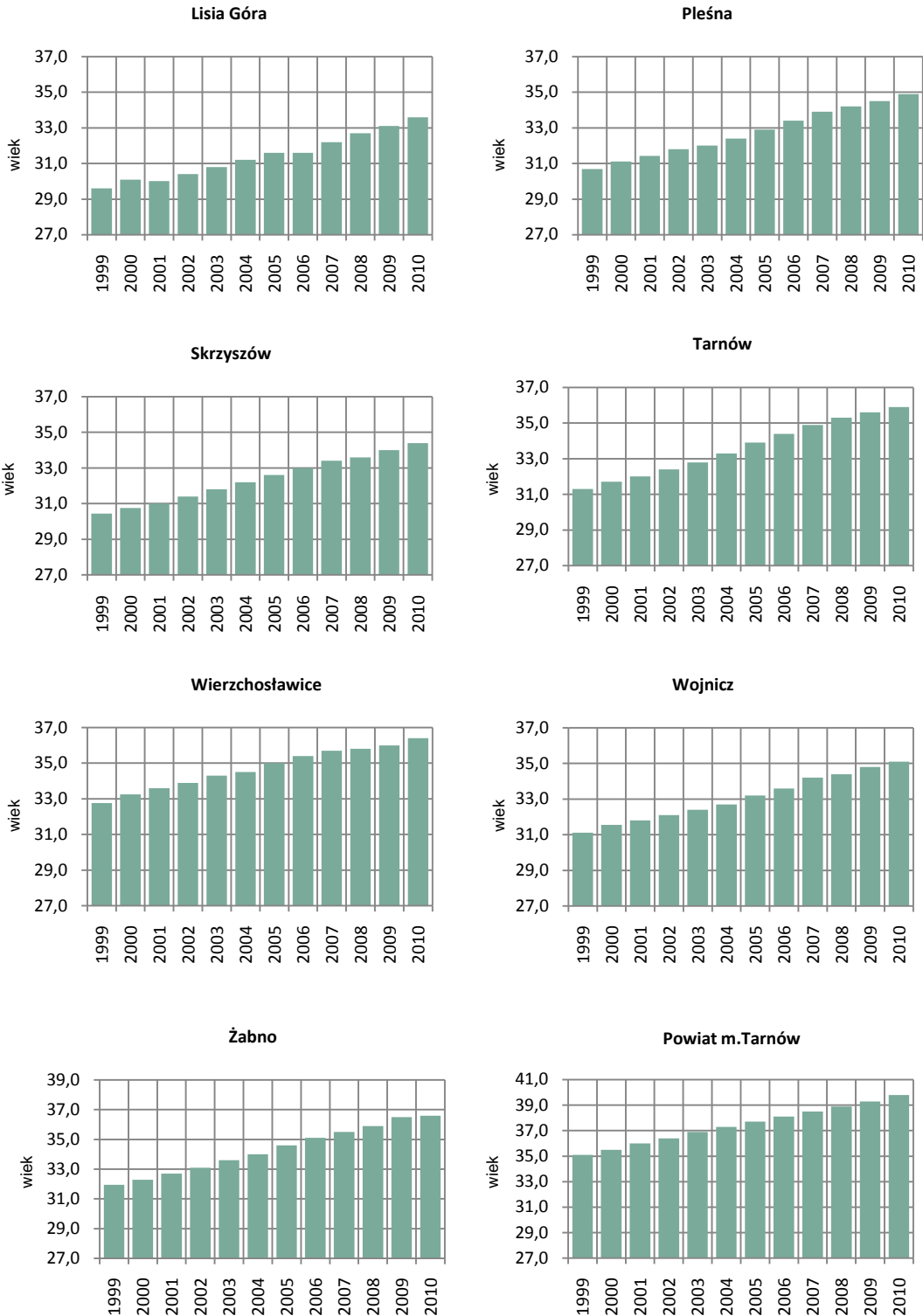
Wykres 53. Ludność gmin I i II skupienia

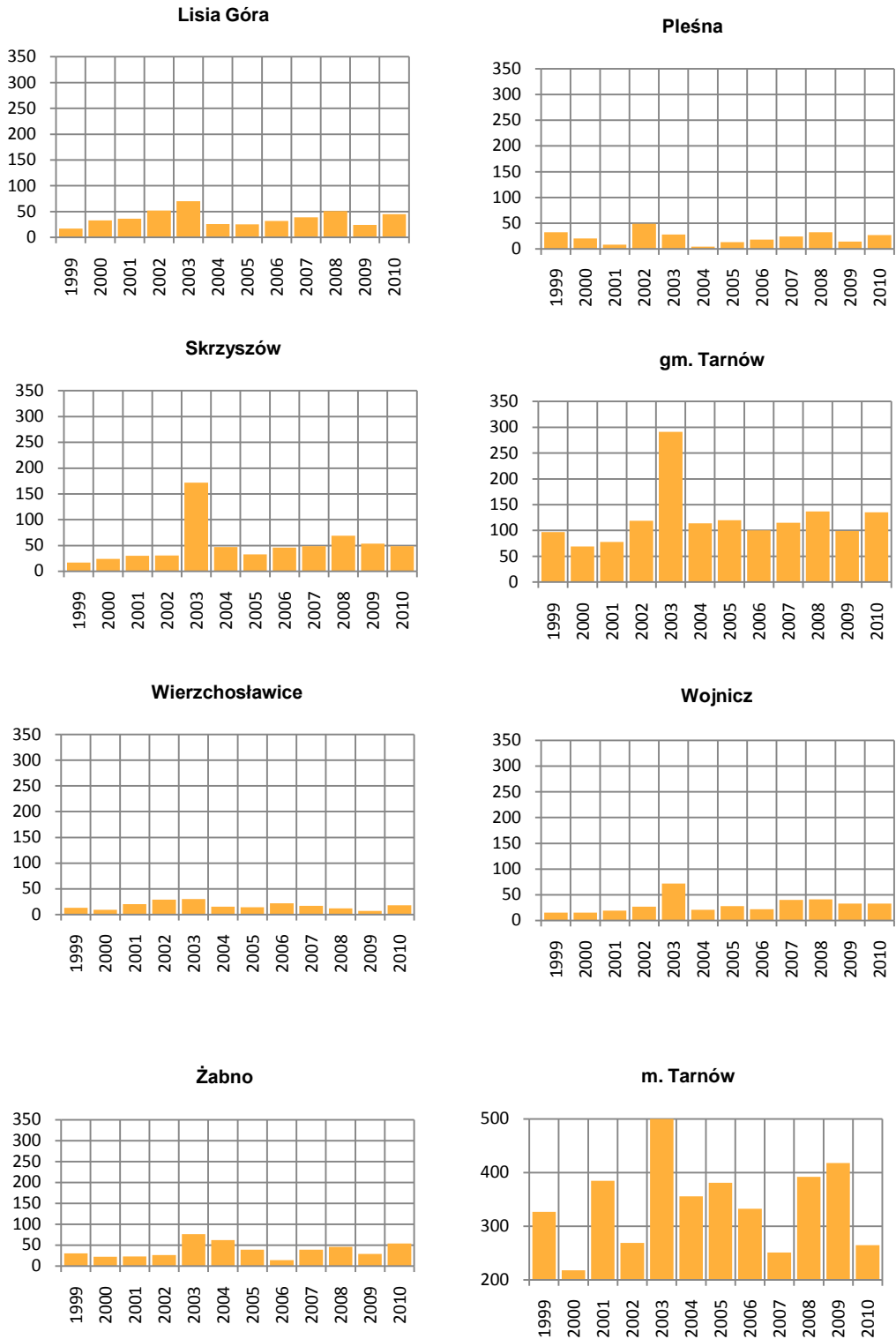
Wykres 54. Saldo migracji stałej gmin I i II skupienia

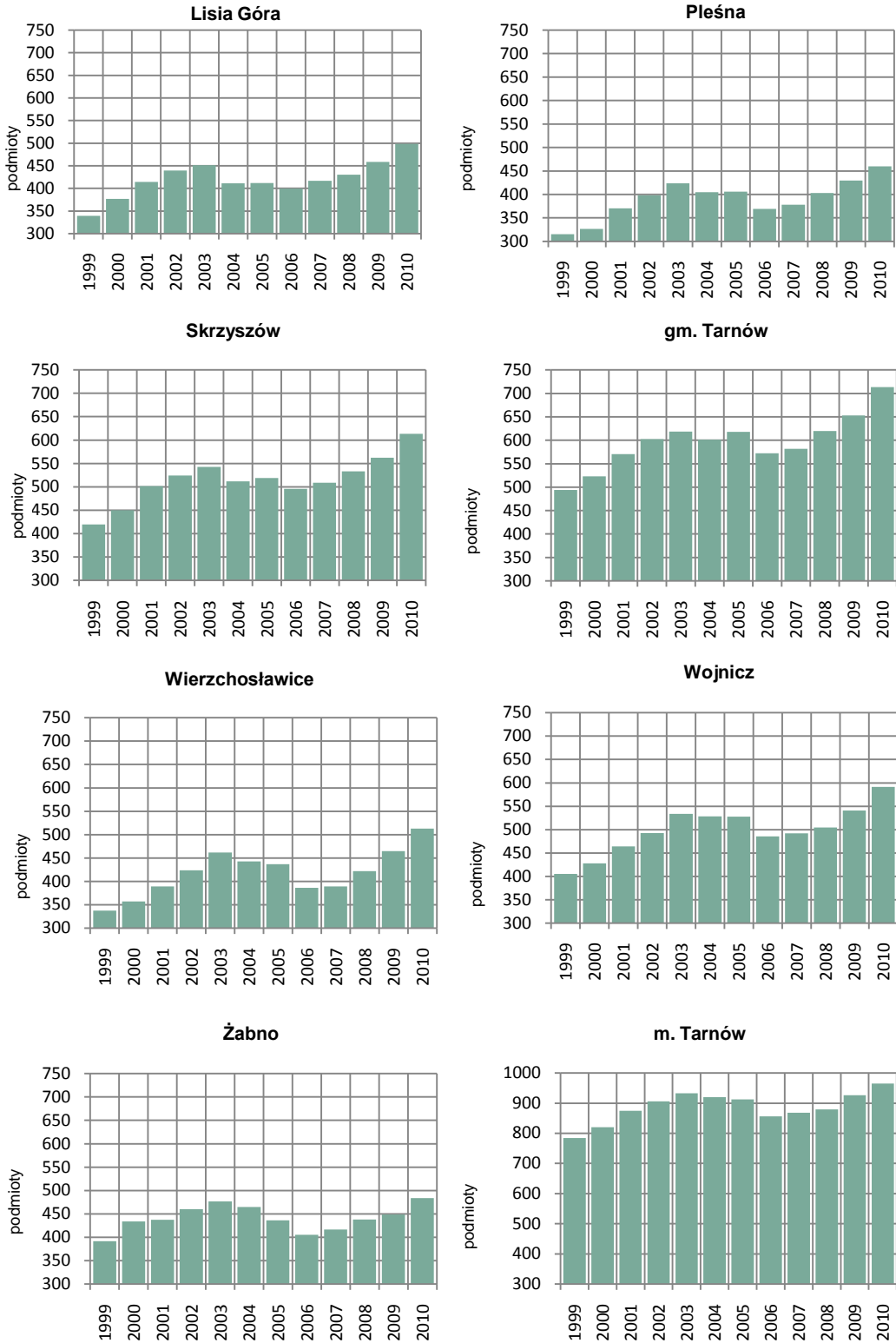
Wykres 55. Mediana wieku gmin I i II skupienia

Wykres 56. Mieszkania oddane do użytkowania w gminach I i II skupienia

Wykres 57. Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności w gminach I i II skupienia

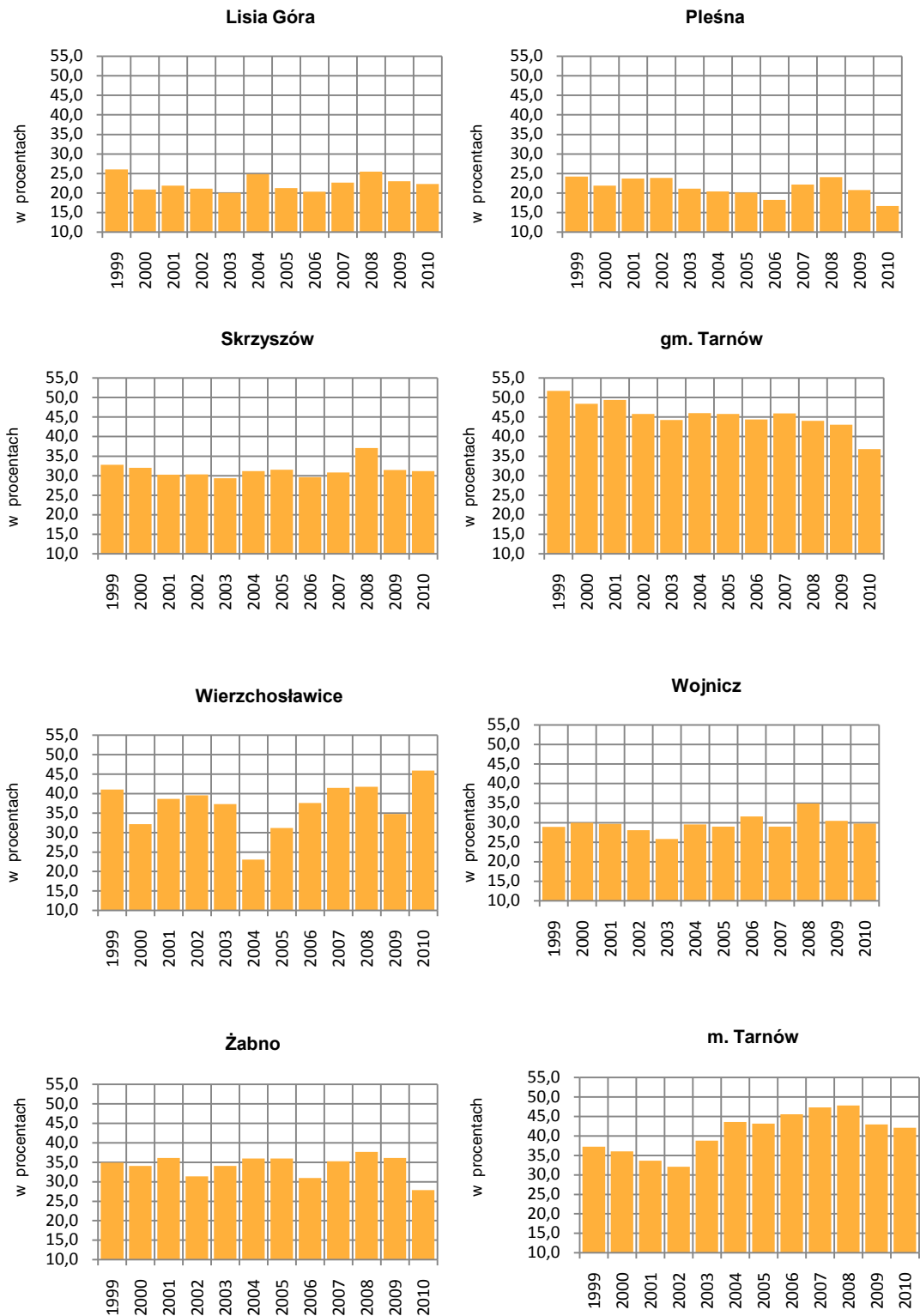
Wykres 58. Podatek dochodowy CIT i PIT na 1 mieszkańca gmin I i II skupienia

Wykres 59. Dochody własne na 1 mieszkańca gmin I i II skupienia

Wykres 60. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem gmin I i II skupienia

Wykres 61. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem gmin I i II skupienia

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA**LUDNOŚĆ^a**

	2005	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Powierzchnia w km ²	72	72	72	100,0
Ludność ogółem	117560	115158	114635	97,5
mężczyźni	55929	54540	54297	97,1
kobiety	61631	60618	60338	97,9
Kobiety na 100 mężczyzn	110	111	111	100,9
Ludność na 1 km ²	1624	1591	1592	98,0
Ludność w wieku:				
przedprodukcyjnym	22781	19789	19306	84,7
produkcyjnym	75903	74539	73872	97,3
poprodukcyjnym	18876	20830	21457	113,7
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	55	54	55	100,0

^a Stan w dniu 31 XII.**RUCH NATURALNY^a**

	2005	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Małżeństwa	683	695	665	97,4
na 1 tys. ludności	5,8	6,1	5,8	x
Urodzenia żywe	961	1039	1013	105,4
na 1 tys. ludności	8,2	9,0	8,8	x
Zgony ogółem	1046	980	1003	95,9
na 1 tys. ludności	8,9	8,5	8,8	x
w tym niemowląt	6	7	2	33,3
na 1 tys. urodzeń żywych	6,2	6,7	2,0	x
Przyrost naturalny	-85	59	10	x
na 1 tys. ludności	-0,7	0,5	0,1	x
Rozwody	304	212	225	74,0
na 1 tys. ludności	2,6	1,8	2,0	x
Separacje orzeczone	55	12	8	14,5
na 10 tys. ludności	4,7	1,0	0,7	x

^a Stan w dniu 31 XII.

MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE ^a

	2005	2009	2010	2005=100
	w liczbach bezwzględnych			
Napływ ^a ogółem	916	856	801	87,4
w tym:				
z miast	300	282	263	87,7
z zagranicy	110	123	110	100,0
Odpływ ^b ogółem	1483	1211	1334	90,0
w tym:				
do miast	340	316	348	102,4
za granicę	297	238	266	89,6
Saldo migracji stałej	-567	-355	-533	94,0
na 1 tys. ludności	-4,8	-3,1	-4,7	x

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.

RYNEK PRACY**PRACUJĄCY ^a**

	2005	2009	2010	2005=100
	w liczbach bezwzględnych			
Ogółem	41054	41414	42022	102,4
w tym kobiety	18773	19273	19529	104,0
sektor publiczny	20952	20087	19459	92,9
sektor prywatny	20102	21327	22563	112,2
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	95	26	45	47,4
Przemysł i budownictwo	16164	15606	15905	98,4
Usługi rynkowe	13359	14058	14318	107,2
Usługi nierynkowe	11436	11722	11754	102,8

a Według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie; stan w dniu 31 XII.

ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA ^a

	2005	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Przeciętne zatrudnienie w osobach	38160	36903	37378	98,0
sektor publiczny	21991	20027	19474	88,6
sektor prywatny	16169	16876	17904	110,7
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo;				
rybactwo	55	170	200	363,6
Przemysł i budownictwo	18597	17277	17437	93,8
Usługi rynkowe	8681	8310	8589	98,0
Usługi nierynkowe	10827	11148	11152	103,0
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia				
brutto w zł	2071,29	2872,21	3015,78	145,6
sektor publiczny	2389,17	3300,82	3487,39	146,0
sektor prywatny	1638,95	2363,57	2502,81	152,7
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo;				
rybactwo	1379,70	1843,24	2367,83	171,6
Przemysł i budownictwo	2128,30	2999,59	3069,33	144,2
Usługi rynkowe	1831,27	2424,37	2602,69	142,1
Usługi nierynkowe	2169,31	3023,80	3261,83	150,4

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz zatrudnionych za granicą, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji.

BEZROBOCIE ^a

	2005	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Bezrobotni zarejestrowani	6416	5205	5358	83,5
z ogółem:				
kobiety	3673	2796	3027	82,4
dotychczas niepracujący	1786	1059	1068	59,8
zwolnieni z przyczyn dotyczących				
zakładu pracy	116	182	85	73,3
posiadający prawo do zasiłku	638	744	678	106,3
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % ...	11,4	9,3	9,4	82,5
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^b	8397	8352	8158	97,2
Bezrobotni wyrejestrowani ^b	8806	7173	8005	90,9
Oferty pracy	14	168	75	535,7

^a Stan w dniu 31 XII. ^b W ciągu roku.

Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy^a

	2005	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Bezrobotni zarejestrowani	6416	5205	5358	83,5
z ogółem:				
do 25 roku życia	1599	1136	1211	75,7
którzy, ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia	156	154	182	116,7
długotrwale bezrobotni	3885	2161	2623	67,5
powyżej 50 roku życia	859	1053	1073	124,9
bez kwalifikacji zawodowych	1759	1057	1108	63,0
niepełnosprawni	403	624	611	151,6

^a Stan w dniu 31 XII.

Bezrobotni zarejestrowani^a według poziomu wykształcenia

	2005	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Bezrobotni zarejestrowani	6416	5205	5358	83,5
z ogółem – z wykształceniem:				
wyższym	610	806	907	148,7
średnim:				
zawodowym ^b	1681	1205	1135	67,5
ogólnokształcącym	780	729	782	100,3
zasadniczym zawodowym	1882	1353	1361	72,3
gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym	1463	1112	1173	80,2

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Łącznie z policealnym.

Bezrobotni zarejestrowani^a według czasu pozostawania bez pracy

	2005	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Bezrobotni zarejestrowani	6416	5205	5358	83,5
Według czasu pozostawania bez pracy ^b				
1 miesiąc	585	559	785	134,2
1-3	1168	1099	1084	92,8
3-6	1060	1145	953	89,9
6-12	962	1009	911	94,7
12-24	904	766	890	98,5
powyżej 24 miesięcy	1737	627	735	42,3

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Od momentu rejestracji w urzędzie pracy: przedziały zostały domknięte prawostronnie; np. w przedziale 3-6 uwzględniono osoby, które pozostały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

Bezrobotni zarejestrowani^a według stażu pracy

	2005	2009	2010	2005=100
	w liczbach bezwzględnych			
Bezrobotni zarejestrowani	6416	5205	5358	83,5
Bez stażu pracy	1786	1059	1068	59,8
Ze stażem ^b				
1 rok mniej	853	903	984	115,4
1-5	1224	1027	1127	92,1
5-10	859	693	716	83,4
10-20	979	824	794	81,1
20-30	625	534	514	82,2
powyżej 30 lat	90	165	155	172,2

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1-5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a ORAZ LICZBA DNI NIEZDOLNOŚCI DO PRACY SPOWODOWANEJ WYPADKAMI

	2005	2009	2010	2005=100
	w liczbach bezwzględnych			
Poszkodowani ogółem.....	336	243	249	68,0
w tym kobiety	92	58	72	78,3
z ogółem – w wypadkach:				
śmiertelnych	1	3	2	200,0
ciężkich	1	5	1	100,0
łżejszych	334	235	246	73,7
Liczba dni niezdolności do pracy				
ogółem	18682	13214	9672	51,8
na 1 poszkodowanego ^b	55,8	55,1	39,2	70,3

^a Zgłoszone w ciągu roku; bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

^b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA**WODOCIĄGI I KANALIZACJA**

	2005	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Sieć ^a w km				
wodociągowa rozdzielcza	281,2	290,2	291,6	103,7
kanalizacyjna ^b	243,6	301,9	335,4	137,7
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych ^a				
wodociągowe	10659	11032	11025	103,4
kanalizacyjne	5962	7368	7484	125,5
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych				
w dam ³	4612,2	4155,6	4108,5	89,1
na 1 mieszkańca ^c w m ³	39,1	36,0	35,7	91,3
Ścieki odprowadzone w dam ^{3 d}	6720,6	6700,8		

a Stan w dniu 31 XII. *b* Sieć rozdzielcza i korektory. *c* Do przeliczeń przyjęto ludność ogółem, bez wyodrębniania jej w tych miastach i gminach, w których ta sieć istniała. *d* Do kanalizacji.

ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

	2005	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Odbiorcy energii elektrycznej ^a	41493	42563	42659	102,8
Zużycie energii elektrycznej w GW·h	63,7	68,8	74,2	116,5
na 1 mieszkańca w kW·h	539,7	596,2	645,3	119,6
na 1 odbiorcę w kW·h	1534,3	1615,6	1738,9	113,3

a Stan w dniu 31 XII.

SYTUACJA MIESZKANIOWA**MIESZKANIA**

	2005	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Zasoby mieszkaniowe ^a				
Mieszkania	40644	41967	42209	103,9
Izby	144120	149735	150885	104,7
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	2484,2	2610,2	2637,7	106,2
Przeciętna:				
liczba izb w mieszkaniu	3,55	3,57	3,57	100,6
liczba osób na 1 mieszkanie	2,89	2,74	2,72	94,1
liczba osób na 1 izbę	0,82	0,77	0,76	92,7
powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	61,1	62,2	62,5	102,3
powierzchnia użytkowa w m ² na 1 osobę	21,1	22,7	23,0	109,0
Mieszkania oddane do użytkowania ogółem:				
mieszkania	381	418	265	69,6
izby	1639	1649	1209	73,8
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	34171	35896	28829	84,4
W tym w budynkach indywidualnych ^b				
mieszkania	170	201	193	113,5
izby	948	962	919	96,9
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	23448	23773	22793	97,2

^a Na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych; stan w dniu 31 XII. ^b Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

INFRASTRUKTURA SOCJALNA**EDUKACJA****Wychowanie przedszkolne ^a**

	2005/2006	2009/2010	2010/2011	
	w liczbach bezwzględnych			2005/2006 =100
Placówki ogółem	37	33	37	100,0
w tym przedszkola	34	31	35	102,9
Miejsca w przedszkolach	3519	3312	3629	103,1
Oddziały ogółem	150	145	156	104,0
w tym w przedszkolach	147	143	154	104,8
Dzieci ogółem	3496	3289	3562	101,9
w tym w przedszkolach	3460	3257	3524	101,8

^a Stan na początku roku szkolnego.

Szkolnictwo podstawowe

	2005/2006	2009/2010	2010/2011	
	w liczbach bezwzględnych			2005/2006 =100
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym	23	24	24	104,3
Pomieszczenia szkolne	370	401	408	110,3
Oddziały	342	363	363	106,1
Uczniowie	7593	6420	6245	82,2
Absolwenci	1416 ^a	1122 ^b	1156 ^c	81,6

^a Z roku szkolnego 2004/2005. ^b Z roku szkolnego 2008/2009. ^c Z roku szkolnego 2009/2010

Szkolnictwo gimnazjalne

	2005/2006	2009/2010	2010/2011	
	w liczbach bezwzględnych			2005/2006 =100
Gimnazja dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym	17	19	20	117,6
Pomieszczenia szkolne	221	217	213	96,4
Oddziały	197	171	163	82,7
Uczniowie	4852	3992	3798	78,3
Absolwenci	1709 ^a	1377 ^b	1410 ^c	82,5

^a Z roku szkolnego 2004/2005. ^b Z roku szkolnego 2008/2009. ^c Z roku szkolnego 2009/2010.

Zasadnicze szkoły zawodowe ^a dla młodzieży

	2005/2006	2009/2010	2010/2011	
	w liczbach bezwzględnych			2005/2006 =100
Szkoły dla młodzieży w roku szkolnym	10	11	12	120,0
Oddziały	56	96	107	191,1
Uczniowie	1301	1625	1580	121,4
Absolwenci	501 ^b	469 ^c	527 ^d	105,2

a Łącznie ze szkołami specjalnymi ponadgimnazjalnymi przysposabiającymi do pracy. *b* Z roku szkolnego 2004/2005. *c* Z roku szkolnego 2008/2009. *d* Z roku szkolnego 2009/2010.

Licea ogólnokształcące ^a dla młodzieży

	2005/2006	2009/2010	2010/2011	
	w liczbach bezwzględnych			2005/2006 =100
Szkoły dla młodzieży w roku szkolnym	19	19	19	100,0
Oddziały	181	196	195	107,7
Uczniowie	6169	6165	5919	95,9
Absolwenci	1963 ^b	2118 ^c	2084 ^d	106,2

a Łącznie z liceami uzupełniającymi. *b* Z roku szkolnego 2004/2005. *c* Z roku szkolnego 2008/2009. *d* Z roku szkolnego 2009/2010

Licea profilowane dla młodzieży

	2005/2006	2009/2010	2010/2011	
	w liczbach bezwzględnych			2005/2006 =100
Szkoły dla młodzieży w roku szkolnym	7	2	-	x
Oddziały	31	3	-	x
Uczniowie	975	69	-	x
Absolwenci	283 ^a	140 ^b	67 ^c	23,7

a Z roku szkolnego 2004/2005. *b* Z roku szkolnego 2008/2009. *c* Z roku szkolnego 2009/2010

Technika ^a dla młodzieży

	2005/2006	2009/2010	2010/2011	
	w liczbach bezwzględnych			2005/2006 =100
Szkoły dla młodzieży w roku szkolnym ...	17	14	14	82,4
Oddziały	138	220	227	164,5
Uczniowie	4051	4510	4573	112,9
Absolwenci	1148 ^b	854 ^c	929 ^d	80,9

a Łącznie z technikami uzupełniającymi i szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.
b Z roku szkolnego 2004/2005. *c* Z roku szkolnego 2008/2009. *d* Z roku szkolnego 2009/2010

Szkoły policealne

	2005/2006	2009/2010	2010/2011	
	w liczbach bezwzględnych			2005/2006 =100
Szkoły	25	29	29	116,0
Oddziały	90	108	119	132,2
Uczniowie	2299	3136	2933	127,6
Absolwenci	746 ^a	605 ^b	689 ^c	92,4

a Z roku szkolnego 2004/2005. *b* Z roku szkolnego 2008/2009. *c* Z roku szkolnego 2009/2010

Szkoły dla dorosłych

	2005/2006	2009/2010	2010/2011	
	w liczbach bezwzględnych			2005/2006 =100
Szkoły	19	16	15	78,9
Oddziały	55	59	72	130,9
Uczniowie	1473	1835	1999	135,7
Absolwenci	789 ^a	330 ^b	390 ^c	49,4

a Z roku szkolnego 2004/2005. *b* Z roku szkolnego 2008/2009. *c* Z roku szkolnego 2009/2010.

OCHRONA ZDROWIA**Ambulatoryjna opieka zdrowotna i apteki ogólnodostępne**

	2005	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Ambulatoryjna opieka zdrowotna ^a				
zakłady opieki zdrowotnej	30	40	42	140,0
praktyki lekarskie	24	18	19	79,2
udzielone porady ^b ogółem				
w tys.	1369	1445	1395	101,9
w tym lekarskie	1269	1229	x
na 1 mieszkańca	11,6	12,5	12,1	104,3
Apteki ogólnodostępne ^a	58	58	60	103,4
Liczba ludności na 1 aptekę ^a	2027	1985	1911	94,3

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Bez porad ambulatoryjnych udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych pacjentom niehospitalizowanym.

POMOC SPOŁECZNA**Domy i zakłady pomocy społecznej ^a**

	2005	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Domy i zakłady pomocy społecznej				
ogółem	9	10	10	111,1
miejsca ^b	606	553	525	86,6
mieszkańcy ^b	556	502	504	90,6

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Łącznie z filiami.

Całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze dla dzieci i młodzieży ^a

Wyszczególnienie		2005	2009	2010	
		w liczbach bezwzględnych			2005=100
a – placówki					
b – wychowankowie					
Ogółem	a	3	3	3	100,0
	b	92	96	94	102,2
Interwencyjne	a	1	1	1	100,0
	b	27	37	35	129,6
Socjalizacyjne	a	2	2	1	50,0
	b	65	59	27	41,5

^a Stan w dniu 31 XII.

Świadczenia pomocy społecznej ^a

	2005	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Udzielone świadczenia w tys. zł	9483,6	11377,6	11377,7	120,0
Udzielone świadczenia na 1 mieszkańca w zł	80,56	98,64	98,97	122,9
Zrealizowane przez w tys. zł:				
Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	1444,8	1483,2	1391,0	96,3
Gminy	8038,8	9894,4	9986,7	124,2

^a Realizowane przez Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, bez pomocy OPS w formie odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej.

Źródło: dane administracyjne Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

KULTURA I SZTUKA**Biblioteki**

	2005	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Placówki biblioteczne ^{ab} ogółem	16	16	16	100,0
w tym biblioteki i filie	12	12	12	100,0
Księgozbiór ^a w tys. woluminów	361,9	357,3	353,7	97,7
Czytelniczy ^b	34025	27564	27400	80,5
Wypożyczenia w woluminach ^{bc}				
w tys.	507,2	433,2	424,8	83,8
na 1 czytelnika	14,9	15,7	15,5	104,0
Liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną ^b	7348	7197	7165	97,5

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Łącznie z punktami bibliotecznymi. ^c Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

Muzea

	2005	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Muzea i oddziały muzealne ^a	3	3	3	100,0
Wystawy czasowe				
własne ^b	31	11	24	77,4
obce ^c	7	8	17	242,9
Zwiedzający muzea w tys.				
ogółem	34,4	18,8	21,2	61,5
w tym młodzież szkolna ^d	18,4	10,2	10,6	57,6

^a Stan w dniu 31 XII. ^b W kraju. ^c Krajowe i z zagranicy. ^d Zwiedzająca w zorganizowanych grupach.

Kina stałe

	2005	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Kina ^a	2	2	2	100,0
Miejsca na widowni ^a	927	927	1034	111,5
Ludność na 1 miejsce ^a	127	124	111	87,4
Seanse	2083	2419	2488	119,4
Widzowie w tys.	101,6	169,0	142,8	140,6

^a Stan w dniu 31 XII.

TURYSTYKA

	2005	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania ^a	9	9	11	122,2
Miejsca noclegowe ^a	673	673	705	104,8
Korzystający z noclegów	32826	39667	44103	134,4
w tym turyści zagraniczni	7561	6487	7250	95,9
Udzielone noclegi ogółem	60740	72563	72475	119,3
w tym turystom zagranicznym	12352	10608	11530	93,3

^a Stan w dniu 31 VII.

DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU MIASTA**DOCHODY BUDŻETU MIASTA WEDŁUG RODZAJÓW**

	2005	2009	2010	2005=100
	w tysiącach złotych			
Ogółem	301340,8	438518,2	486281,8	161,4
Dochody własne ^a	135431,8	188258,6	204701,4	151,1
w tym:				
udział w podatku dochodowym:				
od osób prawnych	5018,7	6109,6	6758,3	134,7
od osób fizycznych	57910,0	75506,8	73590,1	127,1
podatek od nieruchomości	35711,8	55450,4	59193,4	165,8
dochody z majątku	4976,1	13619,2	14819,9	297,8
środki na finansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych ...	5295,6	1742,4	461,7	8,7
Dotacje celowe ^b	51714,4	91618,3	114520,9	221,4
w tym:				
celowe z budżetu państwa	48235,1	61075,9	61825,4	128,2
dotacje otrzymane z funduszy celowych	1144,5	795,9	120,0	10,5
dotacje na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego .	2334,8	5657,8	4858,4	208,1
Subwencja ogólna	114194,6	158641,3	167059,5	146,3

^a Dane za 2005 r. powiększone o środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych, które stanowiły odrębną pozycję budżetową. ^b W 2009 r. i 2010 r. łącznie z dotacjami rozwojowymi.

DOCHODY BUDŻETU MIASTA WEDŁUG DZIAŁÓW

	2005	2009	2010	2005=100
	w tysiącach złotych			
Ogółem	301340,8	438518,2	486281,8	161,4
w tym:				
transport i łączność	6653,7	22673,6	35023,4	526,4
gospodarka mieszkaniowa	5873,0	16620,9	18485,2	314,7
administracja publiczna	1768,0	2871,0	3061,5	173,2
oświata i wychowanie	5736,5	11064,9	10769,5	187,7
ochrona zdrowia	2366,2	6753,3	8201,3	346,6
pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	35524,4	44586,4	46773,3	131,7
gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1405,1	1190,9	12690,9	903,2
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	515,2	2340,5	5437,6	1055,4
kultura fizyczna i sport	93,0	729,1	949,0	1020,4

WYDATKI BUDŻETU MIASTA WEDŁUG RODZAJÓW

	2005	2009	2010	2005=100
	w tysiącach złotych			
Ogółem	304627,9	459004,8	547083,8	179,6
Wydatki bieżące	209955,3	370791,2	411398,6	195,9
w tym:				
dotacje	21808,6	40554,7	45556,3	208,9
świadczenia na rzecz osób fizycznych	32951,1	38294,3	40208,2	122,0
wynagrodzenia	127679,6	175467,8	192072,6	150,4
składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy	23770,0	27905,9	30900,8	130,0
zakup materiałów i usług	46307,5	62361,5	71615,5	154,7
Wydatki majątkowe	34620,6	88213,6	135685,2	391,9
w tym inwestycyjne ^a	31674,9	83881,9	133085,2	420,2

^a Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych.

WYDATKI BUDŻETU MIASTA WEDŁUG DZIAŁÓW

	2005	2009	2010	2005=100
	w tysiącach złotych			
Ogółem	304627,9	459004,8	547083,8	179,6
w tym				
transport i łączność	23376,7	70494,6	92015,0	393,6
gospodarka mieszkaniowa	5117,7	6969,9	14321,6	279,8
administracja publiczna	20879,5	29207,3	29460,5	141,1
oświata i wychowanie	131433,7	178900,7	202188,9	153,8
ochrona zdrowia	6513,2	10966,1	13391,9	205,6
pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	54734,6	71344,3	74889,9	136,8
gospodarka komunalna i ochrona środowiska	13180,4	15275,7	22986,2	174,4
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	6518,1	12037,9	18490,6	283,7
kultura fizyczna i sport	2973,0	5728,7	8975,3	301,9

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ**PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON**

	2005	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych			2009=100
Ogółem	10731	10666	11067	103,8
sektor publiczny	403	322	324	100,6
sektor prywatny	10328	10344	10743	103,9
w tym:				
spółki handlowe	655	733	772	105,3
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	80	96	98	102,1
spółki cywilne	1040	869	876	100,8
spółdzielnie	48	45	43	95,6
fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	271	326	350	107,4
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	8071	8008	8327	104,0
Według wybranych sekcji PKD ^{bc}				
w tym:				
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	72	72	79	109,7
przemysł	933	905	982	108,5
w tym przetwórstwo przemysłowe	914	863	929	107,6
budownictwo	845	986	1037	105,2
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	3655	3113	3122	100,3
transport i gospodarka magazynowa	765	740	745	100,7
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	212	240	259	107,9
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	481	484	474	97,9
działalność związana z obsługą rynku nieruchomości.....	1817	412	438	106,3

a Stan w dniu 31 XII; bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

b Dane dla 2005 r. zaprezentowano wg PKD 2004, a dla 2009 r. i 2010 r. wg PKD 2007.

c Nazewnictwo sekcji przyjęto wg PKD 2007.

OCHRONA ŚRODOWISKA**ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**

	2005	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Ogółem w hm ³	20,2	18,7	18,6	92,1
Przemysł w hm ³	12,5	11,4	11,1	88,8
Rolnictwo i leśnictwo ^a w hm ³	1,2	1,2	1,2	100,0
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b w hm ³	6,5	6,1	6,3	96,9
Przemysł w %	61,9	61,1	59,9	x
Rolnictwo i leśnictwo ^a w %	5,9	6,3	6,4	x
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b w %	32,2	32,6	33,7	x

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych.

b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ORAZ LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW

	2005	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Ścieki ^a w hm ³	13,9	12,7	14,7	105,8
Oczyszczane – razem w hm ³	13,6	12,5	13,7	100,7
mechanicznie w %	1,5	35,4	38,2	x
chemicznie ^b i biologicznie w % ogółem z podwyższonym usuwaniem biogenów w %	39,9	10,9	11,1	x
Nieoczyszczane – razem w hm ³	58,6	53,7	50,8	x
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	0,3	0,3	1,0	333,3
	97,7	99,9	99,5	x

a Wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi. *b* Dotyczy to ścieków przemysłowych.

ODPADY ^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA

	2005	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t				
ogółem	163,3	154,9	147,6	90,4
poddane odzyskowi	136,4	131,8	130,5	95,7
unieszkodliwione	26,7	21,0	13,2	49,4
magazynowane czasowo	0,2	2,1	3,9	19 razy
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone; stan w końcu roku) ^b w tys. t	1791,4	2159,2	2161,2	120,6
Tereny składowania odpadów, nie zrekultywowane (stan w końcu roku) w ha	133,9	136,7	136,7	102,1

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. *b* Na terenie własnych zakładów.

OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU ^a

	2005	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych			2005=100
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w ha:				
ogółem	9,5	72,1	72,1	8 razy
w tym				
rezerваты przyrody	9,5	9,5	9,5	100,0
obszary chronionego krajobrazu	-	62,6	62,6	x
Pomniki przyrody	28	39	41	146,4

a Stan w dniu 31 XII.

MIASTA MAŁOPOLSKI NA PRAWACH POWIATU NA TLE WOJEWÓDZTWA W 2010 R.

Wyszczególnienie a – liczby bezwzględne b – procentowy udział do województwa	Małopolska	W tym miasta na prawach powiatu:		
		Kraków	Nowy Sącz	TARNÓW
Powierzchnia ^a w km ²				
a	15183	327	58	72
b	100,0	2,2	0,4	0,5
Ludność				
a	3310094	756183	84537	114635
b	100,0	22,8	2,6	3,5
w wieku :				
przedprodukcyjny				
a	651961	116876	16372	19306
b	100,0	17,9	2,5	3,0
produkcyjny				
a	2108035	492857	54531	73872
b	100,0	23,4	2,6	3,5
poprodukcyjny				
a	550098	146450	13634	21457
b	100,0	26,6	2,5	3,9
Małżeństwa				
a	20381	4078	552	665
b	100,0	20,0	2,7	3,3
Rozwody				
a	3621	1165	126	225
b	100,0	32,2	3,5	6,2
Urodzenia żywe				
a	37049	7848	984	1013
b	100,0	21,2	2,7	2,7
Zgony				
a	29633	7081	630	1003
b	100,0	23,9	2,1	3,4
Przyrost naturalny				
a	7416	767	354	10
b	100,0	10,3	4,8	0,1
Pracujący ^a				
a	695967	284733	30158	42022
b	100,0	40,9	4,3	6,0
Bezrobotni ^a				
a	142221	18722	4366	5358
b	100,0	13,2	3,1	3,8
Podmioty gospodarcze ^a				
a	331363	115687	9366	11067
b	100,0	34,9	2,8	3,3
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą ^a				
a	253184	79368	7058	8327
b	100,0	31,3	2,8	3,3
Lasy ^a w ha				
a	433808,9	1393,3	653,8	262,3
b	100,0	0,3	0,2	0,1

^a Stan w dniu 31 XII.

**MIASTA MAŁOPOLSKI NA PRAWACH POWIATU NA TLE
WOJEWÓDZTWA W 2010 R. (dok.)**

Wyszczególnienie a – liczby bezwzględne b – procentowy udział do województwa	Małopolska	W tym miasta na prawach powiatu		
		Kraków	Nowy Sącz	TARNÓW
Dochody budżetów jednostek samorządowych w mln zł a	13833,1	3384,8	364,3	486,3
b	100,0	24,5	2,6	3,5
w tym dochody własne w mln zł a	5859,7	2143,2	156,2	204,7
b	100,0	36,6	2,7	3,5
Wydatki budżetów jednostek samorządowych w mln zł a	14678,7	3364,5	384,2	547,1
b	100,0	22,9	2,6	3,7
Sieć wodociągowa ^a w km a	17621,9	1268,2	182,2	291,6
b	100,0	7,2	1,0	1,7
Sieć kanalizacyjna ^a w km a	10008,2	1258,1	204,3	335,4
b	100,0	12,6	2,0	3,4
Sieć gazowa ^a w km a	22123,1	1588,3	279,7	397,0
b	100,0	7,2	1,3	1,8
Zasoby mieszkaniowe ^a w tys.... a	1089,6	326,2	28,4	42,2
b	100,0	29,9	2,6	3,9
Mieszkania oddane do użytkowania a	12264	4716	219	265
b	100,0	38,5	1,8	2,2

^a Stan w dniu 31 XII

TARNÓW NA TLE INNYCH MIAST W 2010 R.

Miasta	Ludność	Saldo migracji stałej na 1 tys. ludności	Lokata	Pracujący ^a na 1 tys. ludności	Lokata	Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	Lokata	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^b	Lokata	Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w REGON na 10 tys. ludności	Lokata
Bielsko-Biała	175008	-2,6	5	393	1	6,0	1	3379,20	2	1 425	5
Chelm	67324	-4,8	14	222	19	16,2	18	2829,46	15	852	20
Elbląg	126049	-2,6	5	224	18	16,6	19	2969,87	11	1 015	14
Gorzów Wielkopolski	125394	-1,3	3	303	9	7,8	2	3014,26	8	1 454	3
Jelenia Góra	84023	-2,6	5	294	12	10,7	9	2969,75	12	1 498	2
Kalisz	106664	-2,3	4	298	10	8,5	4	2856,06	14	1 119	9
Konin	79212	-6,0	16	306	8	13,3	15	3225,51	3	1 055	12
Koszalin	107948	-0,7	1	296	11	10,7	10	3070,78	5	1 743	1
Legnica	103892	-2,8	6	336	5	9,2	5	2763,74	19	1 304	7
Leszno	64432	-0,9	2	336	5	8,3	3	2689,37	20	1 367	6
Łomża	63221	-5,0	15	213	20	15,7	17	2782,23	18	978	17
Nowy Sącz	84537	-4,4	12	357	4	10,1	8	2825,56	16	1 108	10
Piotrków Trybunalski	77383	-4,0	11	318	7	11,4	12	2460,57	21	964	19
Płock	126061	-4,7	13	377	2	10,9	11	4133,50	1	983	16
Przemysł	66229	-4,0	11	271	16	19,2	21	2913,67	13	965	18
Siedlce	77392	-3,4	8	327	6	10,0	7	3190,80	4	1 089	11
Słupsk	96655	-3,9	10	288	13	11,7	13	2990,58	10	1 444	4
Suwałki	69527	-3,8	9	265	17	12,3	14	2811,62	17	1 006	15
TARNÓW	114635	-4,7	13	367	3	9,4	6	3015,78	7	965	18
Włocławek	116914	-3,0	7	286	15	18,7	20	3018,94	6	1 050	13
Zamość	66234	-7,3	17	287	14	15,1	16	2991,81	9	1 189	8

^a Według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie; stan w dniu 31 XII, dane nieostateczne.

^b Dane na podstawie Z-06, w podmiotach dużych i średnich.

TARNÓW NA TLE INNYCH MIAST W 2010 R. (dok.)

Miasta	Dochody własne na 1 mieszkańca w zł	Lokata	Studenci szkół wyższych ^a na 10 tys. ludności	Lokata	Udzielone porady ^b ambulatoryjne na 10 tys. ludności	Lokata	Widzowie w kinach na 10 tys. ludności	Lokata	Zebrane odpady komunalne zmieszane na 1 mieszkańca w kg	Lokata	Korzystający z noclegów na 1 tys. ludności	Lokata
Bielsko-Biała	2527	2	766	7	97618	6	46684	1	339	5	450	6
Chelm	1197	21	584	15	92583	9	.	-	179	20	227	17
Elbląg	1673	15	529	17	75000	19	21245	8	226	15	416	8
Gorzów Wielkopolski	1658	16	473	18	73070	20	27977	5	319	7	495	4
Jelenia Góra	1858	10	591	14	80862	16	6298	16	359	3	603	3
Kalisz	1955	8	692	12	83520	14	10474	15	309	9	340	11
Konin	2307	3	565	16	114823	3	16204	12	292	13	272	14
Koszalin	1907	9	1160	2	90789	10	35730	2	368	2	378	10
Legnica	1725	14	865	4	72961	21	27166	6	607	1	461	5
Leszno	2141	5	818	5	93098	8	.	-	295	12	331	12
Łomża	1394	19	730	8	101631	5	4638	17	296	11	218	19
Nowy Sącz	1846	12	1034	3	96164	7	17666	9	316	8	193	21
Piotrków Trybunalski	1851	11	697	11	88396	11	29209	4	163	21	247	16
Płock	3164	1	711	9	84050	13	24678	7	201	18	218	20
Przemysł	1360	20	331	21	80907	15	2625	18	329	6	698	2
Siedlce	2049	7	1718	1	121784	2	30219	3	184	19	221	18
Słupsk	2052	6	679	13	79718	18	1664	19	340	4	267	15
Suwałki	1583	17	343	20	84223	12	13584	13	220	16	446	7
TARNÓW	1781	13	789	6	106879	4	12423	14	282	14	384	9
Wrocław	2178	4	419	19	80126	17	17302	10	306	10	305	13
Zamość	1410	18	701	10	128195	1	17025	11	210	17	832	1

^a Łącznie z cudzoziemcami.

^b Dotyczy tylko porad lekarskich, bez porad udzielonych przez lekarzy dentyistów.

WYBRANE WSKAŹNIKI WEDŁUG GMIN POWIATU TARNOWSKIEGO W 2010 R.

Wyszczególnienie	Saldo migracji stałej ^a w latach 2000-2010 na 1 tys. ludności	Lokata	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym)	Lokata	Udział podatników uzyskujących przychody z tytułu wynagrodzeń ^b	Lokata	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%)	Lokata	Podmioty gospodarcze przypadające na 10 tys. ludności	Lokata	Spółki z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności	Lokata
MAŁOPOLSKA	9,9	x	57,0	x	57,4	x	6,7	x	1 001	x	11	x
M.TARNÓW	-53,8	x	55,2	x	59,8	x	7,3	x	965	x	9	x
POWIAT TARNOWSKI	11,4	x	60,1	x	50,6	x	7,5	x	526	x	2	x
Ciężkowice	-35,5	15	60,7	8	47,7	13	6,8	4	504	7	3	3
Gromnik	-16,2	13	61,2	10	45,7	15	8,4	11	364	16	-	-
Lisia Góra	46,5	2	58,9	6	49,9	9	8,5	12	498	8	1	5
Pleśna	17,2	5	61,1	9	51,2	5	6,9	5	460	11	2	4
Radłów	9,3	6	56,9	2	51,1	6	7,6	8	465	10	-	-
Ryglice	-9,3	10	66,4	14	48,8	10	6,6	2	458	12	1	5
Rzepiennik Strzyżewski	-32,5	14	67,8	15	47,8	12	7,5	7	377	14	-	-
Skrzyszów	40,3	3	57,2	3	52,9	3	6,8	4	613	2	-	-
Szerzyny	-39,9	16	65,6	13	55,1	2	8,1	10	425	13	-	-
Tarnów	82,0	1	57,3	4	50,0	8	6,7	3	713	1	2	4
Tuchów	-16,0	12	61,7	11	56,5	1	8,8	13	542	5	1	5
Wierzchosławice	6,1	8	58,6	5	45,6	16	7,2	6	513	6	4	2
Wietrzychowice	32,6	4	62,4	12	51,3	4	7,9	9	371	15	-	-
Wojnicz	5,3	9	60,3	7	46,6	14	6,3	1	592	4	5	1
Zakliczyn	-11,7	11	61,2	10	50,5	7	6,6	2	595	3	2	4
Żabno	7,5	7	56,2	1	48,7	11	9,2	14	484	9	4	2

^a Przeliczono według ludności stałej - stan na dzień 30 VI 2010 r.

^b Dane za 2009 r. Ministerstwa Finansów

WYBRANE WSKAŹNIKI WEDŁUG GMIN POWIATU TARNOWSKIEGO W 2010 R. (dok.)

Wyszczególnienie	Mediana przychodów rocznych z tytułu wynagrodzeń ^a	Lokata	Mieszkania oddane w latach 2000-2010 na 1 tys. ludności	Lokata	Zalesienie (ha)	Lokata	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem	Lokata	Miejsca noclegowe na 10 tys. ludności	Lokata	Odległość gminy od Tarnowa	Lokata
MAŁOPOLSKA	23992,41	x	43,9	x	438933,0	x	52,0	x	212	x	x	x
M.TARNÓW	25789,17	x	32,8	x	263,3	x	1,0	x	61	x	x	x
POWIAT TARNOWSKI	20879,50	x	29,7	x	30934,8	x	74,3	x	24	x	x	x
Ciężkowice	18794,39	14	23,3	9	3142,3	2	99,2	3	175	1	34,5	14
Gromnik	19416,82	11	27,6	5	1818,8	9	97,2	6	31	3	28,3	10
Lisia Góra	19600,04	10	30,6	4	1562,4	10	27,4	13	-	-	9,4	2
Pleśna	21366,60	5	20,2	12	2402,4	5	100,0	1	-	-	11,9	4
Radłów	21130,69	6	20,9	11	1423,0	12	72,3	8	23	5	19,1	8
Ryglice	19088,93	13	24,0	8	2954,5	3	98,2	5	-	-	24,2	9
Rzepiennik Strzyżewski	21000,00	7	19,9	13	1437,3	11	99,0	4	-	-	33,4	13
Skrzyszów	19746,61	9	44,8	2	1404,8	13	78,4	7	-	-	7,9	1
Szerzyny	23694,79	2	17,0	15	1975,1	7	99,2	3	-	-	37,4	15
Tarnów	20130,25	8	57,6	1	1059,3	14	39,7	12	31	3	-	-
Tuchów	24747,52	1	27,5	6	2348,5	6	100,0	1	49	2	17,3	6
Wierzchosławice	18000,00	15	18,1	14	2755,7	4	55,9	10	-	-	10,9	3
Wietrzychowice	21955,42	3	4,9	16	447,4	15	46,8	11	-	-	31,6	12
Wojnicz	18000,00	15	26,7	7	1889,5	8	63,2	9	8	7	15,3	5
Zakliczyn	21504,04	4	36,1	3	3906,3	1	99,9	2	24	4	29,6	11
Żabno	19218,63	12	22,6	10	407,5	16	-	-	13	6	18,1	7

^a Dane za 2009 r. Ministerstwa Finansów.